

3 23.3.2016

Kuopion ja Siilinjärven
evangelisluterilaisten seurakuntien lehti

KIRKKO & KOTI

**Ota talteen
pääsiäisen
tapahtumaliite!**

**Perinteinen
työaikamalli
murroksessa**
➤ 10–11

**Jari Sarasvuo:
"Toivo on elämisen
rohkeutta"**
➤ 4–5

kirkkojakoti.fi

Jumalan Karitsa

➤ 8–9

Mitä itket?

Monien vanhempien tavoin olen joskus iltaisin havahtunut pienen lapsen nyyhkytykseen. Kun asetun lapsen sängyn viereen, rauhoittelen ja jututan, paljastuu pian hänen murheensa syy: kuolema pelottaa. Jo lapsena ihminen alkaa itkemään kuoleman surua.

Vanhemman osa ei ole aivan helppo. Hätääntynyttä lasta pitäisi lohduttaa, vaikka en ole itsekään immuuni kuoleman pelolle. Ajatus omasta tuhoutumisesta ja rakkaiden menettämisestä tuntuu riipaisevalta.

Maaliskuun ensimmäisellä viikolla maassamme järjestettiin mielenosoituksia joka päivä. Olemme eläneet yli varojemme, ja rahan jakamisen sijasta poliittisten päättäjien epäkiitollisena tehtävänä on nyt leikata kuluja.

Leipähuolet ovat oikeutettuja ja kuluttavat mieltä. Mutta oman tuhoutumisen pelko on ehkä vielä vaikeampaa. Eikä siihen tuo ratkaisua mielenosoitus, yhteiskuntasopimus tai euroero.

Pääsiäisen kertomus haastaa, opponoi ja jopa kyseenalaistaa pelkomme. "Mitä itket?", kysyy Ylösnoussut Kristus murehtivalta Marialta (Joh. 20:13–15). "Älkää pelätkö", sanoo enkeli ruumiin pesuun saapuneille naisille (Mark. 16:6), ja jatkaa: "Te etsitte Jeesus Nasaretilaista, joka on ristiinnaulittu. Hän on noussut kuolleista."

Pääsiäisen ilo ja riemu perustuu tähän ilosanomaan: "Hän on noussut kuolleista!" Taivas on auki ja ylösnousemuksen aurinko paistaa lämpöisesti kaiken kärvistelyn keskelle.

Pääsiäisessä risti ja ylösnousemus kuuluvat yhteen. Kristuksen risti ei kumoa ihmisen syntiä, vaan paljastaa ja sovittaa sen. Kristuksen ylösnousemus ei kumoa kuolemaa, vaan voittaa sen. Kasteessa meidät yhdistetään molempiin, ristiin ja ylösnousemukseen (Room. 6:3–8).

Tänään kutsun sinua juhlimaan pääsiäisen salaisuutta kiirastorstain, pitkäperjantain sekä pääsiäisyön ja -aamun jumalanpalveluksissa. Niissä pääset kosketuksiin Ylösnousseen Kristuksen kanssa. Niihin myös jokainen lapsi on tervetullut itkevänä ja iloitsevana.

Kun kuulet pääsiäisen evankeliumia, huomaat, että Jumalan Pojalla ja Kuoleman Voittajalla on sinulle paljon asiaa.

Hän kysyy: Mitä itket? Hän lupaa: Joka uskoo minuun, saa elää, vaikka kuoleekin. Hän kutsuu: Seuraa minua. Hän kehottaa: Pane miekkasi tuppeen. Hän käskee: Niin kuin minä olen rakastanut teitä, rakastakaa tekin toisiaanne.

Hyvää ristin ja ylösnousemuksen pääsiäistä!

Jari Jolkkonen

Jari Jolkkonen
Kuopion hiippakunnan piispa

KUUKAUDEN VALINNAT

9 %

Seurakuntien diakoniatyö tarjoaa myös matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja. Vuonna 2015 kohtaamispaikkojen kävijämäärä kasvoi 9 % edellisestä vuodesta.

1830

Helmikuun lopun ensimmäistä virtuaalikirkkolähetystä Kuopion tuomiokirkosta seurattiin 1 830 tietokoneelta tai mobiililaitteelta. Yhden tietokoneen takana on keskimäärin 1,8 katsojaa.

2200

Kirkon Ulkomaanapu tukee noin 2 200 lapsen koulunkäyntiä ja tukiopetusta Syriassa. Enemmistö tukea saavista asuu Dara'an alueella, mistä sota sai alkunsa vuonna 2011.

Kirkko tukee maatalousyrittäjiä

Suomen evankelis-luterilainen kirkko on huolissaan maatalouden harjoittajien pahenevasta tilanteesta.

Lapuan piispa **Simo Peura**, Kuopion piispa **Jari Jolkkonen** ja Kirkon maaseututoimikunnan puheenjohtaja, Lapinlahden kirkkoherra **Lauri Jäntti** ovat allekirjoittaneet kannanottonsa tukena maataloustuottajien työlle.

Kannanotossa korostetaan, että maatalouden harjoittamisen ja maatalousyrittäjien hyvinvoinnin tulee olla valtion ja yhteiskunnan erityisen huomion kohteena. Maatalouden vastuullisen harjoittamisen on oltava kannattavaa ilman kohtuuttomia riskejä.

”Maanviljely ja ruoan kasvattaminen ovat välttämätöntä työtä ihmisten perustarpeiden tyydyttämiseksi. Maatalouden harjoittajat tuottavat yhteisen ruokamme ja ylläpitävät hyvinvoivaa maaseutuympäristöä”, piispa Simo Peura muistuttaa.

Kannanotossa todetaan, että ”maataloustuottajien vaikeudet ovat kasvaneet kestävämmiksi. Vuosina 2010–2015 maataloustuottajien tulot ovat laskeneet 53,7 prosenttia. Tulojen lasku on enemmän kuin missään muussa Euroopan unionin jäsenvaltiossa ja jatkuu edelleen. Tulojen menetyksiin ovat vaikuttaneet erityisesti tuottajaintojen lasku, viennin tyrehtyminen Venäjälle sekä vähittäiskaupan rajusti hintakilpailu. Suomen valtion ja Euroopan Unionin tulee huolehtia siitä, että maatalouden tuet ovat riittävät, ja että ne maksetaan oikea-aikaisesti.”

Voimien äärirajoilla

Kirkon maaseutulinjauksissa todetaan, että talouden ei pidä muodostua itseisarvoksi, vaan olennaista on ihmisen hyvinvointi ja luomakunnan tasapaino.

”Monet viljelijät ovat joutuneet

MERJA TAPIO

Myös Kuopion torilla nähtiin maatalousyrittäjien traktorimarssi.

vararikon partaalle ilman omaa syytään. Vaakalaudalla on usein oman toimeentulon lisäksi myös mielen tasapaino ja perheonni. Tilanne on vakava myös turvallisuuspoliittisesti. Suomen täytyy pitää huolta ruuantuotannosta myös mahdollisina kriisiaikoina. Tämä on entistä tärkeämpää nyt kun elämme poliittisesti epävakaita aikoja”, piispa Jari Jolkkonen toteaa.

”Maataloustuottajat kamppai-

levat elättääkseen itsensä ja perheensä tulojen vähenemisestä huolimatta. Jotkut ovat joutuneet lopettamaan, vaikka halu ja osamista jatkamiseen olisi. Monet jatkavat työtään voimiensa äärirajoilla. Ovatko maanviljelijät joutuneet maailmanpolitiikan ja ruuan halpeneamisen maksajiksi?”, kannanoton allekirjoittajat kysyvät.

KIRKON TIEDOTUSKESKUS

PÄÄKIRJOITUS

Kiire tarttuu, tarttuuko kiireettömyys?

Tuntuu siltä, että mittaamme nykyään tehokkuutta kiireellä. Vanha sananlasku sanoo ”hiljaa hyvä tulee”. Kiire ja monen asian yhtäaikainen tekeminen johtaa siihen, että kykymme olla läsnä heikkenee. Läsnäolon taito on hukassa, kun kännykkää pitää silmäillä jatkuvasti. Läsnäolo on helppoa. Riittää, kun annat kaiken huomiosi ihmiselle, jonka kohtaavat tai tehtävälle, jota olet tekemässä.

Olin lomalla ja vietin aikaani Helsingissä ja Tukholmassa. Huomasin, että kummassakin kaupungissa askelteni tahti nopeutui huomattavasti. Tuntuu, että minulla oli kiire koko ajan jonnekin. Ystäväni sanoi minulle, että hän erottaa lähikuukausina tulleet maahanmuuttajat siitä, että heillä ei ole kiire mihinkään. Totta. Havaitsin, että kiireisimmät kanssakulkijat porhalsivat maahanmuuttajien ohi melkein tönien. He tavallaan viestittivät sanattomasti: Pois tieltä!

Minulla jäi hetki ylimääräistä aikaa tapaamisten välillä. Suuntasin askeleeni Kampin kappeliin. Sytytin kynttilän ja istuin hetkeksi hiljentykseen.

Läsnäolon taito on hukassa

Tukholmassa kulkiessa huomasin ystäväni kanssa paikallisen luterilaisen kirkon pihalla mainoksen meditaatiosta, joka alkoi klo 12.15. Päätimme osallistua siihen. Ystävällinen pappi otti meidät innostuneesti mukaan rukous-

mietiskelijöiden joukkoon. Arkipäivänä joukossa oli myös työssäkäyviä ihmisiä. He olivat päättäneet viettää lounastauon kirkossa. Meditaatiohetkeä kuvailtiin infossa muun muassa seuraavasti: ”Hemmottelua kehille ja mielelle. Opi käyttämään mietiskelyä läsnäolon kokemuksen välineenä. Tulet tietoisemmaksi ajatuksistasi ja tunteistasi.”

Kristillinen meditaatio tapahtuu aina Jumalan edessä. Osana harjoitusta voi keskittyä esimerkiksi Isä meidän -rukoukseen, Herran siunaukseen tai vaikkapa psalmeihin. Kristitty meditoija on aina suhteessa Jumalaan.

Kaupunkien vilskeessä ymmärsin, että kiire tarttuu. Helsingin Kampin kappelissa ja Tukholman Hedvig Eleonoran kirkossa puolestaan oivalsin, että myös kiireettömyys tarttuu. Hiljainen mietiskely ja yhdessä rukoileminen auttavat rauhoittumaan. Kiire unohtuu – ainakin hetkeksi.

*Jumalan edessä mieleni hiljenee,
hän antaa minulle avun.*

Ps. 62:2

MINNA SIIKANIVA
minna.siikaniva@evl.fi

Valo varjon voittaa, vai voittaako?

Aamulla töihin lähtiessä oli niin valoisaa, että kellonaika piti tarkistaa useamman kerran. Luulin jo olevani myöhässä. Syys- ja talvikaudella tuntuu kuin aika kuluisi madellen eteenpäin ja kaamos vain venyy ja venyy. Aamu oli ilon aamu, kun huomasi pimeyden väistyneen ja valon sekä energian lisääntyneen.

Onko pimeydelle ja kaamokselle oma tarpeensa, aika rauhoittumiseen ja lepäämiseen? Miten on Suomen kesän laita, jolloin valoa on yötä päivää? Pitäähän silloinkin pystyä lepäämään, mutta valo tuo myös lisää energiaa ja ehkä aktiivisia tuntejakin. No, näin pohtii Suomessa asuva ihminen.

On aivan eri asia tarkastella valon ja varjon ominaisuuksia maailman eri kolkista. Vaikkapa Afrikan mantereelta, jossa ajoittain kärsitään paahtavan auringon aiheuttamasta kuivuudesta. Tai kun auringon laskettua yö on säkkipimeä ja päivän aherrus alkaa heti auringon noustessa, jotta valo saadaan hyödynnettyä.

Matkalla Lähi-idässä, Omanissa, kävimme pienellä vaelluksella. Ajoitimme vaelluksen aikaiseen aamuun, jottei aurinko porottaissi niin kuumasti. Auringon noustessa tunsimme, kuinka lämpö muuttui vähitellen kuumuudeksi ja aloimme kaivata varjoisaa paikkaa. Näimme edessämme kallionkielekkeen, jonka alle voisimme mennä viilentymään. Voi kuinka odoitimme saavuttavamme tuon varjoisan paikan! Siinä tilanteessa varjo toikin virvoitusta ja viileys antoi lisää energiaa jatkaa matkaa.

Olen aiemmin ajatellut auringon ja valon aina positiivisuuden, ilon ja energian lähteinä. Varjo ja pimeys ovat olleet negatiivisemmassa asemassa. Tuona hetkenä tajusin, ettei asia olekaan niin mustavalkoinen. Varjo ja pimeys saivat mielessäni uusia piirteitä: nekin voivat olla levollisuuden ja rauhan, pysähtymisen ja toisaalta taas energian lähteitä.

Koemme kukin asiat omalla tavallamme. Minulle valo on elinvoimaisen tärkeää, haluan jakaa ”aurinkoenergiaa” ympärilleni. Ystäväni taas on aivan kauhuissaan, kun huomaa minun saaneen energiapiikin, jota koitan häneen tartuttaa. Hän kun viihtyy varjoisammassa, on levollisempi ja rauhallisempi. Näin valo ja varjo tässäkin suhteessa täydentävät toisiaan.

Valo ei voita varjoa. Paikka, aika ja tilanne määrittävät sen, kumpi voittaa. Molemmilla on valo- ja varjopuolensa. Ja tarvitaanko aina voittoa, häviötä tai edes tasapeliä?

JENNI SHAKYA
Siilinjärven seurakunnan lähetys sihteeri

Hengen velttouden vastahyvy

Voisiko masennuksen ja epätoivon voittaa uskomalla, että lopulta elämässä käy hyvin ja meidät yllätetään sillä, että toivo kantaa hedelmää, haastaa Jari Sarasvuo.

Toivo on elämisen rohkeutta. Toivo on johtamisen parhaita voimavaroja. Toivo on luovuuden, lujuuden ja lämmön kanava ihmisen ja käsillä olevan tehtävän välillä”, määrittelee **Jari Sarasvuo**.

Yritysvalmentaja on viime aikoina puhunut nettiseminaareissaan toivosta, jota hän pitää bisneksessäkin yhtenä tärkeimmistä teemoista.

Toivo oli Sarasvuon teemana myös Tuomasyhteisön järjestämässä, Helsingin Agricolan kirkossa pidetyssä paastonajan keskustelutarjossa.

Suorittamisen noidankehässä

Sarasvuo vertaili Vanhan testamentin kuninkaiden persoonia.

Saulilla oli Sarasvuon tulkinnan mukaan piilevä masennus. Saul sairasti suorittamista, armottomuutta ja epätoivoa; omavoimaista, itseriittoista, ansaitsemiin perustuvaa ja lohdutonta maailmankuvaa.

”Daavid taas oli tanssiva, laulava, leikkisä ja harppua soittava hahmo, joka eli armon lahjasta.”

Daavid teki paljon syntiä, muun muassa uhrautti upseerinsa Urian saadakseen tämän vaimon Batseban. Daavidille annettiin anteeksi – ja hän oppi antamaan anteeksi.

”Hänen suhteensa armoon oli vastaantavainen ja luottavainen. Daavid eli tuonpuoleisuudesta käsin ja suosui osaansa. Hän ei ollut suorittamisen ja omavoimaisuuden noidankehässä, ja siksi hänelle kävi hyvin.”

Sarasvuo valitteli samaistuneensa vahvasti Sauliin ja olleensa suuren osan elämästään samanlainen suorittaja.

”Mutta on ollut myös hetkiä, jolloin olen ollut nauravainen ja tanssivainen lapsi ja lähtenyt kohtaamaan Goljatin ilman haarniskaa.”

”Niinä hetkinä olen luottanut, että elämä kantaa. Minä teen oman pikkuisen osani ja tuonpuoleinen tekee kaiken muun. Silloin olen saanut happea sielulleni.”

Pitkä sudenhetki

Jari Sarasvuosta tuli yrittäjänä monimiljonääri. Myöhemmin elämäntehtävä eli yritys murentui käsiin.

”Todellisuudentajuisimmin itseensä ja maailmaan suhtautuu keskivaikeasta masennuksesta kärsivä. Olen erittäin realistinen masentuneena. Tajusin, että tässä käy huonosti ja syntyy paljon kärsimystä.”

Toinen epätoivon hetki oli avioero.

”Tunsin suurta syyllisyyttä, häpeää ja tervettä katumusta siitä, mihin olin päätynyt omien tekojeni kautta.”

”Sosiaalisen paineen alla ollessa ni osaan hallita tunne-elämäni, mutta kun olen yksin sängyssä kello 01.50 ja herään häpeään, sudenhetki ennen aamunkoittoa on pitkä eikä sitä meinaa päästä pakoon.”

Sarasvuo uskoo, että lamaantunut ihminen kadottaa yhteytensä katkettuihin voimiin. Se syntinen tila on ”yhdistelmä aloitekyvyttömyyttä, välinpitämättömyyttä ja valheellisuutta”.

Kukaan ei seuraa synkistelijää
Keskiajalla määriteltiin kuolemansyn-

niksi hengen velttous, acedia. Kuvaus siitä vastaa Sarasvuon mukaan keskivaikean masennuksen oireistoa: alakuloisuus, aloitekyvyttömyys, välinpitämättömyys, ärtymys, väsymys, ruokahaluhäiriöt, seksuaalinen ahdistus, levottomuus tai haluttomuus, elämäntuska ja -taakka.

”Acediaa pidettiin syntinä, koska siinä ihminen torjuu Jumalan tarjoamat armolahjat ja osallisuutensa niin sanottuun pieneen luomistyöhön eli yhteiskunnan rakentamiseen.”

”Kun ihminen yliherkistyy ahdistukselle ja voimattomuuden tunteilleen, hän havaitsee, miten paljon uhkaavaa ja väärää maailma pitää sisällään. Sellainen näkyä lamaannuttaa.”

Hengen velttouden paheen vastahyve on toivo.

”Tarvitaan toivoa, jotta mieli saisi tervehtyä. Kuten kirjailija Hilikka Olkinuora minua opasti, terve mieli ottaa ristiriitaisesta ja hetkittäin synkän sotkuisesta maailmasta rakennustarvikkeikseen sen, mikä on totta, toimii ja tarkoittaa toivon kasvua.”

”Toivon armolahja” on välttämätön myös työyhteisössä. Ilman toivoa perhe on pulassa. Myös sairaan mahdollisuus on toivossa.

”Kukaan ei seuraa täydestä sydämeistä synkistelijää. Toivo tekee tavallises- ta ihmisestä taidokkaan, koska toivossa ravittu ihminen kestää harjoittelua.”

Toipumistarina sisältää uskon

Selviytymistarinat kiinnostavat Jari Sarasvuota. Yhä uudelleen hän on huomannut, että ihmiset tarvitsevat pelas-

HISTORIALLISTA

Järvi-Kuopion suurseurakunta

Noin 17 600 seurakuntalais- ta, yhdeksän pappia, yhdeksän kirkkoa, kuusi diakonia, kuusi nuorisotyöntekijää, viisi kanttoria ja viisi lastenohjaajaa. Kaikki Järvi-Kuopion seurakunnan tunnusluvut ovat suuria, pinta-alasta ja välimatkoista puhumattakaan.

Järvi-Kuopio on toiminut viisi vuotta: vuoden 2011 alusta yhdistyivät Juankosken, Kaavin, Riistaveden, Tuusniemen ja Vehmersalmen seurakunnat ja vuoden 2013 alusta siihen liittyi vielä Nilsin seurakunta.

Jo aiemmin olivat Muuruveden, Säyneisen ja Juankosken seurakunnat yhdistyneet. Silloin oli saatu kokea, miten kivulias ja tunteellinen asia seurakuntaliitos voi olla. Nyt edettiin toisin, sillä tuomiokapituli oli teettänyt selvityksen Pohjois-Savon seurakuntien yhteistyön mahdollisuuksista. Taloudelliset faktat väestöpohjan heikkene- misineen olivat yhä samat.

Kun omissa seurakunnissaan vahvat kirkkoherrakonkarit Juankosken Hannu Komulainen, Kaavin Jari Muta, Riistaveden Hannu Savinainen, Vehmersalmen Kimmo Kivelä ja Tuusniemen Reijo Leino kokoontuivat neuvottelemaan omastakin tulevaisuudestaan, ratkais-

Eino Pitkäsén piirtämä Riistaveden kirkko valmistui vuonna 1934.

tiin ensin vaikeimmat kysymykset kuten pääkirkon paikka. Valittiin Riistavesi.

Suurseurakunnan kirkkoherran valinta ei päässyt ongelmaksi, kun tavoite fokusoitui alueseudakuntien jumalanpalveluselämän jatkumiseen. Alue- se-

rakuntia on Järvi-Kuopion sisällä nykyisellään kahdeksan.

Järvi-Kuopio ei siis hävittänyt alueeltaan yhtään kirkkoa eikä seurakuntayhteisöä, saati asettanut toista toisen edelle. Kahdeksaa alueseudakuntaa hallinnoi ja johtaa Järvi-Kuopion kirkkoherra Reijo Leino, jonka toimisto on Juankoskella ja taloushallinto siellä, missä muidenkin Kuopion seurakuntayhtymän seurakuntien eli Kuopiossa Suokadulla.

Järvi-Kuopion seurakunnassa on peräti kolme Josef Stenbäckin piirtämää kirkkoa: Nilsissä, Muuruvedellä ja Vehmersalmella. Muuruveden ja Nilsin kirkkoja on pidetty Stenbäckin kansallisromanttisista kirkoista parhaina. Stenbäck piirsi kertaalleen Riistaveden kirkon, mutta paikasta ei silloin päästy sopuun.

Erikoisuus on myös Tuusniemen kirkko, sillä se on rakennettu pysty- hir- sistä skandinaavisten sauvakirkkojen tapaan.

Juankoskella on kaksikin kirkkoa, joista uudempi on vuodelta 1990. Sen alttarilla on **Hannu Konolan** lasimaa- laus *Liiton merkki* päästämässä valoa sisään ja ulos.

KAIIJA VUORIO

On toivo

”On ymmärrettävää ja inhimillistä sairastua suorittamiseen ja omavoimaisuuteen ja masentua. Olen itsekin syntymäsynkkä ja masennusherkkä, kuten moni muukin täällä”, Sarasvuo tunnusti verrattain vakavina pysyneille kuulijoilleen helsinkiläiskirkossa. Keskustelua veti kirkkoherra Teemu Laajasalo.

tuakseen ”itseään väkevemmän tarinan siitä, että huomissa on loppu ja toivo”.

”Radikaalit toipumistarinat pitävät lähes aina sisällään myös uskon.”

Sarasvuo viittaa AA-liikkeen perustajaan Bill Wilsoniin, joka oivalsi hengellisen elämän merkityksen alkoholismista toipumisessa.

”Minulla on Saulin aikoja, jolloin en jaksanut viitsi uskoa, koska omavanhurskauteeni on varma sii-

Toivo tekee tavallisesta ihmisestä taidokkaan

tä, etten tarvitse mitään ulkopuolista voimaa.”

”Ja sitten on Daavidin aikoja, jolloin teen päätöksen levätä armossa ja tuonpuoleisessa tuessa. Suuremmat voimat kannattelevat, ja huomaan että kaikki elämässäni muuttuu.”

Jälkimmäisellä hetkellä epätoivo – ”Jumalani, miksi minut hylkäsit?” – saattaa muuttua pääsiäisen toivoksi.

JANNE VILLA

MITÄ MIELESSÄ?

Ei pääsiäistä ilman munia

Kananmunat kuuluvat olennaisena osana suomalaisen pääsiäisenviettoon. Monessa lapsiperheessä munien maalaaminen on hauska pääsiäisperinne. Juhlapyhien herkkupöytä ei myöskään olisi mitään ilman kananmunia.

Siilinjärveläiset luomutilayrittäjät **Hannu** ja **Marja Laitinen** elävät nyt yhtä vuoden kiihkeimmistä sesongeista: luomumunat ovat haluttua tavaraa ja niitä tulaa hakemaan kauempaakin.

Paljonko munia menee pääsiäisen aikaan?

”Pääsiäisviikolla olemme yleensä myyneet noin 6000–7000 munaa. Kauppa alkaa kiihtyä jo pari viikkoa ennen pääsiäistä. Meillä on 3000 kanaa, joten tuotantoakin riittää kyllä.”

Oletteko joutuneet myymään ei-oota?

”Niin ei vielä ole päässyt käymään. Aika läheltä kuitenkin piti muutama vuosi sitten, kun lehdisissä kirjoitettiin, että munapula uhkaa pääsiäisenä. Ihmiset ryntäsivät hädissään meille hamstraamaan munia ja samalla puhelin soi tauotta, kun lähialueen ruo-

TUJIA HYNTINEN

kakaupiaat kyselivät, että liikenisikö meiltä tuotteita heillekin myyntiin.”

Mikä on teidän perheen pääsiäisherku?

”Pääsiäispöytään kuuluu ehdottomasti keitetyt kananmunat, jotka halkaistaan ja täytetään majoneesilla, katkaravulla ja tillillä. Monet asiakkaat ovat kyselleet, että olemmeko jo itse kyllästyneet kananmuniin. Emme suinkaan, kyseessä on kuitenkin niin monipuolinen tuote, ettei siihen ihan äkkiä tympäänny.”

Mitä muuta luomutilalta löytyy?

”Kanojen lisäksi meillä on 150 Ylämaan nautilaa. Kesällä kaikki eläimet ovat ulkona ja silloin monet lapsiperheet tykkäävät ostosten lomassa myös käydä katselemassa eläimiä. Viljelemme myös muun muassa luomukauraa, -ohraa ja -vehnää.”

Miltä näyttää maanviljelyn tulevaisuus?

”Itse olemme toistaiseksi pärjänneet, vaikka tulotaso onkin pudonnut. Monilla on todella rankkaa, ymmärrämme täysin viime aikojen traktorimarssit. Luotamme siihen, että luomu on tulevaisuutta. Kiinnostus luomua kohtaan on kasvanut vuosi vuodelta.”

HELI HARING

Kaikenikäisten yhteinen koti-ilta Lehtomäen kodilla joka kuukauden ensimmäinen ja kolmas sunnuntai klo 16
Kotoisissa merkeissä: evästä Raamatusta niin lapsille kuin aikuisille, rukousta, yhteislaulua, mukavaa yhdessäoloa, lapsille leikkipaikka, nyyttäritarjoilu.

Lehtomäen koti, Lehtomäentie 211, Nilsia
0440 271 325, www.lehtomaenkoti.net

TARVITSETTEKO HOIVAA JA HUOLENPITOA?

- Henkilökohtaista avustamista
- Asiointiapua
- Ulkoilua, harrastuksissa ja kirkkoissa käyttöä
- Siivousta ym.
- yms.

VIISIKYMMENTIEN KOKEMUKSELLA.

Yhteydenotot.

Kotipalvelu Ilona

Toini Hytönen
0400750972

Anun Kotipalvelu

Anu Käsnänen
0503430988

Kotityöpalvelut
Hoivapalvelut
Kotisairaanhoidopalvelut
Lapsiperheiden kotipalvelut
Alina-lääkäripalvelut

Alina-palveluista on mahdollista saada kotitalousvähennystä!

Alina[®]
HOIVATIIMI
www.alinahoivatiimi.fi

Alina Hoivatiimi Kuopiossa:
Kiekkotie 4 ja Maaherrankatu 15

Tilaa ilmainen kartoituskäynti!
Olemme palvelusetelituottajia!

Ota yhteyttä! Puh. 044 355 5451

Kansallisen Veteraanipäivän juhla Kuopiossa 27.4.2016

Vastavirtaan nousee lohen suku

Kuopion Musiikkikeskus

klo 11.30–13 Juhlahahvitus

klo 13

Kansallisen veteraanipäivän juhla
Juhla alkaa ekumeenisella hartaudella ja seppelartioiden lähettämällä sankarivainajien muistomerkeille
Juhlapuhe: emeritus kenttäpiispa Hannu Niskanen

Tumma puku ja kunniamerkit

Järjestää: Kuopion kaupunki / Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue ja sotiemme veteraanijärjestöt

JORMA HYNNINEN 75-VUOTISJUHLAKONSERTTI

Musiikkikeskuksessa
SU 3.4. klo 17

Liput: Prisma, Sokos, Musiikkikeskus ja Kaupunginteatteri
Hinnat: 35 € permanto, 30 € parvet
S-ETUKORTILLA ALENNUS 5 €/LIPPU

Muut esiintyjät:

Ursula Hynninen ja GUGU-kvartetti

Säestäjä: Ilmari Räikkönen

Järj. Suomen uittoperinneyhdistys ry yhteistyössä Kotalahden kyläyhdistys ry:n ja PeeAssan kanssa.

Elämän kaikki värit

Kivi kiveltä -näytelmä valottaa, miten Kuopion tuomiokirkko on ollut mukana kaupunkilaisten elämässä 200 vuoden ajan.

Sota ja rauha. Ilo ja suru. Arki ja juhla. Tuomiokirkko on ollut monenlaisien tunteiden ja tilanteiden näyttämönä. **Johanna Sorjosen** käsikirjoittama ja ohjaama juhlanäytelmä kertoo kahdeksan erilaista tarinaa Tuomiokirkon historian varrelta.

”Tavoitteena on ollut mahdollisimman elävä tarina, joka kertoo siitä, mitä kirkko on merkinnyt tavallisille ihmisille eri aikakausina”, Sorjonen selvittää.

”Mukana on niin tragediata kuin huumoriakin. Voisi sanoa, että tarinoista löytyvät elämän kaikki värit.”

”Yhdistävänä tekijänä tarinoissa on se, että niissä jokaisessa ihminen etsii jotain. Kuka elämän tarkoitusta, kuka rauhaa, kuka Jumalaa.”

Pestuumarkkinoiden humua

Entisaikaan kirkossa saattoi olla aika värikäs meininki. Tätä kuvaa hyvin näytelmän kohtaus pestuumarkkinoiden jumalanpalveluksesta.

”Kirkonmenot näyttivät 1800-luvulla ja 1900-luvun alussa aika erilaisilta kuin nykyään. Sanan kuulemisen ohella kirkolla tavattiin tuttuja sekä vaihdettiin viimeisimmät uutiset ja juorut. Tämä kiehtoi minua ja siksi halusin näytelmään mukaan myös tarinan pestuumarkkinahumusta.”

Kuopion historian merkikhenkilöistä mukaan on päässyt itseoikeutetusti **Minna Canth** – asuihan hän Tuomiokirkon naapurissa.

”Canth oli riidoissa silloisen piispan kanssa. Molemmilla oli omat, jyrkät mielipiteensä, joista ei hevillä peräännytty. Siinä on nähtävissä tahaton yhtymäkohta tämän päivän pakolaiskeskustelun mustavalkoisuuteen”, Sorjonen pohtii.

Hän kertoo näytelmän herättäneen jo kiinnostusta kaupunkilaisten keskuudessa.

”Eräskin ihminen totesi hämmästyneenä, ettei kyseessä olekaan mikään Jeesus-näytelmä.”

Haastava näyttämö

Oman sävöksensä näytelmään tuo esitys-

TUJIA HYTTINEN

paikkana oleva kirkkotila.

”Tuomiokirkko on hyvin haastava paikka näytelmälle, koska joka puolelta on pystyttävä näkemään esitys. Samalla se on ympäristönä myös kiinnostava.”

”Olemme ratkaisseet tilakysymyksen siten, että esitys tapahtuu pitkän kirkon eikä alttarin edustalla.”

Myös valaistus- ja äänimaailma on kirkossa aivan jotain muuta kuin teatterissa.

”Kirkkoa ei saa pimeäksi eli valaistuksella ei voi luoda tunnelmia. Kirkkosalin kaiku- vuus taas asettaa omat vaatimuksensa äänenkäytölle.”

Näytelmän esittäminen kirkossa voi olla myös näyttelijälle houkutteleva kokemus.

”Ehdin jo kertaalleen kieltäytyä tarjotusta pestistä. Sitten luin käsikirjoituksen tarkemmin ja kiinnostuin sisällöstä. Myös kirkko esityspaikkana kututti”, harrastajateatterikuvioista näytelmän esiintyjäkaartiin mukaan tullut **Jarkko Kumpulainen** paljastaa.

Eri aikakausien musiikki rytmittää näytelmän tarinankerrontaa. Ohjelmaan kuuluu myös muutama yhteisvirsi yleisön kanssa.

Kivi kiveltä -näytelmä toteutetaan Kuopion kaupunginteatterin ja tuomiokirkkoseurakunnan yhteistyönä. Rooleissa nähdään **Seija Pitkänen, Sari Happonen, Tarmo Valkonen, Jarkko Kumpulainen** ja tuomiokirkkoseurakunnan kanttori **Anna Pöyhönen**.

Puvustuksesta vastaa Savonia-ammattikorkeakoulun vaatetusmuotoilun opiskelijat, äänestä ja valoista **Anne Salmi**.

HELI HARING

Ensi-ilta 7.4., seuraavat näytökset

9.4., 23.4., 28.4., 7.5. ja 19.5.

Liput 15 € teatterin lippukassalta tai

Kuopio Infosta.

Ohjelma 10 € sivulaivoihin esityspäivänä Tuomiokirkon ovelta.

Kirkossa ei ole aina istuttu siivosti penkissä. Seija Pitkäsen ja Jarkko Kumpulaisen roolihahmot pistävät näytelmässä ranttaliksi.

KERRON KIRKOSTA

Usein riittää, että joku kuuntelee

Hyvä kuuntelija on kuin aasi. Hänellä on suuret korvat ja pieni suu. Näitä ”aaseja” tahtoo olla harvassa silloin, kun niitä eniten tarvitsisi. Kuulluksi tuleminen on harvinaista herkkua.

Etelä-Euroopan kirkkoissa matkailleet kertovat siellä näkemistään ”komeista”, rippituoleista. Niihin seurakuntalaiset voivat mennä luottamuksellisesti keskustelemaan papin kanssa. Monet huokaavat, että miksi meillä lute-

rilaisilla ei ole vastaavaa mahdollisuutta tulla kuulluksi.

Kyllä meillä on. Meilläkin on rippi. Ja meillä on sielunhoito. On monia mahdollisuuksia keskusteluun ja kuulluksi tulemiseen, vaikkei erityistä rippituolia kirkkoissa olekaan. Missä tahansa mieltä painavassa asioissa voi aina ottaa yhteyttä suoraan seurakunnan työntekijään. Papit, diakoniatyöntekijät ja nuorisotyöntekijät ovat saaneet sielunhoidollista koulutusta. Jotkut ovat erikoistuneet sielunhoitoon. Kaikkia työntekijöitä sitoo vaitiolovelvollisuus.

Vaikeita asioita on joskus helpompi purkaa puhumalla anonyymisti, nimettömänä ja tuntemattomana. Siitä syystä kirkko tarjoaa luottamuksellista keskusteluapua myös puhelimesta ja ver-

kossa. Sitä varten on olemassa Palveleva puhelin, Kirkko Suomessa -chat Facebookissa ja Palveleva netti. Voit kyllä kirjoittaa nimelläsi perinteisen kirjeenkin vaitiolovelvolliselle kirjepäivystäjälle, joka vastaa sinulle antamaasi osoitteeseen. Nämä valtakunnalliset palvelut ovat käytössä kaikkialta Suomesta.

Palvelevaan puhelimeen usein soittanut henkilö on kiitollinen saamastaan avusta. Hän kertoo: ”Nuorena koettu vaikea elämäntilanne johti itsemurha-aatuksiin. Soitto Palvelevaan puhelimeen oli viimeinen oljenkorteni. En tiennyt mistä muualtakaan olisin voinut apua hakea. Päivystäjä oli sydämellinen ja tunsin, että hän otti hätäni tosissaan. Puhelun jälkeen jaksoin hakea apua”.

”Myöhemmin minulle tuli uusi elä-

keskusteluapua.fi

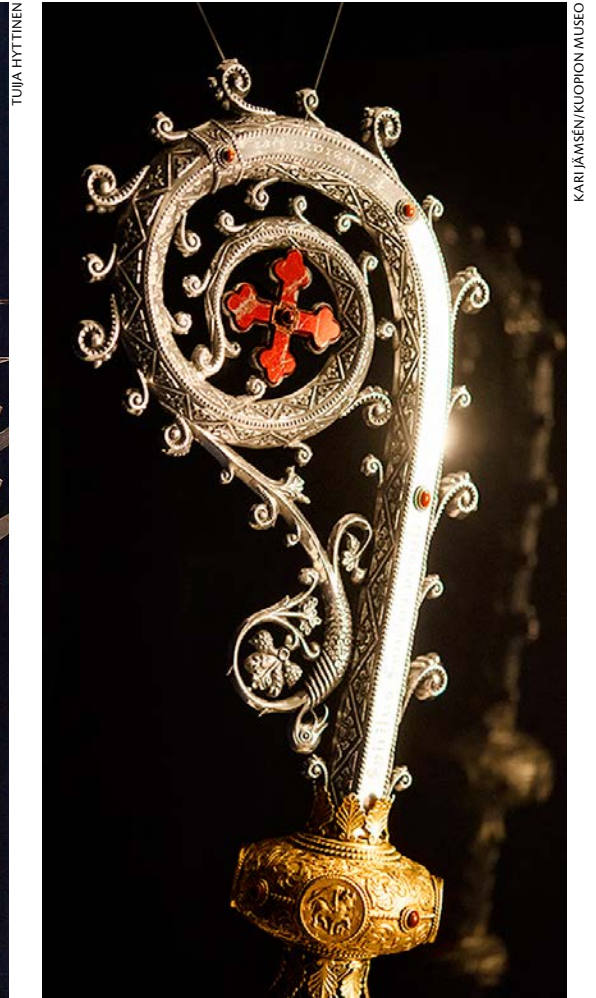
mänkriisi ja yritin itsemurhaa. Sain viime voimillani soitettua Palvelevaan puhelimeen ja se pelasti henkeni. On tärkeää, että joku kuuntelee keskittyneesti ja puhumalla saa möykyn pois sisältään. Soitan vieläkin silloin tällöin, mutta nyt voin kertoa myös iloisista asioista elämässäni. Olen kiitollinen siitä, että Palveleva puhelin on olemassa. Apua kannattaa aina hakea ja vaikeastakin elämäntilanteesta selviää eteenpäin”.

RISTO VOUTILAINEN

Johtava sairaalapastori,

Palvelevan puhelimen toiminnanjohtaja

Kuopiolainen Amanda Malmberg valmisti tuomiokirkkoa varten vuonna 1849 kaksi messukasukkaa, punaisen ja mustan.

Piispa Eino Sormusen suureellinen piispansauva on kuopiolaisen taitelijan Väinö Lätin käsialaa.

Tuomiokirkko ajasta aikaan

Kuopion Museon juhlanäyttely esittelee pyhyiden tulkintoja aikakerrosten takaa.

Kynttilälampetti 1600-luvulta Kuopion kolmannesta kirkosta, sametin ja kultakirjailun hohtoa 1700-luvun messukasukassa. Kuopion tuomiokirkon 200-vuotisjuhlanäyttely Kuopion Museossa kuljettaa viestiä useampienkin vuosisatojen takaa, mutta nykypäivän virtuaalitodellisuudenkin voi kokea. Kirkon tornista voi virtuaalilaseilla tutkia "omin silmin", miltä kaupunki näytti 100 vuotta sitten. Torniin voi kavuta myös 360:n asteen kameran mukana.

Aikakerrosten kaukaisuuteen on mahdollista sukeltaa paria kolmea vuosisataa syvemmällekin, jopa Jerusalemin temppelin kirjjanoppineiden saloihin saakka. Tuomiokirkon alttarissa on hepreankielinen tetragrammi, nelikirjaiminen Jumalan nimi. Juutalaiset eivät saaneet lausua ääneen Herran nimeä. Ei tiedetä, miten nimi äännettiin, sillä ääneen tekstiä luettaessa sen kohdalla sanottiin jotakin muuta. Kun heprean kirjoitusasuun tulivat vokaalit, sanaan lisättiin jonkin muun Jumalaa tarkoittavan sanan vokaalit, jottei kukaan vahingossakaan lausuisi sanaa ääneen.

Jostakin syystä alttarin tetragrammissa on kirjoitusvirhe. Haluttiinko varmistaa, ettei savaolaiskansa sanoisi ääneen kiellettyä nimeä? Puusepät tuskin olivat hepreantaitoisia, mutta ehkä he olivat sanan pyhydestä tietoisia.

Yhdeksän pitäjän uhrikirkko

Kuopion tuomiokirkon rakenteista on löydetty 32 sammakkoarkkia. Ne ovat pieniä punaisesta leppäpuusta rakennettuja ruumisarkkuja, joiden sisällä on sammakko.

Löydetty sammakkoarkut ovat taikakaluja 1800-luvulta, mutta ne valaisevat kansanuskon ja kristinuskon suhteiden kehittymistä keskiajalta lähtien.

Keskiaikaisen katolisen lähetysstrategian

mukaista oli rakentaa kirkkoja vanhoille pakanallisille kulttipaikoille. Pohjois-Savon 1500-luvun asuttajat olivat jo valmiiksi kristittyjä, mutta silti Kuopionniemen kirkosta tuli sijaintinsa vuoksi erityisen pyhä paikka ja uhrikirkko. Uhraamisesta on tietoja 1600-luvulta lähtien. Se oli jatkumoa pakanalliselle vainajain palvonnalle ja katoliselle uhrilahjaperinteelle.

"Uhriesineet saattoivat olla rahaa, oravanahkoja tai pellavakankaita – riippuen uhrilahjan tarkoituksesta, kuten metsästys- tai naimaonnan pyytämisestä", kertoo museolehtori **Sanna Reinikainen**.

Uhreja tarvittiin, koska tuon ajan käsityksissä ihmisen ja Jumalan suhde perustui vuorovaikutukseen ja edellytti molemminpuolista antamista ja saamista. Aivan perille ei siis vielä 1600- ja 1700-luvuilla ollut mennyt luterilainen käsitys armosta – jota ei tarvitse ansaita. Lisäksi maallisen onnen katsottiin olevan nollasummapelejä, eli naapurin menestys oli oma tappio.

Suurina juhlapyhinä, jouluna ja juhannuksena Kuopioon tultiin uhraamaan jopa yhdeksän pitäjän alueelta. Ihmisten hädästä kertoo, että lisalmesta asti lähdettiin Kuopioon, vaikka lisalmessa oli omakin kirkko. Uhraamisen kannalta ehtoollisen asettamisen hetki oli otollisin ja erityisen pyhä. Niinpä ehtoollisista uhkasi tulla hengenvaarallisia kaaoksia. Vuodelta 1669 tiedetäänkin vanhuksen menehtyneen ehtoollistungokseen.

Kuopion kirkko oli niin suosittu uhrikirkko, että vuoden 1760 rytyjouluna tunnetun katastrofin jälkeen ulkoseurakuntalaisten tulo kirkkoon jouduttiin kieltämään. Tuolloin täpötäydessä kirkossa syntyi paniikki ja 14 ihmistä tallautui kuoliaaksi.

Aatamin haudalta Dora Jungiin

Museon näyttelyssä voi tutustua moniin jo käytöstä poistettuihin esineisiin. Alun alkaen

Dora Jungin paastonajan violetissa alttarivaatteessa vuorottelevat pyöreä vihkimäristi ja Andreaksen vinoristi. Ne ovat myös leivän ja tiimalasin symboleita.

alttarilla on vain risti ja ristin juurella kullatut ihmisen sääriluut ja pääkallo. Ne viittasivat Golgataan ja kuolemasta saatuun voittoon. Perimätiedon mukaan luut ovat peräisin Viipurin luostareista ja tulleet Kuopioon uuden messukasukan mukana.

Kolkkoja luita elävämpää teologiaa selittävät **Dora Jungin** upeat alttarivaatteet. Ne olivat käytössä 1960-luvulta 2000-luvulle. Dora Jungin alttarivaatteita käyvät myös tekstiilitaitteen opiskelijat tutkimassa.

"Harmoniset väriyhdistelmät, taitava käden jälki ja moderni muotokieli yhdistettynä kristilliseen symboliikkaan puhuttelevat 1960-luvun kirkossakävijän lisäksi myös nykypäivän seurakuntalaista", Sanna Reinikainen selvittää.

Piispallista loistoa

Täynnä kertomuksia on myös paljon puhuttu, mutta harvoin julkisuudessa nähty piispa **Eino Sormusen** piispanviitta.

Viitan etureunuksessa ovat Karjalan ja Savon vaakunat sekä niiden yläpuolella **Johan Vilhelm Snellmanin** ja Savon asuttajan **Kustaa Fincken** vaakunat. Rintakappaleen kohdalla on tieteseen **Johannes Messeniuksen** kautta viittaava Kajaanin linna ja Savo-Karjalan maaherraan **Olaf Wibeliukseen** viittaava vaaka oikeuden vertauskuvana.

Kustaa Fincke onkin ansainnut paikkansa piispallisessa viitassa, sillä juuri häneltä **Mikael Agricola** anoi vuonna 1549 kirkon rakentamista Kuopionniemelle.

Piispanviitta saa erikoisen ekumeenisen lisäsävyä Ruotsin valtakunnanhistorioitsija Johannes Messeniuksesta, joka oli vankina Kajaanin linnassa epäiltynä yhteyksistä jesuiittoihin ja katoliseen Puolaan. Messenius oli ja pysyi katolisena protestanttisen Euroopan puolesta taistelleen **Kustaa II Adolfin** valtakunnassa.

KAIJA VUORIO

Katso, Jumalan Ka

Kärsimysmaalari Mathias Grünewaldin taide on uskon ilmausta. Kun Isenheimin luostarikirkon siipialttari juhlapyhinä avattiin, kärsivä Kristus katosi.

Pannako toivonsa arkialttarin raadolliseen ja kärsivään Kristukseen vai juhla-alttarin voittavaan Ylösnouseeseen, joka sulautuu valoon ja kirkkauteen? Varhaiset kristityt olivat omaksuneet ristinmerkin tekemisen jo 100-luvun lopulta lähtien, mutta he välttivät ristiinnaulitun Jeesuksen kuvaamista. Kristillisessä kuvataiteessa krusifiksi, ristiinnaulittu Jeesus, alkoi yleistyä vasta 800-luvulta eteenpäin keskiajalla. Kautta aikojen jokainen Jeesuksesta tehty kuva on kuitenkin heijastanut ennen kaikkea myös omaa aikaansa. Tämä näkyi niin keskiajan kuin renessanssinkin kirkollisessa taiteessa. Samoihin aikoihin, kun **Michelangelo** ja **Raffaello** Italiassa maalasivat paavi **Julius II:n** tilaustöihin Jeesuksen kauniina ja sankarillisena jumalallisessa valossa, muuan **Mathias Grünewald** teki elsassilaisessa Isenheimin pikkukylässä päinvastoin.

Mestari Mathis

Saksalaisen renessanssimaalarin Mathias Grünewaldin elämästä ei tiedetä paljonkaan. Mitä todennäköisimmin hän syntyi Würzburgissa joko vuonna 1470 tai 1475. Hänen oikea sukunimensä oli Gothart ja lisäksi siihen liitettiin kutsumanimi Nithart. Askeettisen, voimakkaasti eläytyvän ja kompromisseja tekemättömän mestari Mathiksen elämänvaiheet olivat ilmeisen myrskyisät. Hän avioitui kristinuskoon kääntyneen 18-vuotiaan juutalaistytön kanssa. Avioliitosta tuli onneton ja **Anna**-vaimo menetti mielenterveytensä. Grünewald toimi Mainzin arkkipiispa **Albrecht Brandenburgilaisen** hovimaalarina, arkkitehtinä ja vesi-insinöörinä ja kuoli varattomana Hallen kaupungissa vuonna 1528 tai vasta vuonna 1532.

Hän jätti jälkeensä kaksikymmentä maalausta ja kolmisenkymmentä piirrosta, jotka kaikki ovat renessanssiajan huippua.

Hänen jäämistöstään löytyi **Martti Lutherin** kirjoituksia, mutta taiteilija ei koskaan luopunut virallisesti katolisuudesta. **Paavo Rintala** on kirjoittanut hänen elämästään puolifikttiivisen romaanin *Minä, Grünewald*, joka ilmestyi vuonna 1990.

Isenheimin luostarikirkon siipialttari

"Mistä maalari ottaa valon tauluunsa, jos aurinko on peitetty? Ei mikään kuva voi olla täysin vailla valoa. Ratkaisin valo-ongelman ainoalla mahdollisella tavalla, mikä oli käytettävissäni: panin ristin säteilemään valoa."

Kaksi vuotta aikaisemmin, kun Luther naulasi teesinsä Wittenbergin linnankirkon oveen, valmistui Isenheimissa kuin radikaalin protestanttisen kristillisyyden kuvana Mathias Grünewaldin maalaama valtava teos, *Ristiinnaulitseminen*. Sitä pidetään parhaimpana koskaan maalattuna protestanttisen hengen ja ristinteologian ilmauksena Jeesuksen hahmossa.

Grünewald maalasi Pyhän Antoniuksen luostarikirkkoon yhdeksästä maalauksesta koostuvan kaksoissiipialttarin. Altтарin siipiä avaamalla ja sulkemalla avautui kolme erilaista näkymää kirkkovuoden juhlien mukaan. Alttarikaapin keskuksesta on yli kaksi metriä korkea, ja kolme metriä leveä Ristiinnaulittu kuva. Kiinteissä siivissä ovat vasemmalla puolella Pyhä Sebastian, jota on pidetty taiteilijan omana kuvana. Oikealla puolella on Antoniittojen hospitaaliveljestön suojeluspyhimys Pyhä Antonius, joka on saanut piirteensä teoksen tilanteelta, luostarin preceptorilta **Guido Guersilta**. Teoksen pysyvään jalustaan, predellaan, taiteilija on maalannut *Valitus Kristuksen ruumiin äärellä*. Teos valmistui neljän vuoden työn jälkeen vuonna 1515.

Maalauksessa on läsnä hetki, jona aurinko on pimentynyt. Grünewaldin *Ristiinnaulittu* heijastaa pimeää valoa. Rintalan mukaan taiteilija näki vuonna 1502 auringonpimennyksen Krakovan lähellä olevassa kylässä, joka tunnetaan nykyään nimellä Auschwitz.

Pyhän Antoniuksen tuli

Keskiajalla Eurooppaa ravisteli kulkutautien ja spitaalil lisäksi hengenvaarallinen sairaus nimeltä Pyhän Antoniuksen tu-

Maalauksessa on läsnä hetki, jona aurinko on pimentynyt

li eli ergotismi. Se alkoi polttavalla tunteella ja punoituskella rajoissa, jotka vähitellen tummuivat ja menivät kuolioon, "niin että raajat irtautuivat ja putosivat pois ennen kuolemaa." Lisäksi se aiheutti kouristuksia rinnassa, suonenvetoja, sekavuutta ja tajuttomuutta. 1600-luvulla taudin syyksi löydettiin rukiissa epäpuhtautena olevat torajyvä. Oireita alkoi esiintyä, jos rukiin joukossa oli torajyviä 0,1 prosenttia. Sateina vuosina niiden määrä saattoi olla jopa 6–10 prosenttia. Nykyään tiedetään, että torajyvä sisältää ergotamiinia, samaa ainetta, josta 1900-luvulla jalostettiin LSD.

Pyhän Antoniuksen nimeä kantava sääntökunta, antoniiitit, erikoistuivat hoitamaan näitä ihmisiä. Isenheimin kylän

luostari oli yksi monista, joka toimi tässä tuskan ja kuoleman maailmassa. Siitä syystä sen kirkkokin tarvitsi taidetta, jonka perspektiivi ei ollut terveiden maailmasta. Ja Kristuksen, joka oli riisuttu kaikesta maallisesta ja taivaallisesta arvovallasta.

Arkialttari on kärsimysalttari

"Jos maalari alkaa pyhien kirjoitusten mukaan kuvittaa tapahumaa, siitä tulee taulu, joka on katsonut itsensä loppuun. Millä hän siinä metelissä ja väentungoksessa kykenee kuvaamaan

KIRKKO & KOTI

Pääsiäistapahtumat

Kuopion ja Siilinjärven seurakunnissa tapahtuu 23.3.–27.4.2016

Ota
talteen!

kirkkojakoti.fi

Hynninen konsertoi

► sivu 8

Pääsiäiskirkot

► sivu 8

Musiikkia kevääseen

► sivu 2

TUOMIOKIRKKO

Tuomiokirkkoseurakunnan toimisto
040 4848 248 ma–pe klo 9–15
tuomiokirkko.kuopio@evl.fi

TUOMIOKIRKKO

Avoimin klo 10–15, lisäksi pe klo 18–22
040 4848 256

Hiljaisen viikon aamuehtoollinen
ke 23.3. klo 7.30. Lauri Kastarinen ja Anna Pöyhönen.

Hiljaisuuden messu (Viikkomessu)
ke 23.3. klo 18.

Kiirastorstain messu to 24.3. klo 18. Saarna Liisa Penttinen, liturgia Ilpo Rannankari, kanttorina Pekka Leskelä, urkurina Anu Pulkkinen, Tuomiokirkko-kuoro.

Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 25.3.

klo 10. Saarna Ilpo Rannankari, liturgia Lauri Kastarinen, kanttorina Pekka Leskelä. Tuomiokirkon kamarikuoro.

Rukoushetki Kristuksen hautaamisen muistoksi pe 25.3. klo 18.

Lauri Kastarinen, Tuomiokirkon vokaaliensemble. Mari-Anni Hilander ja Anna-Mari Linna, sopraano; Marjaana Kaisto ja Aissa Bah, alto; Ossi Jauhainen ja Olli-Pekka Hiltunen, tenori; Olavi Hautsalo ja Pekka Leskelä, basso. Ohjelmassa William Byrdin sekä Claudio Monteverdin musiikkia.

Pääsiäisyön messu la 26.3. klo 23. Saarna piispa Jari Jolkkonen, liturgia Ilpo Rannankari. Kanttorina Pekka Leskelä, urkurina Anu Pulkkinen, Tuomiokirkon kamarikuoro. Tapani Heiskanen, trumpetti.

Pääsiäispäivän messu su 27.3. klo 10. Saarna Satu Karjalainen, liturgia Liisa Penttinen, kanttorina Pekka Leskelä, urkurina Anu Pulkkinen, Tuomiokirkko-kuoro. Messu nähtävissä verkossa suoraan ja tallenteena osoitteessa www.virtuaalikirkko.fi

2. pääsiäispäivän ekumeeninen kaksikielinen (englanti, suomi) messu ma 28.3. klo 14. Kirkkoherra Tuomas Mäkipää, Suomen Anglikaaninen kirkko. Pastori Panu Pohjolainen ja pastori Kirsi Perämaa. Kanttori Jarkko Maukonen. International Easter Service.

Viikkomessu ke 30.3. klo 18.

Perjantaimessu pe 1.4. klo 19.

Messu su 3.4. klo 10. Saarna Lauri Kastarinen, liturgia Satu Karjalainen, kanttorina Pekka Leskelä ja urkurina Karo Suopuro. www.virtuaalikirkko.fi

Viikkomessu ke 6.4. klo 18.

Kirkon vihkimisen muistojuhla to 7.4. klo 19. Ohjelmassa kaksi merkittävää kantaesitystä. Kirkon historiasta kertova näytelmä *Kivi kivetä*, käsikirjoitus ja ohjaus Johanna Sorjonen, toteutetaan yhteistyössä Kuopion kaupungin teatterin kanssa. Mikko Sidoroffin säveltämä kuoroiteos *Herralle minä helisen*, Kuopion tuomiokirkon kamarikuoro ja Kallaveden seurakunnan lapsikuoro. Lippuja

(15 €) ennakoon Kuopion kaupungin teatterin lipunmyynnistä. Ohjelmien (10 €) myynti tuntuu ennen juhlaa kirkon ovilla.

Juhlanäytelmä Kivi kivetä la 9.4. klo 14. Lippuja (15 €) Kuopion kaupungin teatterin lipunmyynnistä ja ohjelmia (10 €) tuntuu ennen näytelmän alkua kirkon ovilta.

Messu su 10.4. klo 10. Saarna Ilpo Rannankari, liturgia Lauri Kastarinen, kanttorina Pekka Leskelä ja urkurina Anu Pulkkinen.

Viikkomessu ke 13.4. klo 18. Sibelius-Akatemian kirkkomuusikot.

Messu, Sunnuntain Laulukirja, säveltänyt Paavo Heininen su 17.4. klo 10. Saarna Kirsi Perämaa, liturgia Ilpo Rannankari, Sibelius-Akatemian kirkkomuusikot: Pääurut: Taija Korri, Alina Egorova, Sanna Heikkilä, Sofia Vali, Anssi Pyykkönen, Elsa Mensalo, Eve-liina Ylikoski, Maarja Korts ja Hannele Mehtälä. Kuoriurut: Maarit Kujanpää. www.virtuaalikirkko.fi

Hiljaisuuden messu (Viikkomessu) ke 20.4. klo 18.

Juhlanäytelmä Kivi kivetä la 23.4. klo 19. Lippuja (15 €) Kuopion kaupungin teatterin lipunmyynnistä ja ohjelmia (10 €) tuntuu ennen näytelmän alkua kirkon ovilta.

Messu su 24.4. klo 10. Saarna Liisa Penttinen, liturgia Kirsi Perämaa, kanttorina Pekka Leskelä ja urkurina Anu Pulkkinen. Vahtivuoren kamariryhtye. Kirkkokahvit kirkossa. www.virtuaalikirkko.fi

Englanninkielinen jumalanpalvelus su 24.4. klo 14 kappelissa.

Viikkomessu ke 27.4. klo 18.

KESKUSSEURAKUNTATALO

Suokatu 22

Seurakuntamestarit 040 4848 259

Eläkeläisten virkistyspäivä ke 30.3. klo 11. Raamattutunti *Pääsiäinen* Ilpo Rannankari. Iltapäivällä *Edunvalvonta* henkilökohtainen Heikki Saastamoinen. Lounas ja kahvit 7 €.

Veteraaniseurat ti 12.4. klo 13 kahviossa.

Eläkeläisten virkistyspäivä ke 13.4. klo 11. Raamattutunti *Hyvä paimen* Emmi Haring. Iltapäivällä Ramona Lindgren kertoo roomanikulttuurista. Lounas ja kahvi 7 €.

Lähimmäiset ma 25.4. klo 16. Kerhuhuone Samulissa, Suokatu 22 C. Kevätretkille ilmoittautuminen ja yhteistä jakamista.

Israelilainen lounas 30.4. klo 13. Monipuolinen ateria, mukana israelilaisia tuotteita. Aterian hinta 17 €. Sitovat ilmoittautumiset 27.4. mennessä, Johannes Kuivalainen 040 755 9092.

Eläkeläisten virkistyspäivä ke 27.4. klo 11. Raamattutunti *Taivaan kansalaisena maailmassa* Liisa Penttinen. Iltapäivällä kanttori Pekka Leskelä. Lounas ja kahvi 7 €.

MUMMON MÖKKI

Puijonkatu 10

ma–to klo 11–15, 040 4848 272

Toivevirret ke 13.4. klo 13.

Papin päivä ti 26.4. klo 13. Liisa Penttinen.

LÄHETYS

Maanantain lähetyspiiri ma 4.4. klo 16 kerhuhuone Aaron, Suokatu 22 C. Raamattuopetus Virpi Soveri.

Keskiviikon kotien lähetyspiiri ke 6.4. klo 12 kerhuhuone Samulissa, Suokatu 22 C.

DIAKONIA

Lähimmäispalvelijoiden virkistyspäivä Ryttyllä la 23.4. klo 11–16. Lähtö klo 10.15 Maljalahdenkadun pysäkillä. Ilm. 11.4. mennessä Kirsi Launoselle 0404848 255.

MUUTA

Uusi perhekahvila to 7.4. klo 10–11.30 Tälilässä, Inkiläntie 7 B. Tervetuloa tutustumaan seurakunnan työntekijöihin ja kohtaamaan kahvilaan toisia lapsiperheitä. Kirsi Launonen, Kirsi Perämaa ja Katari Laitinen.

Inkilänmäen seurakuntakerho to 7.4. klo 12 Tälilässä, Inkiläntie 7 B. Lauetaan hengellisiä ja keväisiä lauluja. Eino Putkonen ja Kirsi Launonen.

Uusi perhekahvila to 21.4. klo 10–11.30 Tälilässä, Inkiläntie 7 B. Kirsi Launonen.

Inkilänmäen seurakuntakerho to 21.4. klo 12. Tälilässä, Inkiläntie 7 B. Ilmoittautumiset retkelle.

Sanajumalanpalvelus su 24.4. klo 12 Tälilässä, Inkiläntie 7 B. Liisa Penttinen, kanttorina Pekka Leskelä.

PERHETYÖ

Naisten lenkkiipiiri Poukamassa ma 4.4. ja ma 18.4. klo 18–20.30. Sauna ja iltapala 4 €.

Lukupiiri su 24.4. klo 15–17. Keskusseurakuntatalo, Suokatu 22 E, perhetyöntoimisto. Luotsaa Sirpa Kasurinen. Luetaan kirjaa Havaste, Paula: *Tuulen vihat*.

ALAVA

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

ALAVAN KIRKKO

Keihäskatu 5

040 4848 298

Kiirastorstain ehtoolliskirkko to 24.3. klo 19. Saarna piispa Matti Sihvonen, Hannu Koskelainen, Ossi Jauhainen, seniorikuoro.

Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 25.3. klo 11. Saarna Juha Välimäki, Anna Väättäinen, Leila Savolainen, Zipporim.

Pääsiäisyön Taize-messu la 26.3. klo 22. Saarna Anu Kiviranta, Leila Savolainen, nuorten bändi.

Pääsiäispäivän perhemessu ja brunssi su 27.3. klo 11. Saarna Hanna Vasilev, Pirjo Kuula, Ossi Jauhainen, kirkko-kuoro, bändi. **Brunssi klo 10, 5/3 €**, alle 4-vuotiaat ilmaiseksi.

Pääsiäispäivän Jazz-konsertti su 27.3. klo 18. Esa Pietilä, saksofoni; Samuel Huhtahaara, kitara; Henri Laitinen, bas-

so; Tomi Kämäräinen, rummut; Ossi Jauhainen, laulu. Ohjelma 10 € Yhteisvastuulle.

2. pääsiäispäivän messu ma 28.3. klo 11. Saarna Hannu Koskelainen, Anu Kiviranta, Ossi Jauhainen.

Messu su 3.4. klo 11. Saarna Pirjo Kuula, Juha Välimäki, Leila Savolainen. Lapsille pyhäkoulu kirkon alalissa.

Messu su 10.4. klo 11. Saarna piispa Matti Sihvonen, Anna Väättäinen, Ossi Jauhainen, Vox Silentii -ryhmä. **Pysäkki-tapahtuman messu.**

Gospelmessu su 10.4. klo 18. Saarna Anu Kiviranta, Hannu Koskelainen, Ossi Jauhainen, kirkko-kuoro ja band. Törmälän ja Hirvijärven rippikoululaiset. Lapsille pyhäkoulu kirkon alalissa.

Messu su 17.4. klo 11. Saarna Hannu Koskelainen, Anu Kiviranta, Ossi Jauhainen, mieskuoro Poukaman laulajat. Poukaman miesten kirkkopyhä ja Puijon Diabetesyhdistyksen kirkkopyhä. Lapsille pyhäkoulu kirkon alalissa.

Messu su 24.4. klo 11. Saarna Juha Välimäki, Anna Väättäinen, Leila Savolainen, lapsikuoro, nuorten bändi. 70-, 75-, 80-, 85- ja 90-vuotiaitten syntymäpäivät. Lapsille pyhäkoulu kirkon alalissa.

Tuomasmessu su 24.4. klo 11. Saarna Teemu Voutilainen, Anna Väättäinen, Jarkko Maukonen, Luomus.

ALAVAN SEURAKUNTAKESKUS

Keihäskatu 5 B

Kirjallisuuspiiri to 31.3. klo 14. Kerhuhuone 1. Kirjana Enni Mustonen, *Lapsenpiika* ja to 28.4. Kirjana Virpi Hämeen-Anttila, *Sudenvuosi*. Yht.hlö Aino Mikkonen 040 707 1499.

Lähimmäispalvelijoiden tapaaminen ti 5.4. klo 17–18.30 Alavan seurakuntakodilla (nuortentila, alakerta). Illan teemana muistisairaudet. Tarjolla kahvia ja pientä suolaista. Yht. henk. Piia Jääskeläinen 040 4848 326.

NEULAMÄEN KIRKKO

Vesurikuja 4

040 4848 311

Donkkis Big Night -perhetapahtuma ja 10-vuotisjuhla su 3.4. klo 16.

Laulua, toimintapisteitä, naposteltavaa. Voit halutessasi tuoda syötävää yhteiseen nauttiiherkkupöytään. Järjestää Pohjois-Savon ev.lut. Kansanlähetyt.

Messu su 17.4. klo 16. Saarna Hannu Koskelainen, Anu Kiviranta, Ossi Jauhainen.

Lehtoniemen kerhotila

Lehtoniementie 107

Lasten pääsiäishartaus ke 23.3. klo 9.45.

DIAKONIA

Lähimmäistyössä toimivien virkistyspäivä la 23.4. klo 11–16 Ryttyyn leirikeskuksessa. Järj. Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymä ja SPR:n ystävätoiminnan vapaaehtoiset. Yhteiskuljetus kaupungin-

Tuomasmessu Alavan kirkossa su 24.4. klo 11

taloon takaa Maljalahdenkadun pysäkillä klo 10.15. Koulutus on maksuton. Ilmoittautuminen 11.4. asti www.kuopionseurakunnat.fi/ alavan-seurakunta/ ilmoittautumiset. Lisätietoja: Piia Jääskeläinen 040 4848 326.

PERHETYÖ

Kesis-kesätoiminta 5–9-vuotiaille lapsille Neulamäen kirkolla 7.–10.6. Särkiniemen kerhotiloissa 14.–17.6. ja Lehtoniemen kerhotiloissa 14.–17.6. Ilmoittautuminen 4.–24.4. www.kuopionseurakunnat.fi/ Lisätietoja: lapsityönohjaaja Sirpa Pesonen 040 4848 297.

JÄRVI-KUOPIO

Järvi-Kuopion seurakunnan toimisto
040 4888 602, 040 4888 611
ma–pe klo 9–15

JÄRVI-KUOPION SEURAKUNNAN YHTEISET

Naisten ilta Tuusniemen seurakuntakodilla pe 15.4. klo 18. Aiheena Kuningatar Ester ja kauneus. Iltapala. Tarkoitettu kaikille Järvi-Kuopion naisille.

Järvi-Kuopion seurakunnan perheleiri pe–su 22.–24.4. Ryttyyn leirikeskuksessa.

Tervetuloa virkistymään yhdessä, jakamaan arjen asioita, lepäämään, voimaantumiseen arkeen. Omavastuu 25 €/perhe. Hintaan sisältyy kuljetukset ja täysi yölläpito. Ohjelmaa lapsille, nuorille ja aikuisille. Kuljetus: Nilsä-Juankoski-Riistavesi-Ryttyyn leirikeskus. Paikkoja rajoitetusti! Tarkemmat reitit ja kellonajat ilmoittautumisen yhteydessä. Sitova ilm. viim. 14.: www.kuopionseurakunnat.fi/tapahtumat/2016-04-22/jarvi-kuopion-seurakunnan-perheleiri. Infoa diakoniatyöntekijä Sami Mitsman 040 4888 608.

RIISTAVEDEN KIRKKO

Joensuuntie 2505

Kiirastorstain messu to 24.3. klo 18. M. Mäkinen, Mitsman, Tuura. Kirkko-kuoro.

Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 25.3. klo 10. M. Mäkinen, Tuura.

Pääsiäispäivän messu su 27.3. klo 10. R. Leino, M. Mäkinen, Tuura. Kirkko-kuoro.

Messu su 3.4. klo 10. U. Mäkinen, Tuura.

Jucundare – Iloitkaamme -kirkkokonsertti su 3.4. klo 19. Naiskuoro FC

Sawotan kirkkokonsertti, jossa kuullaan suomalaisten tuttujen hengellisten laulujen lisäksi Kaj-Erik Gustaffsonin sovitama Pia Cantiones -sarja sekä Leo Delibesin Messe Breve, Lyhyt Messu.

Messu su 10.4. klo 10. M. Mäkinen, Tuura. Pystykahvit.

Järvi-Kuopion kanttoreiden Yhteisvastuukonsertti ke 13.4. klo 18. Ohjelmassa on tuttuja hengellisiä lauluja ja urkumusiikkia. Vapaaehtoinen ohjelmamaksu 5 €, Yhteisvastuukeräyksen hyväksi.

Messu su 17.4. klo 10. M. Mäkinen, Tuura.

MUSIIKKIA

+ Vaarat ja Wien Juankosken Ylösnousemuksen kirkossa torstaina 31.3. klo 18. Piano-trio. Salla Tyrväinen, viulu; Heidi Miettunen, sello ja Anna Maria McElwain, piano. Käsiohjelmat 10 €, 5 € tai 2 € ovelta, vain käteisellä.

+ Jucundare – Iloitkaamme! sunnuntaina 3.4. Puijon kirkossa klo 14 ja Riistaveden kirkossa klo 19. Kuopiolaisen naiskuoro FC Sawotan (kuvassa) kirkkokonsertissa kuullaan tuttujen hengellisten laulujen lisäksi muun muassa Leo Delibesin Messe Breve, lyhyt messu. Kuoroa johtaa Mari-Anni Hilander. Vapaaehtoinen ohjelmamaksu 10 €, josta osa menee Yhteisvastuukeräyksen hyväksi.

+ Avaa sydämesi – romani-konsertti romanien kansallispäivän kunniaksi Kallaveden kirkossa lauantaina 9.4. klo 18. Konsertissa esiintyvät Leif Lindgren (tenavatähti), Teresa Pienilahti, Laura Balzar, Orvokki Balzar, Leif Hagert ja Tenho Nikkinen. Ossi Jauhainen & Houseband. Konsertin päätyttyä kahvitarjoilu. Ohjelma 10 € Yhteisvastuukeräyksen hyväksi.

+ Rakastan elämää – musiikki-ilta Karttulan seurakuntakodissa sunnuntaina 10.4. klo 18.30. Laulaja-evangelista Kyösti Kytöjoki, laulu ja Andras Zabo, piano. Kolehti Suomen Raamattuopiston työlle. Iltaatee.

+ Järvi-Kuopion kanttoreiden Yhteisvastuukonsertti

FC Sawotta

Riistaveden kirkossa keskiviikkona 13.4. klo 18 ja Särneisen kirkossa keskiviikkona 20.4. klo 18. Ohjelmassa on tuttuja hengellisiä lauluja ja urkumusiikkia. Vapaaehtoinen ohjelmamaksu 5 €, Yhteisvastuukeräyksen hyväksi.

+ Keväisiä säveliä -konsertti Kaavin kirkossa perjantaina 15.4. klo 18. Jorma Koponen laulu, Jatta Inkinen huilu, Aliisa Lukkar-Syrjäniemi urut/piano. Vapaaehtoinen ohjelmamaksu 5 € Yhteisvastuukeräyksen.

+ Virtaavaa vettä -konsertti Etiopian kuivuudesta kärsivien auttamiseksi Puijon kirkossa lauantaina 16.4. klo 14. Mukana Hiljaisen rukouslaulun ryhmä, Lauluyhtye Q, Kuopion kansalaisopiston opiskelijoita sekä Tiina Taskinen-Viinikainen. Vapaa pääsy. Mahdollisuus antaa lahja Suomen Lähetysseuran keräykseen.

+ Renessanssirunoelmia Vanhassa Pappilassa 17.4. klo 18. Tuomas Rauramaa soittaa espanjalaisia renessanssisävellyksiä vihuelalla ja Anna Maria McElwain klavikordilla. Konserttiin on vapaa pääsy.

+ Kristel-kuoron iltamusiikki Kallaveden kirkossa lauantaina 23.4. klo 18.

Sanajumalanpalvelus su 24.4. klo 10. M. Mäkinen, Parviainen. Riistaveden par- tiolaisten kirkkopyhä ja 30-vuotisjuhla seurakuntatalossa

RIISTAVEDEN SEURAKUNTATALO Keskustie 2

■ **2. pääsiäispäivän sanajumalanpal- velus** ma 28.3. klo 10. U. Mäkinen, Tuura. **Raamattupiiri** ma 4.4. klo 13. **Raamattupiiri** ma 18.4. klo 13. **Varttuneen väen virkistyspäivä** ti 19.4. klo 12. **Miesten ruokapiiri** ke 20.4. klo 17. **Siioninvirsiseurat** ma 25.4. klo 18. Rei- jo Mattila.

MUUTA

Hetki hiljenty miselle arjen askareis- sa! Maaliskuun ajan Riistaveden kirjas- ton vitriinissä pääsiäisnäyttely *Ristintieltä pääsiäisen valoon*. **Miesten lenkki piiri** ma 11.4. klo 18. OP:n kerhuhuoneessa.

YLÖSNOUSEMUKSEN KIRKKO, JUANKOSKI Mäntytie 5

■ **Hiljaisen viikon hartaus** ke 23.3. klo 18. Vastuuryhmä. ■ **Kiirastorstain messu** to 24.3. klo 18. K. Leino, Saarela. ■ **Pitkäperjantain sanajumalanpalve- lus** pe 25.3. klo 10. K. Leino, Parviainen. ■ **Pääsiäisyön messu** la 26.3. klo 23. K. Leino, Parviainen. **Pääsiäisaamun messu** su 27.3. klo 8. Keihänen, Parviainen. ■ **Vaarat ja Wien** to 31.3. klo 18. Pianot- rio Salla Tyrväinen (viulu), Heidi Miet- tunen (sello) ja Anna Maria McElwain (piano). Ohjelmat ovelta 10 € / 5 € / 2 €, vain käteisellä. **Sanajumalanpalvelus** su 3.4. klo 10. K. Leino, Saarela. **Messu** su 10.4. klo 10. Haring, Saarela. **Messu** su 17.4. klo 10. Keihänen, Saarela. **Messu** su 24.4. klo 10. Haring, Jukka Leutonen.

JUANKOSKEN SEURAKUNTATALO Mäntytie 5

Aamukahviryhmä to 24.3. klo 10. **Siioninvirsiseurat** ma 28.3. klo 18. **Seurakuntakerhon kinkerit** ke 30.3. klo 11. Kinkerikeittoa. Kirsi ja Matti. **Lähetysaskartelu** to 31.3. klo 10. **Liikunta- ja näkörajoitteisten ryhmä** pe 1.4. klo 12. **Aamukahviryhmä** to 7.4. klo 10. **Lähetysaskartelu** to 14.4. klo 10. **Liikunta- ja näkörajoitteisten ryhmä** pe 15.4. klo 12. **Seurakuntakerho** ke 20.4. klo 11. ■ **Kristittynä maailmassa luentosarja** ke 20.4. klo 18. Jouko Kauhanen Suomen Raamattuopisto. **Aamukahviryhmä** to 21.4. klo 10. **Lähetysaskartelu** to 28.4. klo 10.

MUUTA

■ **Yhteinen maakirkko Muuruveden kanssa** ma 28.3. klo 13 Toisen kontin kodalla. Keihänen, Parviainen.

KAAVIN KIRKKO Kaavintie 24

■ **Kiirastorstain messu** to 24.3. klo 19.

Huhtala, Taija Miettinen. Sakari ja Kati Häkkinen avustaa musiikissa. ■ **Pitkäperjantain sanajumalanpalve- lus** pe 25.3. klo 13. Huhtala, Lukkari- Syrjäniemi. ■ **Messu** su 27.3. klo 13. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi. **Ei jumalanpalvelusta** kirkossa 28.3. Ks. Maakirkko Kaavi-Muuta. **Messu** su 3.4. klo 13. Huhta- la, Parviainen. **Messu** su 10.4. klo 13. Hagman-Puustinen, Lukkari-Syrjäniemi. Rauhanyhdistyksen kirkkopyhä. ■ **Keväisiä sävelii -konsertti** pe 15.4. klo 18. Jorma Kopon- nen, laulu, Jatta Inki- nen huilu ja Aliisa Luk- kari-Syrjäniemi, säestys. Va- paaehtoinen maksu 5 € Yhteis- vastuulle. **Laulumessu** su 17.4. klo 13. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi. Laulut viisikielisestä. **Messu** su 24.4. klo 13. Huhtala, Lukkari- Syrjäniemi.

KAAVIN SEURAKUNTATALO Kirkkorannantie 1

Miesten piiri ke 30.3. klo 18. Aiheena kananmunia. **Mielenterveyskuntoutujien omais- ryhmä** ma 4.4. klo 14. **Vanhemman väen palvelupäivä** ti 5.4. klo 11. Ruokailu ja kahvi 5€. **Sanan ja yhteyden ilta** ke 6.4. klo 18.30. Yhteistyössä Kansanlähetyksen kanssa. **Aamurukous** ma 11.4. klo 8. **Raamattupiiri** ma 11.4. klo 12.30. **Elsan kerho** to 14.4. klo 11. **Mielenterveyspiiri** ti 19.4. klo 13. **Sururyhmä** alkaa toukokuussa Lisä- tiedot Pirjo 040 4888 627.

MUUTA

Vanhemman väen avoin lauluhetki ke 23.3. klo 13 Palvelukeskuksen aulassa. ■ **Maakirkko yhteinen Tuusniemen kanssa** ma 28.3. klo 10. Huhtala, Lukkari- Syrjäniemi. Haurangin-Lapinjärven nuoriseuran talossa. Kaavintie 1011, Lauk- ka-aho. **Elsan kerho Maarianvaarassa** to 31.3. klo 14 Pirjo ja Martti Holopaisella, Rissalantie 66, Rauantaipale. **Elsan kerho Luikonlahdessa** to 7.4. klo 14 Luikonlahden koululla. **Kinkerit** ke 13.4. klo 13 Kaija Julkusel- la, Anttilantie 50 Luikonlahti. Lähemmäs Luojaa, Luontoa ja Lähimmäistä. **Elsan kerho Maarianvaarassa** to 21.4. klo 14 Pauli Tuppuraisella. **Vanhemman väen retki Siilinjärvelle ja Maaningalle** ma 9.5. Ilmoittautumi- set, lähiomaisen yhteystiedot ja erityis- ruokavaliot 15.4. mennessä Pirjolle 040 4888 627.

MUURUVEDEN KIRKKO Kirkkotie 2

■ **Kiirastorstain messu** to 24.3. klo 19. Keihänen, Jukka Leutonen. ■ **Pitkäperjantain sanajumalanpalve- lus** pe 25.3. klo 13. K. Leino, Parviainen. ■ **Pääsiäispäivän messu** su 27.3. klo 13. Keihänen, Parviainen, kirkkokuoro. **Sanajumalanpalvelus** su 3.4. klo 13.

Yhteisvastuu- konsertti Riistaveden kirkossa ke 13.4. klo 18

K. Leino, Saarela. **Messu** su 10.4. klo 13. Haring, Saarela. **Sanajumalanpalvelus** su 17.4. klo 13. Keihänen, Saarela. **Messu** su 24.4. klo 13. Haring, Jukka Leutonen.

MUURUVEDEN SEURAKUNTATALO Kirkkotie 1

Perhekahvila to 24.3. klo 9.30. **Seurakuntakerho** to 31.3. klo 13. Saarela. **Veteraanien lounas ja seurakuntakerho** to 14.4. klo 12 (huom aika). **Lounas ja kevätseurat** to 14.4. kello 12 (huom aika).

MUUTA

■ **Maakirkko Toisen kontin kodalla** toisena pääsiäispäivänä ma 28.3. klo 13. Keihänen. Pannukahvit ja arvontaa. **Kinkerit** ke 27.4. klo 19 Yhteisvastuun hyväksi vanhassa pappilassa Päivi Hag- manilla, Papintie 16. **Kevätsiivoustalkoot kirkonmäel- lä ja hautausmaalla** to 28.4. klo 9. Lou- nas, lettuja ja kahvit seurakuntatalossa. Ei seurakuntakerhoa, vaan kaikkien yh- teinen palvelupäivä. Omat haravat mu- kaan.

NILSIÄN KIRKKO Kirkonmäentie 1

■ **Veisuu-ahti** ke 23.3. klo 18. Korkalai- nen. ■ **Kiirastorstain messu** to 24.3. klo 19. Pursiainen, Kärppä-Leskinen, Gospel- kuoro. ■ **Pitkäperjantain sanajumalanpalve- lus** pe 25.3. klo 10. Pursiainen, Kärppä- Leskinen, kirkkokuoro. **Messu** su 27.3. klo 10. Korkalainen, Kärppä-Leskinen, kirkkokuoro. **Sanajumalanpalvelus** ma 28.3. klo 10. Pursiainen, Kärppä-Leskinen. **Messu** su 3.4. klo 10. Korkalainen, Kärppä-Leskinen, yksinlaulua Roosa Kinnunen. **Messu** su 10.4. klo 10. Pysty kahvit. Pursiainen, Parviainen. **Messu** su 17.4. klo 10. Pursiainen, Kärppä-Leskinen. ■ **Koska valaisee koin tähtönen – Hen- gellisen musiikin klassikoita -konsertti** su 17.4. klo 18. Jorma Hynninen, baritoni ja Kalevi Kiviniemi, urut. Liput 15 € tuntia ennen ovelta. Osa tuotosta Nilsin he- rättäjäjuhlien 2017 hyväksi. **Messu, Herättäjän päivä** su 24.4. klo 10. Korkalainen, Kärppä-Leskinen. Messun jälkeen seurat seurakuntakodilla.

NILSIÄN SEURAKUNTAKOTI Nilsiantie 59

Siioninvirsiseurat ma 28.3. jumalanpal- veluksen jälkeen. **Sanan ja yhteyden ilta** ti 2.4. klo 18.30. **Diaesitys Torinon käärinliinasta** to 14.4. klo 18. Rovasti Martti Turunen. Veisataan Siionin virsiä. **Virsikaraoke** su 17.4. klo 16. Lapsiper- heille ja lapsenmielisille.

Sinulle surun aikana

Kuolema ja suru ovat tulleet lähellesi. On kuljettava läpi pimeään, jotta voi nähdä valon. Jos tahdot jakaa kysymyksiäsi, ajatuksiasi, ehkä itkuasikin toisten kanssa, olet tervetullut sururyhmään. Ryhmien koko on enintään kahdeksan henkilöä.

Sururyhmä työikäisille
KESKIVIikkoisin 6.4., 20.4., 27.4., 4.5., 18.5. ja 25.5.
klo 18.00–19.30

Keskuseurakuntatalo, Suokatu 22 B, 4. krs kokoushuone
Pastori Salla Tyrväinen ja diakoniatyöntekijä Ulla Halonen.
ILMOITTAUTUMISET viimeistään torstaina 31.3.2016
www.kuopionseurakunnat.fi/sururyhmat
LISÄTIETOJA Salla Tyrväinen 040 484 8320,
Ulla Halonen 040 484 8405

Sururyhmä ikääntyneille
PERJANTAISIN 15.4., 22.4., 29.4., 6.5., 13.5., 27.5.
klo 10.30–12.00

Keskuseurakuntatalo, Suokatu 22 B, 4. krs kokoushuone
Diakoniatyöntekijä Riitta Reima ja pastori Sirpa Nummenheimo
ILMOITTAUTUMISET viimeistään torstaina 7.4.2016
www.kuopionseurakunnat.fi/sururyhmat
LISÄTIETOJA Sirpa Nummenheimo 040 484 8363,
Riitta Reima 040 484 8370

Sururyhmä itsemurhan tehneiden omaisille
KESKIVIikkoisin 28.9., 5.10., 12.10., 19.10., 26.10. ja 2.11. klo 18.00–19.30
Keskuseurakuntatalo, Suokatu 22 B, 4. krs kokoushuone
Ohjaajina Männistön seurakunnan työntekijöitä
ILMOITTAUTUMISET viimeistään 5.9.2016
www.kuopionseurakunnat.fi/sururyhmat
LISÄTIETOJA Diakoniatyöntekijä Anne-Mari Mertanen,
040 484 8406

Järvi-Kuopion seurakunnan sekä Kallaveden seurakunnan Karttu- lan ja Maaningan alueiden sururyhmistä löytyy tietoa joulu- ja kesäkuussa Kirkko ja koti -lehestä sekä Kuopion ev.lut. seura- kuntien verkkosivuilta osoitteesta: www.kuopionseurakunnat.fi/sururyhmat

PÄÄSIÄISKONSERTTI

Musiikkia Kristuksen kuolinhetkellä

Pyhän Johanneksen kirkossa pitkäperjantai- na 25.3. klo 15. G.B. Pergolesi: Stabat Mater. Mil- ja Markkanen, sopraano; Tintti Tinkala, altto ja Heikki Mononen, urut.

Pääsiäispäivän Jazz-konsertti

Alavan kirkossa sunnuntaina 27.3. klo 18. Esa Pie- tilä (kuvassa), saksofoni; Samuel Huhtahaara, ki- tara; Henri Laitinen, basso; Tomi Kämäräinen, rummut ja Ossi Jauhiainen, laulu. Ohjelma 10 € Yhteisvastuulle.

Löydä lisää tapahtumia

Esa Pietilä

PATRIK STENSTRÖM

KUOPION EV.LUT. SEURAKUNNAT

www.kuopionseurakunnat.fi
www.kirkkojakoti.fi

SEURAKUNNAT 23.3.–27.4.2016

Siioninvirsiseurat su 24.4. jumalanpalveluksen jälkeen.

MUUALLA

Lasten musakerho Pajulahti to 24.3., to 7.4. ja to 21.4. klo 15.
Jeesuksen kuolinhetken hartaus pe 25.3. klo 15 Tahkon kappelissa. Pursiainen, Kärppä-Leskinen.

Messu Tahkon kappelissa su 27.3. klo 18. Korkalainen, Lukkari-Syrjäniemi.

Maakirkko ja ehtoollisen vietto ma 28.3. klo 14 Murtolahden kappelissa.

Lasten musakerho keskustassa to 31.3. ja to 14.4. klo 15.

Miesten ilta to 31.3. klo 18 Rahasmäen louhoksella. Lähtö yhteiskyydein klo 17.20 seurakuntakodilta.

Reittio-Lehtomäen kinkerit ke 6.4. klo 19 Pentti ja Raili Juutisella, Viitasentie 35.

Lastulahden kyläseurat pe 8.4. klo 18 Teija Lipposella, Lapinsaarentie 108.

Palonurmen kyläseurat su 10.4. klo 15 Elina ja Kyösti Hartikaisella, Alarannatie 4.

Raatin kyläseurat su 10.4. klo 18 Leena ja Erkki Pirisellä, Itikkasalmentie 258.

Pajulahti-Ranta-Sänkimäen kinkerit ti 12.4. klo 14 Rantsi-talossa, Ranta-Sänkiementie 431.

Sydänmaan kinkerit to 14.4. klo 18 Kaija Hyvösellä, Juankoskentie 586.

Siionin virsien veisuut ti 19.4. klo 14 Helvi Mustosella, Laitisenmäki 100.

Lähtö yhteiskyydein seurakuntakodilta klo 13.30

Seurakuntakerho ikäihmisille pe 22.4. klo 13. Pisantie 20 A kerhohuone, uimaran puoleinen pääty.

Miesten keilailuilta ke 27.4. klo 18 Tahko Spassa. Lähtö yhteiskyydein klo 17.30 seurakuntakodilta.

SÄYNEISEN KIRKKO

Kirkkoharjuntie 2

■ **Hiljaisen viikon Ahti** ke 23.3. klo 19.

■ **Kiirastorstain messu** to 24.3. klo 19. Korkalainen, Parviainen.

■ **Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus** pe 25.3. klo 13. Pursiainen, Kärppä-Leskinen.

Messu su 27.3. klo 13. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.

Sanajumalanpalvelus ma 28.3. klo 13. Pursiainen, Kärppä-Leskinen.

Messu su 3.4. klo 13. Messu jälkeen kirkkoherran kyselytunti. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.

Messu su 10.4. klo 13. Pursiainen, Parviainen.

Messu su 17.4. klo 13. Pursiainen, Kärppä-Leskinen.

■ **Järvi-Kuopion kanttoreiden Yhteisvastuukonsertti** ke 20.4. klo 18. Ohjelma on tuttuja hengellisiä lauluja ja urkumusiikkia. Vapaaehtoinen ohjelmamaksu 5 €, Yhteisvastuukeräyksen hyväksi.

Messu su 24.4. klo 13. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.

Messu su 24.4. klo 13. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.

Messu su 24.4. klo 13. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.

Messu su 24.4. klo 13. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.

Messu su 24.4. klo 13. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.

Messu su 24.4. klo 13. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.

Messu su 24.4. klo 13. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.

Messu su 24.4. klo 13. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.

Messu su 24.4. klo 13. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.

Messu su 24.4. klo 13. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.

Messu su 24.4. klo 13. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.

Messu su 24.4. klo 13. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.

Messu su 24.4. klo 13. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.

Messu su 24.4. klo 13. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.

Messu su 24.4. klo 13. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.

Messu su 24.4. klo 13. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.

Messu su 24.4. klo 13. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.

Messu su 24.4. klo 13. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.

Messu su 24.4. klo 13. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.

Messu su 24.4. klo 13. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.

Messu su 24.4. klo 13. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.

Messu su 24.4. klo 13. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.

Messu su 24.4. klo 13. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.

Messu su 24.4. klo 13. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.

Messu su 24.4. klo 13. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.

Messu su 24.4. klo 13. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.

klo 12. Veisataan Siionin virsiiä. Rovasti Martti Turunen.

Keskustelupiiri ti 19.4. klo 13.

TUUSNIEMEN KIRKKO

Keskatie 21

Huom! Kiirastorstaista lähtien jumalanpalvelukset kirkossa klo 10.

■ **Kiirastorstain messu** to 24.3. klo 18. Hagman-Puustinen, Lukkari-Syrjäniemi.

■ **Pitkäperjantain hiljainen sanajumalanpalvelus** pe 25.3. klo 10. Hagman-Puustinen, Lukkari-Syrjäniemi.

■ **Pääsiäismessu** su 27.3. klo 10. Hagman-Puustinen, Lukkari-Syrjäniemi, Kirkkokuoro.

■ **Maakirkko yhteinen Kaavin kanssa** ma 28.3. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi. Haurangan-Lapinjärven nuorisoseuran talossa.

Messu su 3.4. klo 10. Hagman-Puustinen, Parviainen.

Messu su 10.4. klo 10. Hagman-Puustinen, Lukkari-Syrjäniemi. Messun jälkeen Lauluseurat seurakuntakodilla, Teuvo Eskelinen ystävineen.

Laulumessu su 17.4. klo 10 ja rippikoulu-pyhä (Viitakko 1 ryhmä mukaan!). Hagman-Puustinen, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 24.4. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

muuten pääse kirkkoon. Tilaa kuljetus: Hannu Lintunen 040 861 5431 tai Uwe Mäkinen 040 4888 638.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen vastuuryhmä, U. Mäkinen, Parviainen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus – yhdessä tehty su 24.4. klo 13. Vehmersalmen

MAANINGAN KIRKKO

Maaningantie 33

Nuorten Ahtikirkko

ke 23.3. klo 17. Petteri Hämäläinen, Heli Kyhääinen ja Talvikki Attila-Pekonen.

■ **Kiirastorstain messu** to 24.3. klo 18. Veli Mäntynen, Sirpa Nummenheimo, Talvikki Attila-Pekonen ja kirkkokuoro.

■ **Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus** pe 25.3. klo 10. Raija Jokela ja Talvikki Attila-Pekonen.

■ **Pääsiäisyön messu** la 26.3. klo 23.15. Raija Jokela ja Lauluhytje Gospeliako.

■ **Pääsiäismessu** su 27.3. klo 10. Jussi Huttunen, Raija Jokela, Talvikki Attila-Pekonen ja kirkkokuoro.

Messu su 3.4. klo 10. Raija Jokela ja Talvikki Attila-Pekonen.

■ **Avaa sydämesi -romanikonsertti romanien kansallispäivän kunniaksi** la 9.4. klo 18. Konsertissa esiintyvät Leif Lindgren (Tenavatähti), Teresa Pienilah-ti, Laura Balzar, Orvokki Balzar, Leif Hager ja Tenho Nikkinen. Ossi Jauhiainen & Houseband. Konsertin päätyttyä kahvitarjoilu. Ohjelma 10 € Yhteisvastuukeräyksen hyväksi.

Messu su 10.4. klo 10. Sanna Alanen ja Anna-Mari Linna.

Herättäjänpäivän messu su 17.4. klo 10. Raija Jokela ja Talvikki Attila-Pekonen. Kirkkokahvit.

Lähetysmessu su 24.4. klo 10. Veli Mäntynen, Sari-Johanna Kuittilo ja Anna-Mari Linna.

MUUTA

Pääsiäishartaus Päivilässä ke 23.3. klo 13. Hanna Rasa.

Messu ma 28.3. klo 13.30 Palvelutalo Viljamilassa. Veli Mäntynen ja Richard Nicholls.

Ystävät Kotikulmassa ma 4.4. klo 10 sekä klo 13.30 Viljamilassa ja Ainolassa. **Kotiseurat** ti 5.4. klo 18. Riekoilla, Keskusraitti 23, Maaninka. Mukana Jorma Rämö.

Ystävänkammari Päivilässä ma 11.4. klo 13.

Käsityöpaja ja Ilonpisara avoinna ma 11.4. klo 14–17 Satamatie 5.

Olkari ma 11.4. klo 17 Päivilässä.

MAANINKATALO

Maaningantie 32

■ Lähetyslounas ja -tapahtuma

su 24.4. klo 11.30 Sari-Johanna Kuittilo kertoo Israelin työstä. Klo 14–16 Jumalan työtovereina auttaen ja palvellen: Raimo ja Ulpu Lappi.

Poukama 1 ja Poukama 3 -rippileirien vanhempain ilta ke 27.4. klo 18. Kahvitus.

DIAKONIA

Senioripysäkki -keskusteluryhmä alkaa syksyllä 2016 Ryhmässä on mahdollisuus jakaa omia ajatuksia ja tunteita.

Tavoitteena on yksinäisyyden, masennuksen ja ahdistuksen lieventäminen. Ryhmä kokoontuu 15 kertaa. Soita rohkeasti ryhmän ohjaajille ja kysy lisää! Lisätietoja Tiina Halonen 040 556 3586, tiina.halonen@psmuisti.fi tai Maarit Kirkinen 040 4848 369, maarit.kirkinen@evl.fi.

Hyvän hoidon päivä ke 30.3. ja ke 20.4. klo 10.30–14.30 Rytlyn leirikeskuksessa omaishoitajille, hoidettaville ja kuljetuspalvelun piirissä oleville. Ilmoittautuminen diakoniatoimistoon 040 4848 332 ma klo 10–11 (Voit jättää myös viestin vastaajaan).

Lähimmäistyössä toimivien virkistyspäivä la 23.4. klo 11–16 Rytlyn leirikeskuksessa. Järj. Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymä ja SPR:n ystävätoiminnan vapaaehtoiset. Yhteiskuljetus kaupungintalon takaa Maljalahdenkadun pysäkiltä klo 10.15. Ilmoittautuminen 11.4. asti www.kuopionseurakunnat.fi/kallaveden-seurakunta/ilmoittautumiset. Lisätietoja: Maarit Kirkinen 040 4848 369.

PERHETYÖ

■ **Taidetiistai** ti 29.3., 5.4., 12.4. ja 26.4. klo 9.30–11.30 ja 13–15. Taidetiistai on kierrätykseen ja ekologisuuteen ohjaavaa taidekasvatusta lapsille ja aikuisille. Ota mukaan luovaa ajattelua, rennot vaatteet ja omat eväät. Turvallisuuden takia on tärkeää, että aikuinen huolehtii lapsesta toiminnan aikana. Aikuisena voi olla oma vanhempi, isovanhempi tai vaikka kummi.

Perhekerhot jatkuvat: Vehmasmäki, kappelin perhekerho on tauolla toistaiseksi. **Kallaveden kirkko**, keskiviikkoisin klo 9.30–11. **Jynkänvuoden kerhohuone**, (Isännäntie 22) keskiviikkoisin klo 9.30–11. **Kurkimäki**, Kurkipirtti, keskiviikkoisin klo 9.30–11. **Rytlyn leirikeskus** parillisen viikon keskiviikkona klo 9.30–11. **Petosen seurakuntatalo** torstaisin klo 9.30–11. **Vauvaperhekerho** maanantaisin Petosen srk-talolla klo 13–15.30. **Karttulan seurakuntakoti** tiistaisin klo 9.30–11. **Syvänniemen pappila** keskiviikkoisin klo 9.30–11. **Maaninkatalo** tiistaisin klo 9.30–12.

PIIRIT

Haminalahden työseura ma 4.4. klo 18.30 Inkeri Koposella, Korvaharju 287. Veli Mäntynen. **Rytlyn kylän lähetyspiiri** ti 5.4. klo 18 Elvi ja Esko Miettisellä, Pirttimäenrinne 45. Veli Mäntynen. **Haminalahden työseura** ma 18.4. klo 18.30 Sirkka ja Väinö Savolaisella, Pyörönkaari 22 B 40. Sanna Alanen. **Rytlyn kylän lähetyspiiri** ti 19.4. klo 18 Irma Tiihosella, Matomäki 29. Juha Määttä. **Olotilatorstai** to 21.4. klo 11.30–13 Niemisjärven kylätalolla, Niemisjärventie 763. Lähetysasiaa, arpajaiset. Veli Mäntynen. **Puutossalmen Lähetyspiiri** pe 29.4. klo 13. Ritva Heikkisellä, Koljonniemenpolku 13. Sanna Alanen.

Männistön seurakunnan toimisto
040 4848 379, ma–pe klo 9–15
männisto@evl.fi

PYHÄN JOHANNEKSEN

KIRKKO

Kellolahdentie 8

040 4848 386

Lasten pääsiäiskuvaelma ke 23.3. klo 10.15.

Hyvän Mielen Päivän hiljaisen viikon messu ke 23.3. Ruokailu klo 11, messu klo 12, kahvi klo 13–14. Heikki Hyvärinen, Aulikki Mäkinen, Ulla Halonen, Anne-Mari Mertanen, Heikki Mononen. Päivän hinta 5 €. Linja-autokuljetuksen reitti: Klo 10.10 Päivärannantie, Citymarketin jälkeinen pysäkki Kettulanlahteen päin. Klo 10.15 Autotalo Kuopion pysäkki. Klo 10.20 Pihlajaharjuntien ja Rahusentien risteys. Klo 10.25 Kelloniemen Sale. Klo 10.27 Itkonniemi (Malminkatu 13 pysäkki). Klo 10.30 Sotilaspojankadun pysäkki. Klo 10.30 Tellervonkadun pysäkki. Klo 10.30 Lönnrotinkadun pysäkki (Lönnrotinkatu 11 kohdalla). Klo 10.35 Pohjolankadun pysäkki (Pohjolankatu 28 kohdalla) edelleen Killisenkadulle ja Pohjolankatua Lönnrotinkadulle. Klo 10.40 Saariaitan pysäkki. Klo 10.45 Pyhän Johanneksen kirkko.

■ **Kiirastorstain ehtoolliskirkko** 24.3. klo 18. Saarna Heikki Hyvärinen. Salla Tyrväinen, Heikki Mononen. Altari riisutaan ja puetaan mustaan messun päätteeksi. Vain Kristus-kynttilä jää palamaan.

■ **Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus** 25.3. klo 10. Saarna Sanna Mertanen. Aulikki Mäkinen, Tintti Tinkala, kirkkokuoro. Viittomakielinen tulkkaus (Humak opiskelijat).

■ **Musiikkia Kristuksen kuolinhetkellä** pitkäperjantaina 25.3. klo 15. G.B. Pergolesi: Stabat Mater. Milja Markkanen, sopraano. Tintti Tinkala, altto. Heikki Mononen, urut.

■ **Pääsiäispäivän messu** 27.3. klo 10. Saarna Aulikki Mäkinen. Heikki Hyvärinen, Heikki Mononen.

Elämänmakuinen iltakirkko 2. pääsiäispäivänä 28.3. klo 18. Salla Tyrväinen, Tintti Tinkala.

Naisia Raamatussa ke 30.3. klo 18.15. Raamattupiiri työikäisille naisille. Aulikki Mäkinen. **Ukintuvan teematorstai** 31.3. Klo 12.30 mus-tikkakukkoa ja kahvit, klo 13–14 lauletaan kouluajan lauluja. Anne-Mari Mertanen. **Elämää etsimässä -kerho** to 31.3. klo 14.30–16. Heikki Hyvärinen.

Messu su 3.4. klo 10. Saarna Aulikki Mäkinen. Heikki Hyvärinen, Heikki Mononen.

■ **Sateenkaarimessu** su 3.4. klo 18. Saarna Laura Siponmaa. Sanna Mertanen, Heikki Mononen, Henna Salo. Aulakahi ja -tee.

Siioninvirsiseurat su 3.4. klo 18. Heikki Hyvärinen.

Keskusteluja Raamatun äärellä to 7.4. klo 12–13.30. Heikki Hyvärinen.

Moninaisten perheiden messu su 10.4. klo 10. Saarna Sanna Mertanen. Tintti Tinkala, lapsikuoro. Kuopion sirkuksen työpajat lapsille. Kirkkokuoron myyntipöytä. Lounas.

Miesten piiri ke 13.4. klo 18–20. **Messu** su 17.4. klo 10. Keskustelusaarna Botswanan lähetti Maria Stirling ja Salla Tyrväinen. Heikki Hyvärinen, Tintti Tinkala. Lähetyslounas, vapaaehtoinen maksu. Maria Stirling kertoo kuvin ja sanoin Botswanasta. Pyhäkoulu. **Hyvän Mielen Päivä** ke 20.4. klo 11–13.30. Iloa ja voimaa musiikista, Tintti Tinkala. Ulla Halonen. Linja-autokuljetuksen reitti: Klo 10.10 Päivärannantie, Citymarketin jälkeinen pysäkki Kettulanlahteen päin. Klo 10.15 Autotalo Kuopion pysäkki. Klo 10.20 Pihlajaharjuntien ja Rahusentien risteys. Klo 10.25 Kelloniemen Sale. Klo 10.27 Itkonniemi (Malminkatu 13 pysäkki). Klo 10.30 Sotilaspojankadun pysäkki. Klo 10.30 Tellervonkadun pysäkki. Klo 10.30 Lönnrotinkadun pysäkki (Lönnrotinkatu 11 kohdalla). Klo 10.35 Pohjolankadun pysäkki (Pohjolankatu 28 kohdalla) edelleen Killisenkadulle ja Pohjolankatua Lönnrotinkadulle. Klo

10.40 Saariaitan pysäkki. Klo 10.45 Pyhän Johanneksen kirkko. Päivän hinta 5 €. **Naisia Raamatussa** ke 20.4. klo 18.15. Raamattupiiri työikäisille naisille. Aulikki Mäkinen.

Messu su 24.4. klo 10. Saarna Aulikki Mäkinen. Salla Tyrväinen, Heikki Mononen. Isosten siunaus.

Taaperokirkko su 24.4. klo 16. Sanna Mertanen, Tintti Tinkala. Mehutarjoilu.

DIAKONIA

Lähimmäistyössä toimivien virkistyspäivä la 23.4. klo 11–16 Rytlyn leirikeskuksessa. Järj. Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymä ja SPR:n ystävätoiminnan vapaaehtoiset. Yhteiskuljetus kaupungintalon takaa Maljalahdenkadun pysäkiltä klo 10.15. Ilm. 11.4. asti www.kuopionseurakunnat.fi/manniston-seurakunta/ilmoittautumiset. Lisätietoja: Anne-Mari Mertanen 040 4848 406.

MUUTA

Messu kiirastorstaina 24.3. klo 13.30 Mäntylän palvelutalolla, Untamonkatu 5. Heikki Hyvärinen, Sanna Mertanen, Anne-Mari Mertanen, Tintti Tinkala. **Hartaus** to 14.4. klo 13.30 Mäntylän palvelutalolla, Untamonkatu 5. **Varhaisnuorten salibandyturnaus** la 23.4. klo 8–18 Yläpyörön koululla. Juha Mertanen.

Messu 24.4. klo 13 Mäntylän palvelutalolla, Untamonkatu 5. Aulikki Mäkinen, Salla Tyrväinen, Heikki Mononen, Ulla Halonen.

Puijon seurakunnan toimisto
040 4848 410, ma–pe klo 9–15
puijo@evl.fi

PUIJON KIRKKO

Taivaanpankontie 3

040 4848 419
■ **Kiirastorstain messu** to 24.3. klo 19.

KESKUSTELUSARJA

Hymyilevä Matteus

Keskustelua evankeliumin ihmisläheisestä huumorista

Jukka A. Ordénin opastuksella. Onko Raamatussa hilpeyttä? Puhutaanhan ilosanomasta. Kulkevatko pyhyys ja naurettavuus samassa tekstissä? Mahtuvatko samalle levähdyspaikalle hihittely ja hiljaisuus?

Keskustelutarja Hymyilevä Matteus tiistaina 29.3., 12.4. ja 17.5. klo 18 Puijon kirkolla, Taivaanpankontie 3, kerhohuone 3.

PETRI RYNNÄNEN

KUOPION EV.LUT.
SEURAKUNNAT
LAPSITYÖ

Kesis on kesätoimintaa

5–9-vuotiaille lapsille klo 10–14.

Lapsille omat eväät mukaan.

Toiminta on maksutonta.

Ryhmiin otetaan 20 lasta.

Jos kaikki eivät mahdu, otetaan

huomioon kirkkoon kuuluminen,

ikäjärjestys ja ilmoittautumisaika.

Lapsi voi ilmoittautua vain yhteen

Kesis-ryhmään. Ryhmiin valituille

lähetetään tieto sähköpostissa

viikolla 20.

Lisätietoja toiminnasta saa

lastenohjaajilta ja yhteisen

lapsityön toimistosta,

puh. 040 4848 482.

Alavan seurakunta

Neulamäki 7.–10.6.,

ryhmäkoko 25

Särkiniemi 14.–17.6.,

ryhmäkoko 15

Lehtoniemi 14.–17.6.,

ryhmäkoko 15

Männistön seurakunta

Pyhän Johanneksen

kirkko 6.–10.6.

ja 13.–17.6.

muista:

Ilmoittautuminen

4.–24.4.

www.kuopionseurakunnat.fi

Puijon seurakunta

Puijon kirkko 6.–9.6.

Alakoululaisten avoin kesis

13.–16.6. (ei ilmoittautumista)

Kallaveden seurakunta

6–8-vuotiaat:

Jynkänvuori 7.6., 10.6.,

14.6. ja 17.6.

Vehmasmäen kappeli

6.–7.6. ja 13.–14.6.

Järvi-Kuopion seurakunta

4–8-vuotiaat (neljä vuotta

31.5.2016 mennessä täyttä-

neet), ryhmäkoko 15:

Juankoski 6.–8.6.

Kaavi 13.–15.6.

Muuruvesi 9.–10.6.

Nilsä 7.–10.6.

Nilsä 14.–17.6.

Riistavesi 9.–10.6.

Säyneinen, perhekesis 16.–17.6.

Tuusniemi 13.–16.6.

Vehmersalmi 6.–8.6.

Jaana Marjanen saarnaa, Kari Kuula, Pekka Nieminen. Anna Antikainen. Katri Antikainen, sello.

Pitkäperjantain jumalanpalvelus pe 25.3. klo 10. Kari Kuula saarnaa, Pekka Nieminen, Joona Saraste, Vanhan musiikin lauluryhmä.

1. pääsiäispäivän messu su 27.3. klo 10. Pekka Nieminen saarnaa, Jaana Marjanen, Kari Kuula, Mari Voutilainen, Anna Antikainen, Lauluryhmä Verso. Lapsille pyhäkoulu.

2. pääsiäispäivän messu ma 28.3. klo 10. Kari Kuula saarnaa, Jaana Marjanen, Outi Reuter, Joona Saraste.

Messun 10.4. valmistelu ke 30.3. klo 16.30.

Veisukirjamesu su 3.4. klo 10. Jaana Marjanen saarnaa, Mari Voutilainen, Markku Puhakka, Niklas Grönholm, Anna Antikainen. Laulamme Nuoren seurakunnan veisuja punaisesta laulukirjasta. Lapsille pyhäkoulu.

Naiskuoro FC Sawotan konsertti Jucundare – Iloitkaamme! su 3.4. klo 14. Mari-Anni Hilander. Vapaaehtoinen ohjelma 10 €.

Kutsu yhteyteen -messu su 3.4. klo 17. Olli Seppänen, opetus. Mari Voutilainen.

Messun 17.4. valmistelu ke 6.4. klo 16.30.

Messu su 10.4. klo 10. Kari Kuula saarnaa, Pekka Nieminen, Joona Saraste. Lapsille pyhäkoulu. Kirkkokahvilla Piplaseuran työn esittely.

Messun 24.4. valmistelu ke 13.4. klo 16.30.

Virtaavaa vettä – Konsertti Etio-pian kuivuudesta kärsivien auttamiseksi la 16.4. klo 14. Hiljaisen rukouslaulun ryhmä, Lauluyhtye Q, Kuopion kansalaisopiston opiskelijoita ja Tiina Taskinen-Viinikainen. Vapaa pääsy. Mahdollisuus antaa lahja Suomen Lähetysseuran keräykseen.

Messu ja rovasti Pekka Niemisen eläkkeelle saattaminen su 17.4. klo 10. Pekka Nieminen saarnaa, Jaana Marjanen, Kari Kuula, Maija Antikainen, Riitta Murtorinne, Anna Antikainen, Joona Saraste, Puijon kamarikuoro, Puijon kirkkokuoro, soitinyhtye. Lapsille pyhäkoulu. Kirkkokahvit.

Ruotsinkielinen messu su 17.4. klo 14. Maria Sten saarnaa, Jaana Marjanen, Tintti Tinkala. Kirkkokahvit.

Iltamessu su 17.4. klo 18. Keskustelusaarna Erkki Pesonen ja Kari Kuula. Lauluryhmä Verso.

Messun 1.5. valmistelu ke 20.4. klo 16.30.

Partiomessu su 24.4. klo 10. Hanna Vasiljev saarnaa, Mari Voutilainen, Jaana Marjanen, Niklas Grönholm, Joona Saraste. Tarjoilua ja linnunpönttötalkoot Puijon Pakertajien kanssa.

Musiikki-ilta Yhteisvastuulle su 24.4. klo 18. Yhteislaulua, kuopiolaisia muusikoita.

Messun 8.5. valmistelu ke 27.4. klo 16.30.

PUIJON SEURAKUNTAKESKUS Taivaanpankontie 3

Hiljaisen viikon vaellus pitkäperjantaina 25.3. klo 11.30–18. Kirkkomusikariin ilmoittautuminen www.kuopionseurakunnat.fi -> ilmoit-

taudu päiväkerhoon -lomakkeella viimeistään 31.3. Puijon seurakunnan kirkkomuskarit toimivat perjantaitaamupäivisin 19.8.2016 alkaen.

Siioninvirsiseurat ma 28.3. klo 18. Jussi Huttunen, Jaana Marjanen, Johanna Porkola.

Hymyilevä Matteus, keskustelua huumorista Raamatussa ti 29.3. ja ti 12.4. klo 18. kerhohuone 3. Jukka Ordén.

POUKAMA Poukamantie 105

Samassa pöydässä. Nyyttikestibrunsi su 27.3. klo 11 ja pääsiäismessu klo 13. Seurakunta tarjoaa kahvit, kananmunat ja piirakat. Tuo omasta kaapista, mitä haluat jakaa. Kari Kuula kertoo saarnassa, miksi uskoa ylönousemukseen. Joona Saraste, Päivärannan lauluryhmä.

Poukaman takkailta ke 30.3. klo 19. Ohjelma, iltapala, saunat. Heli Nuutinen.

Poukaman takkailta ke 27.4. klo 19. Takkatuvalla. Ohjelma, iltapala, saunat. Hanna Vasiljev.

MUUTA

Avaimia parempaan huomiseen ke 23.3. klo 14 Länsi-Puijon asukastuvalla, Rypysuontie 68. Miten vältän kaatumistapaturmia, Risto Honkanen. Kahvitarjoilu.

Avaimia parempaan huomiseen ke 6.4. klo 14 Länsi-Puijon asukastuvalla. Ilo, onni, toivo, huolet ja murheet: elämän suola ja sokeri, Lea Tuiremo. Kahvitarjoilu.

Lähimmäisten virkistyspäivä la 23.4. klo 11–16 Rytkyn leirikeskuksessa. Ilm. viimeistään 11.4. täyttämällä lomake Puijon seurakunnan diakonian verkkosivuilta. Yhteiskuljetus Maljalahden pysäkillä, kaupungintalon takaa, lähtö klo 10.15. Lisätietoja Raili Lehtoviita 040 4848438. Päivä on Kuopion ev.lut. seurakuntien yhteinen ja mukana on SRP:n ystävät.

Seurakuntapiiri ti 19.4. klo 18.30 Kaarina ja Risto Knuutisella, Pirttipolku 77. Riitta Murtorinne.

Avaimia parempaan huomiseen ke 20.4. klo 14 Länsi-Puijon asukastuvalla. Tyytyväinen mieli auttaa pysymään terveenä, Risto Honkanen. Kahvitarjoilu.

PERHEASIAIN- NEUVOTTELUKESKUS

Suokatu 22

Luottamuksellista keskusteluapua parisuhteen kysymyksissä. Yhteydenotot ma–pe klo 9–11 040 4848 480 tai sähköpostitse perheneuvonta.kuopio@evl.fi www.facebook.com/groups/PNKKuopio

DIAKONIAKESKUS

Suokatu 22 B 5. krs.

Kierrätysmyymälä, Suokatu 22 B-rappu, P-kerros.

Diakoniatyöntekijöiden vastaanotot

**Veisukirjamesu
Puijon kirkossa
su 3.4.
klo 10**

avoinna maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin klo 10–12.

Paitsi ke 6.4., jolloin Diakoniatyökeskus ja kierrätysmyymälä on suljettu.

Kierrätysmyymälä suljettu pe 1.4.

Kuopion Katulähetys ry:n vuosikokous ke 30.3. klo 16. Vuosikokous pidetään keskusseurakuntatalolla Samuli-kerhohuoneessa, Suokatu 22 C-rappu. Käsitellään sääntöjen määräämät asiat. Johtokunta.

Katulähetyspiiri ma 4.4. ja ma 18.4. klo 14–15.30 keskusseurakuntatalolla Aaron-kerhohuoneella, Suokatu 22 C-rappu. Lisätietoja: diakoni Jarmo Tarkkonen 040 4848 465.

Huonokuuloisten seurakuntapiiri ma 18.4. klo 13–14.30 keskusseurakuntatalon koulutussalissa, Suokatu 22. Lisätietoja: diakoni Leena Vartiainen 040 4848 467

SIILINJÄRVI

Kirkkoherranvirasto ja taloustoimisto avoinna arkisin klo 9–11 ja 12–14 p. 017 288 4600 (khranvirasto), 017 288 4620 (talouststo). Haarahongantie 4, 71800 Siilinjärvi. **Lähetyskellarin putiikki** avoinna ma klo 11–13 ja ke klo 9–12. Mui- na aikoina sopimuksen mukaan. siilinjarvenseurakunta.fi, [facebook.com/siilinjarvenseurakunta](https://www.facebook.com/siilinjarvenseurakunta), vapaaehtoisty.fi/siilinjarvi

SIILINJÄRVEN KIRKKO Haarahongantie 2

Rukoushetki ke 23.3. klo 12.

Hiljaisen viikon iltakirkko ke 23.3. klo 19. Jaakko Tölli, Airi Heiskanen, virsikuoro.

Hiljaisen viikon viikkomessu to 24.3. klo 10.30. Seppo Laitanen, Sanna Marin, Vesa Kajava.

Kiirastorstain messu to 24.3. klo 19. Seppo Laitanen, Sanna Marin, Vesa Kajava.

Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 25.3. klo 10. Matti Hoffrén, Jaakko Tölli, Marjaana Kaisto, Lauluveikot johtajana Anna Räsänen. Verkkokirkko.

Pääsiäisyön messu la 26.3. klo 23. Satu Väättäinen, Hanna Lehto, Vesa Kajava.

Pääsiäisaamun messu su 27.3. klo 10. Verkkokirkko.

Messu ma 28.3. klo 10. Unto Niskanen, Seppo Laitanen, Marjaana Kaisto.

Rukoushetki ke 30.3. klo 12.

Konfirmaatiomessu, rippikouluryhmä 1 su 3.4. klo 10. Leena Laurinkari, Unto Niskanen, Kari Kolehmainen, Vesa Kajava.

Konfirmaatiomessu, rippikouluryhmä 2 su 3.4. klo 14. Satu Väättäinen, Matti Hoffrén, Tuomo Toivanen, Airi Heiskanen.

Rukoushetki ke 6.4. klo 12.

Messu su 10.4. klo 10. Matti Hoffrén, Leena Laurinkari, Vesa Kajava. Isosten työhön siunaaminen jumalanpalveluksen yhteydessä ja perhejuhla srk-talolla.

Perhekirkko su 10.4. klo 15. Sanna Marin, Marjaana Kaisto, lapsikuoro.

Rukoushetki ke 13.4. klo 12.

Messu su 17.4. klo 10. Unto Niskanen, Matti Hoffrén, Marjaana Kaisto, Raija Hallikainen. Kehitysvammaisten kirkkopyhä.

Rukoushetki ke 20.4. klo 12.

Messu su 24.4. klo 10. Seppo Laitanen, Jaakko Tölli, Airi Heiskanen, partiolippukunta Kuulun Kulkijat avustaa. Partion kirkkopyhä.

Rukoushetki ke 27.4. klo 12.

SIILINJÄRVEN SEURAKUNTATALO Haarahongantie 4

Kristillisten eläkeläisten seurati 29.3. klo 13. Pieni sali. Mukana Unto Niskanen. **Kehitysvammaisten Kiva-kerho** to 31.3. klo 15. Päätysali.

Raamattupiiri to 31.3. klo 18. Kokoushuone. Ravintoa Raamatusta, *Ylönousut Jeesus*.

Muulla rippikoulunsa käyvien perhevien iltä rippikoululaisille ja vanhemmille to 31.3. klo 18. Päätysali.

Perjantaikahvila pe 1.4. klo 18. Nuorten kerhotila.

Ystävyyseurakunta Tarton lähetystilaisuus su 3.4. klo 12.15. Päätysali. Tietoa, kuvia ja kertomuksia Tarton seurakunnasta. Tilaisuus alkaa kirkkokahvilla messun jälkeen klo 11.30. Tuotto Tarton seurakunnalle.

Lähetyslounas ma 4.4. klo 11. Kahvio. Tarjolla hirvisoppaa ja kahvit. Hinta 7 €. Tuotto lähetystyön hyväksi.

Eläkeikäisten päiväpiiri ma 4.4. klo 13. Iso sali.

Kansanlähetyksen sanan ja yhteyden iltä ma 4.4. klo 18. Pieni sali. Mukana Jaakko Tölli.

Lähetysseuran sydänään ke 6.4. klo 9. Lähetyskellari.

Perjantaikahvila pe 8.4. klo 18. Nuorten kerhotila.

Kuulokerho ma 11.4. klo 13. Päätysali.

Lähimmäispalvelu ma 11.4. klo 13. Perähuone. mukana Erja Valkonen.

Siiliperheet – erityislasten ja vanhempien vertaisryhmä ke 13.4. klo 18. Nuorten kerhotila.

Valokuva Jeesuksesta – Torinon käärinlinan sanoma ke 13.4. klo 18 Päätysali. Luento ja keskustelua, asiantuntijana rovasti Martti Turunen.

Siioninvirsiseurat to 14.4. klo 18. Päätysali. Matti Hoffrén.

Perjantaikahvila pe 15.4. klo 18. Nuorten kerhotila.

Parisuhteen Palikat -ilta su 17.4. klo 16. Pieni sali. Aiheena Riidat.

Eläkeikäisten päiväpiiri ma 18.4. klo 13. Iso sali.

Hanki elämä Raamattuopiston iltati 19.4. klo 18. Pieni sali.

Omaishoitajakerho ke 20.4. klo 12. Päätysali.

Kehitysvammaisten Kiva-kerho to 21.4. klo 15. Päätysali.

Perjantaikahvila pe 22.4. klo 18.

Rauhanyhdistyksen seurati su 24.4. klo 15. Iso sali.

Kristillisten eläke-

läisten seurati ti 26.4. klo 13. Pieni sali. mukana Seppo Laitanen.

Donkkis-ilta ke 27.4. klo 18. Päätysali

VOURELAN KIRKKO Rissalantie 2

Pienten hiljaisen viikon -kierrokset ke 23.3. klo 18. Kirkkosali.

Kiirastorstain messu to 24.3. klo 19. Kirkkosali. Satu Väättäinen, Riitta-Liisa Taskinen, Airi Heiskanen.

Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 25.3. klo 13. Kirkkosali. Matti Hoffrén, Jaakko Tölli, Marjaana Kaisto.

Pienten hiljainen viikko -kierrokset pe 25.3. klo 15. Kirkkosali.

Pääsiäisen messu su 27.3. klo 13. Kirkkosali. Seppo Laitanen, Matti Hoffrén, Airi Heiskanen.

Vuorelan lähetyspiiri ti 29.3. klo 10. Kahvio. Mukana Jenni Shakya.

Naisten hyvän olon iltä to 31.3. klo 18. Kirkkosali. Armollista liikettä. Iloa ja hyvinvointia ruumiille ja sielulle. Lähetysseurati, Gospel-lattari TM -ohjaaja Jenni Shakya. Iltapalatarjoilussa vapaaehtoinen maksu.

Iltamessu su 3.4. klo 17. Kirkkosali. Seppo Laitanen.

Lukupiiri Ulla Nissin johdolla ke 6.4. Ryhmähuone 1. Kirjana Antti Heikkinen: Pihkatappi.

Vuorelan näpertäjät ma 4.4. ja ma 25.4. klo 10. Ryhmähuone 2. Yhteyshenkilöt Pirkko Kuusenmäki, pirkko.kuusenmakiz@luukku.com, 044 365 2225 ja Aino Hakkarainen 040 729 4760.

Sanajumalanpalvelus 10.4. klo 13. Matti Hoffrén, Leena Laurinkari, Vesa Kajava.

Naisten Pankin runoilta -lähetystilaisuus ma 11.4. klo 18. Kirkkosali. Illan teema on Silta – usko, toivo ja rakkaus.

Esiintymässä kansalaisopiston runoryhmä ja Pelismannit. Naisten Pankki esittelee toimintaa ja myy tuotteitaan. Ohjelman hinta: 10 €, tuotto Naisten Pankille.

Vuorelan lähetyspiiri ti 12.4. klo 10. Kahvio. Unto Niskanen.

Ekopiiri ti 12.4. klo 18. Ryhmähuone 2.

Arjen Ateria to 14.4. klo 11. Kahvio.

Perhekirkko su 17.4. klo 17. Kirkkosali. Leena Laurinkari, Vesa Kajava, Hanna Halttunen ja Heidi Tarvainen.

Raamattu- ja rukouspiiri ti 19.4. klo 18. Kahvio. Mukana pastori Unto Niskanen.

Donkkis-ilta ke 20.4. klo 18. Kirkkosali.

Messu su 24.4. klo 13. Kirkkosali. Seppo Laitanen, Jaakko Tölli, Marjaana Kaisto.

Vuorelan lähetyspiiri ti 26.4. klo 10. Kahvio.

MUUTA

Akuliinan hartaushetki ja ehtoollinen to 24.3. klo 14. Akuliina. Mukana Jaakko Tölli.

Vesijärven-Harjamäen lähetyspiiri to 31.3. klo 18. Kaisa Tolppanen, Lahnatie 12, Siilinjärvi. Mukana Jaakko Tölli.

Kolmisopen kinkerit su 3.4. klo 15.

Kolmisopen koulu. Aihe: Kritekismuksen kohta 13 ja virsikirjan lisäviikön virsiä.

Mukana Seppo Laitanen ja Vesa Kajava.

Ystävän Tupa ma 4.4. klo 9. Leppäkaarten kerhohuone.

**Muista myös
verkkolehti
kirkkojakoti.fi**

SIILINJÄRVELLÄ

Kosketuksia ristintiellä

Kosketuksia ristintiellä -näyttely on avattu Siilinjärven kirkon kellariin. Siilinjärveläinen vapaataiteilija Mikko Pitkänen on koostanut Kosketuksia ristintiellä -näyttelyynsä viimeisen kahden vuoden aikana tekemiänsä eri tekniikoita ja materiaaleja sisältäviä taideteoksia. Näyttely tarjoaa pääsiäiselämyksiä niin lapsille kuin aikuisillekin. Näyttelyn yhtenä teemana on pääsiäiseen liitettävä kärsimys ja Golgatan tapahtumien kuvaus. Teosten kautta voi uppoutua pääsiäisen perinteisiin ja nauttia vaikkapa teehetkestä kanaperheen seurassa. Avoinna huhtikuun alkuun asti kirkon tilaisuuksien yhteydessä. Pitkäperjantaina 25.3. näyttely on suljettu.

SILTA – usko, toivo, rakkaus

Ilta runolle ja musiikille Vuorelan kirkossa maanantaina 11.4. klo 18.

Siilin lausujat, ohjaus Sari Siltavuori, Naiskuoro TriAngeli, joht. Anna Räsänen, Pelismannit, joht. Antti Raekallio, huilu Anja Pasanen, laulu Sari Siltavuori.

Käsiohjelma 10 € sisältää kahvitarjoilun.

Tilaisuuden tuotto menee kokonaisuudessaan Naisten Pankin kautta kehitysvammaisten naisten hyväksi.

Arkkis-pyhäkoulu ma 11.4. klo 18. Leppäkaarten kerhohuone.
Akuliinan hartaushetki ke 13.4. klo 14. Akuliina. mukana Matti Hoffrén, Marjaana Kaisto.
Ystävän Tupa ma 18.4. klo 9. Leppäkaarten kerhohuone.
Arkkis-pyhäkoulu ma 18.4. klo 18. Leppäkaarten kerhohuone.
Kotipolun kerho ti 19.4. klo 13. Kotipolku 6, kerhohuone.
Perhepyhäkoulu su 24.4. klo 11. Eeva ja Antti Savolainen, Nuottipolku 8, Siilinjärvi
Ystävän Tupa ma 25.4. klo 9. Leppäkaarten kerhohuone.
Risulantien kerho ma 25.4. klo 13. Risulantie 12, kerhohuone.
Arkkis-pyhäkoulu ma 25.4. klo 18. Leppäkaarten kerhohuone.

JÄRJESTÖT

POHJOIS-SAVON EV.LUT. KANSANLÄHETYS Sairaalakatu 11, Kuopio

017 262 2082, p-savonkl@sekl.fi, www.pskl.fi
Donkkis Big Night -perhetapahtuma ja 10-vuotisjuhla Neulamäen kirkossa su 3.4. klo 16. Laulua, toimintapisteitä, naposteltavaa. Voit halutessasi tuoda syötävää yhteiseen nyyttäriherkkupöytään.
Sanan ja yhteyden ilta Siilinjärven seurakuntatalolla ma 4.4. klo 18.30.
Sanan ja yhteyden ilta Kaavin seurakuntatalolla ke 6.4. klo 18.30.
Sanan ja yhteyden ilta Niilsin seurakuntatalolla ti 12.4. klo 18.30. Välke-musiikkiryhmä.
Lyhytilta Lähetyskodilla Kuopiossa su 17.4. klo 16.

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS Kuninkaankatu 22, Kuopio

Toimipiste avoinna keskiviikkoisin klo 10–13, virsihetki klo 11–12. Saatavana HY:n ja Aholansaaren tuotteita.
Seurat to 31.3. klo 18 Juankosken seurakuntatalossa.
Herättäjän kirkkopyhä su 10.4. klo 10 Karttulan kirkossa. Messu ja seurat.
Herättäjän kirkkopyhä su 24.4. klo 10 Niilsin kirkossa. Messu ja seurat.

KANSAN RAAMATTUSEURA Sanan Kulma, Tulliportinkatu 22, Kuopio

www.kansanraamattuseura.fi/kuopio, krs-kuopio@sana.fi, 0207 681 660
Iloa ja yhteyttä elämään Sanan Kulma-la ti 22.3. klo 13. Pääsiäisen ihme: surusta toivoon, epäuskosta uskoon, heikkoudesta voimaan; Lea Tuiremo.
Sanan ilta Sanan Kulmalla pe 1.4. klo 18 Tule Pyhä Henki, puhu ja paranna; Kari ja Mari Valkonen
Aika Rakkaudelle -ilta Lounasravinto-

la Aika Inkiläntie 7 la 9.4. klo 18. Isäntäparina Kaisa ja Jukka Vasara, musiikista vastaavat Ruut ja Lauri Suti-nen. Ilmoittautumiset tarjoilua varten mielellään 4.4. mennessä: krs-kuopio@sana.fi tai 0207 681 660. Ilalliskortti pariskunnalle yhteensä 50 €, alennus työttömille ja opiskelijoille 10 €/henkilö. Lapsille oma ruokailu 5 €.
Sanan ilta Sanan Kulmalla pe 15.4. klo 18. Pelastushistorian liitot osa 4. Liitto Daavidin kanssa ja uusi liitto; Olli Seppänen, ylistysryhmä Jaspe.
Iloa ja yhteyttä elämään Sanan Kulmalla ti 19.4. klo 13. *Huoli masentaa ihmisen, hyvä sana sen ilahduttaa* Sanan-laskut 12:25, Lea Tuiremo.

RAAMATTUOPISTO

Rukous- ja raamattupiiri keskusseurakuntatalon kokoushuone Eetusma 4.4. ja 18.4. klo 16.30 alkaen.
Kotiseurat ti 5.4. klo 18 Aino ja Rauno Riekolla, Keskusraitti 23, Maaninka. Mukana mm. Jorma Rämö.
Sana soi-ilta *Jeesus Kristus elää!* Siilinjärven seurakuntatalon pienessä salissa ti 19.4. klo 18.30. Mukana mm. Jouko Kauhanen.
Hetki Sanalle Juankosken seurakuntatalossa ke 20.4. klo 18.30, aiheena *Jumalan turvissa*. Jouko Kauhanen, Hannu Laukanen ja Raimo Myyriläinen. Kahvitus klo 18 alkaen, kirjamyynti.
Raamattuluento *Hesekiel – näkyprofeetta* Kuopion keskusseurakuntatalon kokoushuone Samulissa su 24.4. klo 16. Luennon sijana Jouko Kauhanen. Tarjoilua ja kirjamyynti.
Lähde mukaan ruskaretkelle Pallaksen maisemiin 10.–17.9. Soita Jouko Kauhaselle 050 577 3780.

KUOPION YMPÄRISTÖN RAUHANYHDISTYS Ahmatie 22, Kuopio

Seurat pe 25.3 klo 14 Rauhanyhdistyksellä.
Seurat ja opistoesitys su 3.4. klo 14 Rauhanyhdistyksellä.
Seurat su 10.4. klo 14 Rauhanyhdistyksellä.
Seurat su 17.4. klo 14 Rauhanyhdistyksellä.
Seurat su 24.4. klo 14 Rauhanyhdistyksellä.
Seurat la 30.4. klo 19 Rauhanyhdistyksellä.

NNKY

Suokatu 22 B, 4. krs, Kuopio

044 772 1928
 www.ywca.fi/paikallinen toiminta/kuopio
Kuoro ma klo 13 Samulissa.
Venäjänkielisten naisten ryhmä ke 13.4. Mummon mökissä Puijonkatu 10. Järj. Puijon seurakunta ja NNKY.
Kirjallisuuskahvila ma 28.3. klo 14

Samulissa. Wilhelmiina Honkanen esittelee Karo Hämmäläisen Yksin. Kitaramusiikkia: Olavi Hiltunen.

Huhtikuun kirjallisuuskahvila su 24.4. klo 14 keskusseurakuntatalon kahviossa. Kirjailija Antti Heikkinen kertoo kirjastaan *Turjailua*; Heikki Turusen elämäkerta.

AHOLANSAARI

Tiedustelut 050 4641 000, www.aholansaari.fi, aholansaari@aholansaari.fi
Talkooviikko 23.–27.5. Laitetaan Saari kesäkuuntoon.
Aholansaaren ystävien kevätpäivät 27.–29.5.
Seppä Högman -symposium la 28.5.
Aholansaari su 29.5.

KUOPION KRISTILLISET ELÄKELÄISET

Sanan ja laulun tilaisuudet: Mäntylän palvelukeskus ti 29.3. klo 13.30 ja ti 26.4. klo 13.30. Palvelukoti Lepolassa pe 1.4. klo 14. Laulutuokio ja kerho ti 5.4. klo 12.30 keskusseurakuntatalon Samulissa. Kotiin annettavat palvelut. Verkostokoordinaattori Paula Smolander.
Laulutuokio ja kerho ti 19.4. klo 12.30 Samulissa. Oma ohjelmaa ja Raamatun tutkistelua.
Kristillisen Eläkeläisten keväthuhla Rauhahallissa 23.–24.4. ja jumalanpalvelus su Kallaveden kirkossa. Osallistutaan. Kuljetus järjestetty.
Lauluharjoitukset ma 4.4. ja 18.4. klo 12 Lähetyskodissa, Sairaalakatu 11.

KUOPION PIPLIASEURA

Raamattusunnuntain ohjelma alkaa su 10.4. klo 10 messulla Puijon kirkossa. Kirkkokahvien jälkeen tutustutaan Pipliaseuran työhön. Vuosikokous samassa paikassa klo 13.

Herättäjäjuhille Vantaalle

Kuopion Herättäjä-Yhdistyksen paikallisosastot järjestävät Herättäjäjuhlamatkan Vantaalle 8.–10.7.2016. Lähtö on perjantaina 8.7. Puijon kirkolta klo 8.45 ja Maljalahdenkadulta klo 9. Paluu sunnuntaina juhlien jälkeen. Hinta matka ja majoitus 140 €. Sitovat ilmoittautumiset 30.4. mennessä seurakuntayhtymän vaihteeseen puh. 017 158 111 tai Aune Pöyhöselle 050 569 1302.

#samassapoydassa

Yhdessä syöminen pääsiäisenä paaston päätyttyä on vanha kristillinen perinne. Ainakin 30 evankelis-luterilaisessa seurakunnassa ympäri maata järjestetään pääsiäisen aikaan tapahtumia, joissa kokoonnutaan syömään yhdessä joko pääsiäisyön jumalanpalveluksen jälkeen tai pääsiäissunnuntaina. Tapahtumien toteutustapa vaihtelee, mutta suurimmassa osassa tapahtumia osallistujien toivotaan tuovan mukanaan syötävää yhteiseen pöytään. Pääsiäisen tapahtumat näkyvät sosiaalisessa mediassa hashtagilla #samassapoydassa.

✚ **Alavan** seurakuntatalolla on

brunssi pääsiäisaamuna su 27.3. alkaen klo 10, kirkossa perhemessu klo 11.

- ✚ **Järvi-Kuopion** seurakunnan Vehmersalmen seurakuntakodissa su 27.3. yhteinen pääsiäisaamiainen alkaen klo 11. Kaikki voivat tuoda tarjottavaa pöytään. Pääsiäismessu klo 13 Vehmersalmen kirkossa.
- ✚ **Kallaveden** kirkossa la 26.3. klo 23 Pääsiäisyön messu. Tarjolla iltapala.
- ✚ **Puijon** seurakunta järjestää Pukaman leirikeskuksessa su 27.3. Samassa pöydässä -nyyttikes-tibrunssin klo klo 11. Seurakunta tarjoaa kahvit, piirakat ja munat. Tuo omasta kaapista, mitä haluat jakaa. Messu on klo 13.

Kirkko kotonasi

Virtuaalikirjossa voit katsoa verkon kautta jumalanpalvelusta Kuopion tuomiokirkosta joka sunnuntai klo 10. Lähetykset tallennetaan, ja niitä voi katsoa myös myöhemmin.

www.kuopionseurakunnat.fi/virtuaalikirko

Kesäleirit kutsuvat!

Ilmoittaudu mukaan lomakkeella osoitteessa www.siilinjarvenseurakunta.fi

Kahvila Huili jatkaa toimintaansa 23.6. asti. Kahvila on avoinna torstaisin klo 9–13. Toiminta on maksutonta, ei ennakkoilmoittautumisia.

Kesis-kerhot 6.–21.6. 5–9 -vuotiaille tytöille ja pojille. Kerho on päivittäin klo 9–15. Kerhot: ma–pe 6.–21.6. Vuorelan kirkko ja Leppäkaarten kerhotalo, ma–ke 6.–8.6., 13.–15.6. ja ma–ti 20.–21.6. Siilinjärven seurakuntatalo. Hinta: 3€/lapsi/päivä. Omat eväät. Lisätiedot: Virpi Rissanen 044 7284605. Ilmoittaudu 2.–15.5.

Perheleiri 10.–12.6. Leikki- tai alakouluikäisten lasten perheille. Paikka: Ruokoniemi. Hinta: Lapsi 30€ (46€), aikuinen 44€ (80€), alle 4-v. maksutta.

(Suluissa hinnat muille kuin Siilinjärven seurakunnan jäsenille.)

Lisätiedot: Jaana Markkanen 044 7284660. Ilmoittaudu 2.–15.5.

Partaharjun harrasteleiri 13.–17.6.

10–14-vuotiaille tytöille ja pojille. Paikka: Partaharju. Hinta: 80€ (120€). Lisätiedot: Sauli Paavilainen 044 7284655. Ilmoittaudu 10.5. mennessä.

Jippileiri 17.–19.6.

9–14 -vuotiaille tytöille ja pojille. Paikka: Ruokoniemi. Hinta: 30€ (46€). Lisätiedot: Tuomo Toivanen 044 7284 654. Ilmoittaudu 2.–22.5.

Tytöjen taideleiri 19.–21.6. 7–14 -vuotiaille tytöille. Paikka: Ruokoniemi. Hinta: 30€ (46€). Lisätiedot: Anne Roivainen 044 7284653. Ilmoittaudu 2.–22.5.

Lastenleiripäivät 22.–23.6.

Päivän pituinen leiri 6–9-vuotiaille tytöille ja pojille, päivittäin klo 9–19. Matkat Vuorelan kirkolta ja Siilinjärven seurakuntatalolta linja-autoilla. Paikka: Ruokoniemi. Päivähinta: 8€ (12€). Lisätiedot: Virpi Rissanen 044 7284605. Ilmoittaudu 2.–22.5.

Isä-poikaleiri 22.–24.7.2015

Hinta: Lapsi 30€ (46€), aikuinen 44€ (80€). Paikka: Ruokoniemi. Lisätiedot: Kari Kolehmainen 044 7284651. Ilmoittaudu 2.–22.5.

Perheretki Tampereelle 30.7.

Perheretki Särkänniemeeseen. Retkiohjelma ja hinta ilmoitetaan myöhemmin.

Lisätiedot: Jaana Markkanen 044 7284660. Ilmoittaudu 2.5.–24.7.

Äiti-lapsileiri 5.–7.8.

Äideille ja 7–14 -vuotiaille lapsille. Paikka: Ruokoniemi. Hinta: Lapsi 30€ (46€), aikuinen 44€ (80€). Lisätiedot: Kirsi Pyöriä-Kolehmainen 044 7284652. Ilmoittaudu 2.–22.5.

Diakoninen perheleiri 19.–21.8.

Tule viihtymään koko perheenä. Paikka: Ruokoniemi. Hinta: Lapsi 30€, aikuinen 44€. Ilmoittaudu 10.8. mennessä. Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Helena Mattinen 044 7284646.

SIILINJÄRVEN
SEURAKUNTA

Pääsiäiskirkkoon

TUOMIOKIRKKO

Kiirastorstain messu to 24.3. klo 18
 Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 25.3. klo 10
 Rukoushetki Kristuksen hautaamisen muistoksi
 pe 25.3. klo 18
 Pääsiäisyön messu la 26.3. klo 23
 Pääsiäispäivän messu su 27.3. klo 10
 2. pääsiäispäivän ekumeeninen kaksikielinen (englanti,
 suomi) messu ma 28.3. klo 14. International Easter
 Service.

ALAVAN KIRKKO

Kiirastorstain ehtoolliskirkko to 24.3. klo 19
 Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 25.3. klo 11
 Pääsiäisyön Taize-messu la 26.3. klo 22
 Pääsiäispäivän perhemessu su 27.3. klo 11
 2. pääsiäispäivän messu ma 28.3. klo 11

RIISTAVEDEN KIRKKO

Kiirastorstain messu to 24.3. klo 18
 Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 25.3. klo 10
 Pääsiäispäivän messu su 27.3. klo 10

RIISTAVEDEN SEURAKUNTATALO

2. pääsiäispäivän sanajumalanpalvelus ma 28.3. klo 10

YLÖSNOUSEMUKSEN KIRKKO, JUANKOSKI

Kiirastorstain messu to 24.3. klo 18
 Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 25.3. klo 10
 Pääsiäisyön messu la 26.3. klo 23
 Pääsiäisaamun messu su 27.3. klo 8

Toisen kontin kota, Juankosken ja Muuruveden yhteinen
 maakirkko ma 28.3. klo 13

TUUSNIEMEN KIRKKO

Kiirastorstain messu to 24.3. klo 18
 Pitkäperjantain hiljainen sanajumalanpalvelus pe 25.3. klo 10
 Pääsiäismessu su 27.3. klo 10

KAAVIN KIRKKO

Kiirastorstain messu to 24.3. klo 19
 Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 25.3. klo 13
 Messu su 27.3. klo 13

Haurangin-Lapinjärven nuorisoseuran talo,
 Kaavintie 1011, maakirkko ma 28.3. klo 10

MUURUVEDEN KIRKKO

Kiirastorstain messu to 24.3. klo 19
 Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 25.3. klo 13
 Pääsiäispäivän messu su 27.3. klo 13

NILSIÄN KIRKKO

Kiirastorstain messu to 24.3. klo 19
 Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 25.3. klo 10
 Messu su 27.3. klo 10
 Sanajumalanpalvelus ma 28.3. klo 10

TAHKON KAPPELI

Jeesuksen kuolinhetken hartaus pe 25.3. klo 15
 Messu su 27.3. klo 18

Murtolahden kappeli, maakirkko ma 28.3. klo 14

SÄYNEISEN KIRKKO

Kiirastorstain messu to 24.3. klo 19
 Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 25.3. klo 13
 Messu su 27.3. klo 13
 Sanajumalanpalvelus ma 28.3. klo 13

VEHMERSALMEN KIRKKO

Kiirastorstain messu to 24.3. klo 19
 Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 25.3. klo 13
 Pääsiäismessu su 27.3. klo 13

KALLAVEDEN KIRKKO

Kiirastorstain messu to 24.3. klo 19
 Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 25.3. klo 10
 Pääsiäisyön messu la 26.3. klo 23
 Pääsiäispäivän messu su 27.3. klo 10
 2. pääsiäispäivän perhemessu ma 28.3. klo 16

Hirvilahden kappeli, pääsiäismessu su 27.3. klo 13

KARTTULAN KIRKKO

Kiirastorstain messu to 24.3. klo 18
 Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 25.3. klo 10
 Messu su 27.3. klo 10

Jaakkola, ehtoollishartaus to 24.3. klo 13.30

Karttulan sairaalan vuodeosasto, pääsiäisen
 ehtoollishartaus su 27.3. klo 13

Airakselan seurantalo, kyläkirkko ja ehtoollinen
 ma 28.3. klo 10.

MAANINGAN KIRKKO

Kiirastorstain messu to 24.3. klo 18
 Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 25.3. klo 10
 Pääsiäisyön messu la 26.3. klo 23.15
 Pääsiäismessu su 27.3. klo 10

Palvelutalo Viljami, messu ma 28.3. klo 13.30

PYHÄN JOHANNEKSEN KIRKKO, MÄNNISTÖ

Kiirastorstain ehtoolliskirkko to 24.3. klo 18
 Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 25.3. klo 10
 Pääsiäispäivän messu su 27.3. klo 10
 Elämänmakuinen iltakirkko su 28.3. klo 18

Mäntylän palvelutalo, kiirastorstain messu
 24.3. klo 13.30

PUIJON KIRKKO

Kiirastorstain messu to 24.3. klo 19
 Pitkäperjantain jumalanpalvelus pe 25.3. klo 10
 Hiljaisen viikon vaellus pitkäperjantaina
 25.3. klo 11.30-18.
 1. pääsiäispäivän messu su 27.3. klo 10
 2. pääsiäispäivän messu ma 28.3. klo 10

SIILINJÄRVEN KIRKKO

Hiljaisen viikon viikkomessu to 24.3. klo 10.30
 Kiirastorstain messu to 24.3. klo 19
 Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 25.3. klo 10
 Pääsiäisyön messu la 26.3. klo 23
 Pääsiäisaamun messu su 27.3. klo 10
 Messu ma 28.3. klo 10

VUORELAN KIRKKO

Kiirastorstain messu to 24.3. klo 19
 Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 25.3. klo 13
 Pääsiäisen messu su 27.3. klo 13

KUOPION EV. LUT.
SEURAKUNNAT

SIILINJÄRVEN
SEURAKUNTA

ritsa

Altteri on nykyisin Ranskassa, Colmarin kaupungin Unterlinden-museossa, joka vuonna 1853 perustettiin entisen dominikaaniluostarin kirkkoon Grünewaldin teoksen esillä pitämistä ja säilyttämistä varten.

tyksen ja kärsimyksen vastaanottaminen on ainoa osallistumisen muoto.”

Johannes Kastaja

Saksalaisen maalaismiehen näköisen **Johannes Kastajan** läsnäolo alttaritaulussa on huomiota herättävää. Hänet on mestattu neljä vuotta tätä hetkeä aikaisemmin ja hän osoittaa Jeesusta liioitellun pitkällä etusormellaan. Käden muodostaman kaaren sisään on kirjoitettu: ”Hänen tulee kasvaa, mutta minun vähetä.” (Joh.3:30)

”Pyhien kirjoitusten mukaan Johannes Kastaja oli teloitettu Jeesuksen eläessä ja makasi haudassaan päättömänä. Hänet maalsin rististä oikealle kirja kädessään, sormi osoittamaan ristiinnaulittua. Vallanpitäjien murhaamilla ei ole syytä valehdella. Meitä eläviä paremmin he tietävät, että traaginen mieli yksilöissä ja kansoissa, menneitten ja tulevien sukupolvien kärsimys on ymmärrettävissä – jos niin ajatellaan ja halutaan uskoa – ristin juurella.”

Suuri merkitys maalauksessa on myös taustalla näkyvällä joella, joka viittaa kasteen sakramenttiin. Kun Johannes näki Jeesuksen tulevan luokseen Jordanjoella, hän sanoi: ”Katso, Jumalan Karitsa, joka ottaa pois maailman synnin.” Tästä lauseesta saa selityksensä Johannes Kastajan oikean jalan vieressä oleva lammas ja sen kauasta ehtoollismaljaan virtaava veri. Grünewaldin karitsa on kuoleman voittanut Karitsa.

Nuo kaksi Mariaa

”Tarkoituksenani oli saada Annasta malli Isenheimin alttarin naisille. Anna se ei ole. Mallina on Ursel Redinger, arkkipiispan ja primaksen elämäntoveri, rakastajatar, jalkavaimo, miten kukin haluaa. Oljenvaaleat pitkät hiukset, letittämättä tukka ulottui ristiinäkään niin kuin Isenheimin alttarista näkee. En ole liioitellut.”

Ristin juurella on kaksi vastakohtaista naishahmoa. Opetuslapsi Johannes tukee tuskassa huojuvaa Jeesuksen äitiä, Mariaa, joka on kuvattu nunnamaisena madonnana. Toinen nainen on syntinen **Maria Magdalena**, joka voiteli Jeesuksen jalat öljyllä ja kuivasi ne hiuksiinsa. Öljyastiakin on ristin juurella. Se voi maalauksessa viitata ehtoollisleipien säilytysastiaan, ciboriumiin, vastapäätä maljaa.

Passio pysyy

Vapahtajan risti on Grünewaldin maalauksessa samalla tasolla kuin ristin juurella olevat ihmiset. Taivas ja maa ovat aivan lähellä toisiaan, mutta erillään toisistaan. Jos Kristuksen kärsimys, ristin juurella seisovien kärsimys tai tämän päivän ihmiskunnan kärsimys käännetään vain oikeudeksi kuoleman voittamiseen, mitä Kristuksesta jää meille jäljelle?

SATU VÄÄTÄINEN

Lainaukset ovat Paavo Rintalan kirjasta *Minä, Grünewald*. Otava 1990

Lammas Grünewaldin mukaan

Kuopion Alavan kirkon alaseläällä on nähtävillä taiteilija **Heikki Marilan** teos *Lammas Grünewaldin mukaan I*. Teos paljastettiin tammikuussa ja se on osittain kustannettu emerituspiispa **Matti Sihvosen** syntymäpäivärahaston varoilla.

Marilan teos on tämän Kirkko ja koti -lehden kansikuvana.

tapahtuman pyhyttä? Silläkö, että maalaa keskimmäisen ristin kahta muuta korkeammaksi ja sillä riippuvan tuskat suuremmiksi. Isenheimin antoniitit eivät tilanneet minulta sellaista Kristusta. Heidän toivomuksenaan oli ristiinnaulittu, joka näkyisi niin alas, että jakkaroiden varassa konttaavat jalattomat näkisivät sen, tuntisivat kokoisekseen. Heille riittää sairaita parantava, kipuja lievittävä Kristus. Muuta tilaaja ei vaatinut vaikka käyttööni oli annettu valtava pinta ja öljyvärit.”

On sanottu, että Isenheimin luostarikirkon Ristiinnaulitse-

minen on länsimaisen taiteen kauhistuttavin ja vahduttavin ristiinnaulittu. Koska valtavan alttarin siivet avattiin vain suurina juhlapyhinä, kärsimysalttari oli luostarikirkon jokapäiväinen arkialtteri. Kun vaikeasti sairas tuli Isenheimin luostarisairaalaa, hänet vietiin ensin kirkkoon, alttaritaulun eteen. Keskeisenä hoitoajatuksena oli, että kipu voidaan voittaa samaistumalla Kristuksen kärsimykseen.

”Yksikään rampa ei jättänyt sauvaansa ja alkanut kävellä, ei yksikään sokea saanut näköään vaikka tein parhaani, että kuva kärsi kuin Golgatan Kristus.”

Maalauksessa vähän sivussa oleva, ristille vääntynyt Kristuksen ruumis on täynnä tuskaa. Se on kauttaaltaan kuin orjantappurakruunun piikittämä – sairautta kutsuttiin Saksassa myös pistelytaudiksi. Jeesuksen oikea jalka on vääntynyt juuri niin kuin torajyvämyrkytyksen uhreilla ja muuttunut sinertäväksi. Varpaat ovat kuin mätänemistilassa. Sormet ovat jäykistyneet kuolemankamppailussa ja pää on retkahtanut sivulle. Alttarin eteen raahautunut sairas näki Vapahtajan ruumiissa juuri samat tuskat ja taudin merkit, jotka runtelivat hänen omaa ruumistaan. ”Kardinaali on ainoa, joka näkee Ristiinnaulitun niin kuin minä, Kristuksena, jolle häväs-

Annukan Siivous- ja Kotipalvelu

- KODINHOITO PALVELUT
- PERUS MUUTTO- JA RAKENNUS SIIVOUKSET

PALVELUSETELITUOTTAJA
"PALVELUITA KOTIIN" -PASSI

Anna-Maija Soininen, Nilsä
0500 670 934
annukan.siivous@gmail.com

Puhdas Maailma KOTIPALVELUT

Puhtautta, raikkautta ja viihtyvyyttä.
Soita meille: 050 339 1679
www.puhdasmaailma.fi

Vetrex HIERONTA & KALEVALAINEN JÄSENKORJAUS

Matti Räsänen
KOULUTETTU HIEROJA
p. 040 5330 226

WWW.VETREX.FI
KAAVILLA JOUSENPOLKU 2,
SOP. MUK. KUOPIOSSA MÄNNISTÖNKATU 5.
MYÖS KOTIKÄYNNIT

HoivaEnkeli

Susanna Erkkilä, p. 045 234 5454
hoivaenkeli@hoivaenkeli.fi

Minulle on tärkeää,
että asiakkaani saavat asua omassa kodissaan mahdollisimman pitkään.

HoivaEnkelin tarjoamat palvelut,

- Asiointiapu • Kaupassäkynnit • Apteekkiasiat
- Lääkärissäkynnit • Lääkehoito • Ulkoilu
- Hygienian hoito • Siivous

www.hoivaenkeli.fi

Heikkisen Kukkatarha
Jokipellontie 96, Vehmasmäki • p. 017 3623 215
MA-PE 9-17, LA 9-16, SU suljettu • www.kukkatarha.fi • myynti@kukkatarha.fi

Kukka-Hanski
Kauppahalli • p. 2626 221 • MA-PE 8-17, LA 8-15

Linjurin Kukka
Puijonkatu 45 • p. 046 921 4720
• JOKA PÄIVÄ 8-18 • info@linjurinkukka.fi

PYSÄKILLÄ

Työelämän tur

Työelämä on muutoksessa. Pitkät urat, tietyt tuntimäärät ja kiinteä työpiste alkavat monessa paikassa olla jo mennyttä maailmaa.

Yhteiskuntasopimus on viime kuukausina yritetty vääntää pakettiin useaan otteen.

Tämä on nostanut suomalaisen työelämän suurennuslasin alle: mitä tapahtuu työajoille, palloille, lomille – ja millä ehdoilla? Kaavailut työajan lisäämisestä ilman palkan lisääntymistä ovat herättäneet närkästystä kansalaisten keskuudessa.

"Tuntimäärän kasvattaminen ei automaattisesti tuo työhön lisätehoja. Työn intensiteetti on ratkaisevampi asia", työelämän asiantuntija ja Itä-Suomen yliopiston henkilöstön kehittämisspäälikkö **Marketta Rantama** toteaa.

"Ihmiset tekevät töitä erilaisissa työaikajärjestelmissä, joten tuntimäärän lisääminen ei ole ihan yksiselitteinen asia. Näkisin, että tämä on vähän vanhanaikainen lähestymistapa työn tuottavuuteen."

Rantamalta on hiljattain ilmestynyt kirja Taivaallinen työaika, jossa hän muun muassa pohtii erilaisten työaikamallien toimivuutta ja palautumisen merkitystä työssä jaksamiselle.

Työ seuraa vapaa-ajalle

Rantaman mukaan tuntiperusteinen työ on perinteisin vaihtoehto. Ensimmäinen työaikalaki säädet-

tiin 1900-luvun alkupuolella työsuojelullisista tarpeista.

"Tuolloin haluttiin lailla turvata rajat työajoille. Ja tärkeähän se toki on edelleen."

Tänä päivänä kuitenkin monilla aloilla työ seuraa tavalla tai toisella myös vapaa-ajalle.

"Tuntiperusteinen työaika niin sanotusti vuotaa saumakohdistaan. Työ kulkee yhä enemmän tekijänsä mukana, eikä se elä enää 'kahdeksasta neljään' -rytmin mukaan."

"Pääasia, että työt tulevat tehtyä sovitusti. Niitä ei välttämättä tarvitse tehdä juuri tiettyä kellon aikana tai tietyssä paikassa. Sisäinen motivaatio on tärkeä asia."

Älypuhelimet ja läppärit mahdollistavat etätyöt ja sen, että esimerkiksi työsähköpostia voi vilkuilla milloin vain ja missä vain.

"Toisaalta se voi olla vapauttavaa, mutta äkkiä voi käydä myös niin, että ihminen huomaa olevansa koko ajan töissä kiinni eikä osaa aidosti heittäytyä vapaalle."

Löydä omat rajasi

Näennäisen vapauden kääntöpuolelana on vastuun lisääntyminen.

"Jos työ ei enää ole aikaan ja paikkaan sidottua, merkitsee se sitä, että työajan johtaminen on siirtynyt enemmän työntekijän itsensä vastuulle", Rantama painottaa.

"Ihmissen on tietoisesti löydettävä omat rajansa – ja pidettävä niistä myös kiinni. Se on yksi tämän päivän tärkeistä työelämätaidoista." Rantaman myöntää, että rajojen

asettaminen ei ole kovin helppoa.

"Tämä aika ei anna siihen eväitä, koska elämme kiirekulttuurissa. Usein työtä on liikaa tai sitä ei ole organisoitu kunnolla. Joskus työntekijän oma innostus johtaa siihen, että mieli askaroi vapaallaan työasioissa."

Rantama kehottaa kuitenkin painamaan välillä jarruja.

"Työyhteisöissäkin pitäisi osata pysähtyä ja kuunnella toinen toistaan. Asiat eivät etene, jos aina vaan rynnittää kovalla vauhdilla eteenpäin. Tarvitaan myös suvan-tovaiheita."

"Ylipäänsä työelämässä olisi tärkeää opetella ajan rytmittämistä. Päivässä pitää olla rauhallisempia hetkiä, viikossa lepopäiviä ja vuodessa selkeitä loma-aikoja."

"Ihminen ei pysty antamaan parastaan työlle, jos hän ei saa välillä palautua. Jokainen kyllä löytää oman tapansa ja aikansa palautumiselle, kunhan ymmärtää sen merkityksen hyvinvoinnilleen."

Ajaton työaika

Kirjassaan Rantama tarkastelee erityisesti ajattoman työajan mahdollisuuksia. Voisiko se olla toimiva tulevaisuuden työaikamalli tietäyttyypisillä aloilla, esimerkiksi asiantuntijatyössä?

"Nytkin ajaton työaika on jo käytössä kirkon piirissä, hengellisen työn tekijöillä. Ajaton työaika tarkoittaa sitä, että säädeltyä on vain vapaapäivien määrä. Kirkossa on lähdetty kehittämään ajattoman työn hallintaan tunti-

KASTETUT, KUULUTETUT, KUOLLEET

TUOMIOKIRKKO

KASTETUT

Minttu Lotta Johanna Tirronen, Hugo Nuutti Bizet, Martta Cesilia Vilhunen, Nella Alisa Vainikainen, Riina Liisa Heiskanen, Lukas Oskar Koms, Eevi Alissa Sivonen, Aleks, Emil Elmeri Julkunen, Kusti Eeli Elmeri Kemppainen.

KUOLLEET

Vilho Petter Tanjala 85 v, Allan Anders Lehtinen 95 v, Seija Katariina Loikkanen 66 v, Aino Lovisa Tapaninen 87 v, Tauno Antero Kuosmanen 87 v, Toini Marjatta Kauppinen 83 v, Raija Anneli Lakkakorpi 83 v, Väinö Henrikki Hyvönen 89 v, Raili Kyllikki Miettinen 80 v, Pentti Kullervo Knuuttila 82 v, Aada Aliina Turunen 93 v, Meri Anneli Sopanen 81 v, Heikki Armas Korhonen 79 v, Lasse Edvard Pitkänen 90 v.

ALAVA

KASTETUT

Totti Vili Kasper Vartiainen, Matias Antero Viik, Jonna Irene Wilhelmiina Korhonen, Enna Hannele Väisänen, Sofia Vilhelmiina Koponen, Eetvart Timo Tauno Tyllinen, Enni Isla Alisa Kärki, Lila Emilia Richards, Milo Oliver Kaipainen.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Antti Olavi Ukkonen ja Ella-Maria Kokkonen.

KUOLLEET

Ahti Arvid Antikainen 72 v, Marja Leena Miettinen 69 v, Aliina Losoi 89 v, Aira Helena Ruuskanen 88 v, Paavo Ilvari Ihalainen 84 v, Aino Inkeri Martikainen 96 v, Antti Olavi Jääskeläinen 80 v, Anna Liisa Jääskeläinen 83 v, Aune Elisa Herranen 89 v, Juha Tapani Parikka 61 v, Tenho Veli Makkonen 88 v.

KALLAVESI

KASTETUT

Ninni Iina-Aliisa Lyyra, Alissa Helmi Justiina Venäläinen, Jade Enna Annette Ollikainen, Isla Mea Matilda Tukiainen, Sofia Iida Eveliina Rabinä, Iisa Ilmi Matilda Eskelinen, Aslak Ossian Laitinen, Noel Kaspian Paloaro, Suvi Sofia Kröger, Joel Verner Koivisto, Nea Amanda Sahlberg, Eemil Leino Viljami Lemmetyinen, Uuno Oliver Laitinen, Ada-Maria Kristiina Rynnänen, Onni Juhani Väänänen, Jooa Aarre Karhunen, Sanni Iida Sofia Shemeikka, Jere Johannes Tuomilinn, Hilla Adeliina Tossavainen, Olli Elias Mikael Penttinen, Aleks, Venni Jasper Mironen, Hannes Ilari Karttunen, Milja Linnea Kosunen, Eeli Wil-

liam Andreasén, Sanni Aili Elina Rissanen, Eeka Aatu Kristian Kainulainen, Tuukka Matias Laaksoviita, Janni Nella Sofia Solonen.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Risto Pertti Oskari Ryttilähti ja Leila Elina Kauhanen, Markku Juhani Kinnunen ja Sirpa Hannele Ovaskainen, Lasse Matias Ikäheimo ja Heli Karoliina Kekäläinen.

KUOLLEET

Paavo Hynninen 92 v, Aila Anneli Vartiainen 83 v, Eeva Marjatta Mustonen 80 v, Pekka Juhani Ruuskanen 67 v, Juha Pekka Hynninen 57 v, Sirkka Maria Salokannel 85 v, Maija Kyllikki Hartikainen 75 v, Elmo Tapio Konttinen 67 v, Esko Ilmari Airaksinen 78 v, Anna Lydyia Ruotsalainen 88 v, Hannu Pekka Jauhainen 73 v, Eero Juhani Helminen 65 v.

MÄNNISTÖ

KASTETUT

Evelia Lilian Voutilainen, Eero Olavi Kosunen, Aada Helmi Sofia Heikkinen, Siiri Elisa Pitkänen, Kasper Toivo Tapani Närhi, Jooa Antero Virtanen, Tatu Olavi Jonninen, Nella Eveliina Eteläsaari,

bulenssissa

”Tulevaisuudessa työt muuttuvat yhä enemmän projektiluonteisiksi. Se tuo epävarmuutta, jota on opittava sietämään”, Marketta Rantama pohtii.

perusteista työaikaa väljempää työaikalalleja. Tässä mielessä kirkkoa voi pitää edelläkävijänä.”

”Ajaton työaikaamalli vaatii oman työaikaohjauksen lisäksi esimieheltä tasapuolisuutta. Muuten voi käydä niin, että joillekin työntekijöille lankeaa enemmän töitä kuin toisille.”

”Kirjaani varten haastattelemani

**”Työ kulkee
yhä enemmän
tekijänsä mukana**

hengellisen työn tekijät painottivat ihmisten kohtaamiseen tärkeyttä työssään. Tämä vaatii yhteistä suunnittelua ja tehtävien priorisointia. Ajaton työaikaamalli joustaa ja oikkein käytettynä mahdollistaa myös kirkon työntekijälle riittävän palautumisajan.”

HELI HARING

Minea Aada Markkanen, Timi Arto Juhani Taskinen.

KUOLLEET

Elma Mirjam Halinen 92 v, Erkki Uolevi Väisänen 89 v, Sisko Liisa Räisänen 81 v, Hilka Kaarina Pasanen 94 v, Eeva Ellen Penttinen 72 v, Aada Maria Juntunen 97 v, Maria Aulikki Räsänen 86 v.

PUIJO

KASTETUT

Iivari Ukko Pekka Moilanen, Tilda Aino Amalia Tolonen, Eevi Olga Aliisa Kuukanen, Topias Juhani Mechelin, Emilia Anzelina Svalbonas, Lotta Eila Helena Karisto, Topi Vilho Turunen, Nella Maria Vilhunen, Neili Liisa Charlotta Andersin, Noel Arto Eliah Francis, Jami Aaron Jeremias Ruotsalainen.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Antti Juhani Karjalainen ja Paula Alexandra Ruuskanen.

KUOLLEET

Siiri Inkeri Alina Tikkanen 86 v, Matti Olavi Konttinen 75 v, Veikko Jalmar Malm 85 v, Maire Virtanen 99 v, Hilja Pauliina Haatainen 91 v, Voitto Kalevi Salo 76 v, Aino Aliisa Heiskanen 92 v, Eino Korhonen 91 v, Veikko Johannes Viljanen 86 v, Riitta Milja Esteri Lappalainen

76 v, Raimo Juho August Puustinen 82 v, Aili Tuulikki Korhonen 97 v, Taimi Liisa Koistinen 81 v, Saimi Annikki Kettukanen 76 v, Lempi Kaarina Rönkä 93 v, Pirjo Riitta Annikki Taskinen 63 v, Tauno Ilmari Mononen 74 v, Sampsa Pellervo Toivonen 86 v, Helli Maria Ropponen 91 v.

JÄRVI-KUOPIO

KASTETUT

Jimi Olli Ilmari Mustonen, Kaavi, Vee-ra Aino Elina Ruhtinas, Kaavi, Enni Alma Alisa Hiltunen, Riistavesi, Milka Mea Henriikka Leskinen, Vehmersalmi, Adana Lumi Aurora Riekkinen, Juankoski, Adalena Janette Tolppanen, Kaavi.

KUOLLEET

Tenho Antero Parviainen 77 v, Vehmersalmi, Helge Johannes Poutiainen 84 v, Tuusniemi, Eila Marjatta Voutilainen 74 v, Vehmersalmi, Matti Juhani Savolainen 62 v, Vehmersalmi, Maila Annikki Väisänen 85 v, Nilsä, Heikki Antero Tiilikainen 67 v, Muuruvesi, Lauri Veikko Ukkonen 87 v, Juankoski, Signe Lea Heliö 79 v, Nilsä, Paula Inkeri Vettensaari 93 v, Juankoski, Aarne Johannes Rissanen 87 v, Juankoski, Iida Karppa 89 v, Nilsä, Väinö Johannes Lipponen 77 v, Nilsä, Vieno Tellervo Julkunen 92 v, Juankoski, Veikko Eelis Miettinen 90 v, Riistavesi, Veli Lauri Korhonen 98 v, Nilsä, Liisa Mirjami Mus-

tonen 76 v, Nilsä, Pentti Lennart Markkanen 89 v, Juankoski, Emil Antero Kolari 88 v, Vehmersalmi, Risto Lauri Juhani Lipponen 60 v, Nilsä, Joonas Janne Peteri Paasisalo 19 v, Riistavesi, Anna Maria Kettunen 86 v, Kaavi.

SIILINJÄRVI

KASTETUT

Isla Anni Aurora Leivo, Aatu Johan Edvart Pitkänen, Ava Linda Helena Turunen, Edla Auri Elisabeth Vikki, Aino Enni Alisa Suominen, Otto Viljami Heiskanen, Roosa Linnea Kajava, Kiia Eveliina Salmiinen, Nooa Aaron Leutonen, Aada Eveliina Hyry, Frans Lennart Kuitula, Leo Samuli Lyyra, Mette Maria Kotakorva, Tiia Hannele Räisänen, Minea Hilja Aurora Tanskanen, Eini Iida Matilda Lempinen, Jaakko Matias Kinnunen, Mico Matias Benjamin Kivi.

KUOLLEET

Hanna Kyllikki Hämäläinen 85 v, Jari Antero Holopainen 45 v, Kaino Ritva Mönkönen 80 v, Leena Inkeri Hämäläinen 79 v, Jari Pekka Alajoki 50 v, Väinö Tuppurainen 82 v, Aino Alice Pekkarinen 90 v, Kari Juhani Tiirikainen 19 v, Eija Liisa Veman 63 v.

Sähköasennus Hannu Tuomainen

Puh. 050 553 8767
hannu.tuomainen@netti.fi

**Sielunhoito-
terapia
SYDÄN-
JUURI**
terapeuttista sielunhoitoa
perlèneuvontaa
Helena Lehtimäki, YTM
Sos.työntekijä, uusperheneuvoja
Sielunhoitoterapeutti (ACC)
P. 045 3156464, Kuopio
hennalehtimaki@gmail.com
www.sydänjuuri.fi

kotimaa24.fi

*Puijon Maja
palvelee lämmöllä*
arjessa ja juhlassa
niin ilon kuin
surunkin hetkinä

- juhlaravintola
- lounasravintola
- hotelli
- sauna- ja kokoustilat

Kysy lisää ja pyydä tarjous
puh. 044 552 4810
myynti@puijo.com

**Puijon torni
Hotelli Puijon maja**
www.puijo.com

Puijotie 135, 70300 Kuopio

**Ilmoitusaineistot
osoitteeseen**

ilmoitusmyynti@kotimaa.fi

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO ESA-MATTI KOPONEN

Puijonkatu 26, III kerros puh. 050 501 1110

Uudet hammasproteesit, pohjaukset ja korjaukset
LAATU- JA TYÖTAKUU

Perunkirjoitukset, perinnönjaot, testamentit ym.

ASIANAJOTOIMISTO ESA AIRAKSINEN

Tulliportinkatu 34, Kuopio
(017) 262 5300, esa.airaksinen@kolumbus.fi

PERUNKIRJOITUKSET

testamentit - kauppakirjat ym. asiakirjat ammattitaidolla
ja joustavin maksuehdoin

Herastuomari Leila M. Tuomainen
p. 044 211 9876

Perunkirjoitukset

Luotettavasti – asiakasystävällisin hinnoin
Tapionkatu 5–9 Kuopio
(myös Siilinjärvi, Nilsä)
Tilisara p. 040 140 3262

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT

esim. avioehto, testamentti, perunkirjoitus
alkaen 300 € + kulut + alv 24 %

Asianajotoimisto Kalevi Pitkänen Oy

Puistokatu 6, 70110 Kuopio
puh. (017) 282 2211 • faksi (017) 282 3101
www.kalevipitkanen.com • aatsto@kalevipitkanen.com

ASIANAJOTOIMISTO KOLARI & CO. OY

Seppo Kolari, Matti Reinikainen,
Ville Heikinheimo, Katriina Manninen, Kristian Kakko
Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO
(017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax.
www.kolari-co.fi

Mikä siinä puhumisessa auttaa?

Elämä lyö jokaista kipeästi ennemmin tai myöhemmin. Emme pärjää yksin.

Joskus tekee hyvää puhua ymmärtävän ihmisen kanssa omista huolista. Kirkon työntekijät ovat myös tätä varten. Erityisesti papit, diakonit ja nuorisotyöntekijät. Heitä sitoo vaitiolovelvollisuus, joten heidän kanssaan voi turvallisesti keskustella arkaluonteisista asioista. Se ei maksa mitään ja tapaaminen järjestyy nopeasti.

Huolet voivat olla monenlaisia. Aviokriisi. Oma tai läheisen sairaus. Taloudelliset vaikeudet. Lasten kasvatus ja ohjaaminen. Ihmissuhteet. Kirkon työntekijät keskustelevat muistakin kuin uskon asioista.

Ehkä jonkun mielestä on noloa kertoa omista kipeistä asioista, etenkin jos niihin liittyy jotakin häpeällistä. Monet ovatkin kantaneet kuormiaan yksin vuosia tai vuosikymmeniä. Niistä ei ole puhuttu kenellekään.

Jokin vuosikymmen sitten selaista pidettiin rohkeutena. "Itse on omat kuormat kannettava, ei se va-

littamalla parane". Vanhan kansan viisaudet eivät aina ole kovin viisaita.

Sotku selvenee

Miksi puhuminen auttaa? Kuvitelaa aviokriisi. Piirretään mustalla tussilla taululle ympyrää, niin että muodostuu lopulta musta sekasotku. Se kuvaa ahdistuksen ja huolten täyttämää mieltä. En saa selvää mistään. Kaikki tuntuu sekavalta ja tuskaiselta.

Keskustelen sitten tilanteesta ni taitavan auttajan kanssa. Tai en edes osaa keskustella, vaan vastailen vain kysymyksiin. Auttaja pyytää kertomaan, milloin avioliiton vaikeudet alkoivat. Mitä oikein tapahtui? Mitä minä tein? Mitä toinen teki? Miltä minusta tuntuu nyt? Miltähän toisesta tuntuu?

Kysymykset jatkuvat. Auttaja kartoittaa tilannettani. Minä vastailen, kerron, pohdin.

Sanon ääneen sellaista, mitä en ole ennen sanonut. Kuinka erilaiselta se kuulostaakaan ääneen sanottuna? Ikään kuin katselisin parisuhteeni vyyhteä vähän kauempaa. En enää olekaan täysin sotkeutunut siihen. Voin katsoa itseäni myös ulkopuolisen silmin.

Näen asiat selvemmin. Tällaisia asioita meille tapahtui. Minä olin toiminut näin. En ollut kuullut kumppaniani.

Saan uusia sanoja kokemukselleni. Olen ahdistunut, pettynyt, paniikissa, koen syyllisyyttä. Sanat ovat täynnä tuskaa, mutta ne rauhoittavat. Ymmärrän nyt, miksi purin kiipua rikkomalla huonekaluja. Ei ollut sanoja.

Vähitellen taululle piirretty sekasotkuinen ympyrä avautuu. Kierteiset viivat oikeinevat ranskalaisiksi viivoiksi ja aikajanaksi. Ymmärrän itseäni enemmän; tästä kaikesta on kyse.

Jaettu kuorma kevenee

Kuulluksi tulemisen terapeutista vaikutusta on kuvattu myös repun avulla. Huolet ja ahdistukset ovat kuin kivillä täytetty reppu, jota kannan selässäni. Vetoketjut ja nahkahihnat ovat tiukasti kiinni, joten en pysty tyhjentämään kuormaani.

Sitten kerron huolistani ymmärtävälle ihmiselle. Hänen kysymyksensä auttavat minua avaamaan vetoketjuja ja hihnoja.

Kuuntelijan myötätunto saa aikaan ihmeen. Ahdistukseni helpottuu. Ikään kuin kaivaisin repustani

Sivullinen näkee asiat selvemmin

kiven yksi kerrallaan ja antaisin sen toiselle. Näin jaettu taakka kevenee.

Aviokriisini on silti ennallaan. Mutta se ei tunnu niin tuskaiselta. Jaksan miettiä myös sitä, mitä minun pitäisi nyt tehdä.

Joskus ulkopuolisen neuvoista on hyötyä. Sivullinen saattaa nähdä asiat selvemmin kuin huoliinsa uponnut ihminen. Toisinaan neuvoista ei ole apua. Minun täytyy oivaltaa asiat itse. Toinen voi kyllä auttaa siinä, mutta ratkaisevat ahaa-elämykset tapahtuvat omassa päässä.

Huolesta toimeen

Miten kirkon työntekijän luo päästään keskustelemaan? Soitetaan ja sovitaan aika. Joskus ihmiset katselevat ensin työntekijöitä vähän kauempaa pohtien, kenelleköhän omat asiansa uskaltaisi kertoa.

Kirkon työntekijää saatetaan tavata vain kerran. Toisinaan sovitaan vaikka kolmen kerran keskustelutarjasta.

Useammasta keskustelusta on

>> **op.fi -palvelumme uudistuu keväällä 2016**
Osallistu avoimiin opastustilaisuuksiin konttoreissamme! Kysy lisää toimihenkilöiltämme tai varaa aika henkilökohtaiseen tapaamiseen.

Iloa ja hyötyä arkeen!

NUKU YÖSI RAUHASSA -lakitilaisuus

keskiviikkona 6.4. klo 14-16
Kuopion konttorin koulutustilassa
(Tulliportinkatu 38 A 3. kerros).

Tilaisuuden aiheina:

- Miksi edunvalvontavaltakirja on tärkeä?
- Kuka hoitaa asiani, jos en itse siihen pysty?
- Pankkiasioiden hoitaminen turvallisesti
- Vinkit säästämiseen ja varautumiseen yllättäviin menoihin
- Miten vakuutusturvani on kattavin?

>> **Ilmoittaudu** mukaan ma 4.4. mennessä konttorissamme, puhelimitse 010 252 0450 (arkisin klo 9.00-16.00)* tai osoitteessa www.op.fi/pohjois-savo > Asiakastilaisuudet > Kuopio

Tervetuloa!

 /OP.pohjoissavo

OP Pohjois-Savo

* Puhelut 010-numeroin maksavat (sis. 24% alv) kaikkialla Suomessa soitetessa lankapuhelimesta 0,0835 €/puhelu + 0,1717 €/min. Matkapuhelimesta 0,0835 €/puhelu + 0,0702 €/min. Matkapuhelimesta 0,0835 €/puhelu + 0,1717 €/min.

Ristin tie hiljensi pääsiäisen viettoon.

Ristin tiellä

Jo neljättä vuotta esitettiin *Ristin tietä* hiljaisella viikolla Järvi-Kuopiossa. Nyt esitys nähtiin sekä Muuruvedellä että Säyneisessä. Kysymyksessä oli vapaaehtoisvoimin tehty esitys, jossa käytiin läpi pääsiäisen sisältö. Ohjaaja **Salme Harjunen** kertoo, että idean kylvi muutama vuosi sitten **Raija Kilpeläinen-Somero**, joka oli ollut mukana isosti tehdyssä esityksessä Limingassa.

"Meille pienelle Säyneisen alue-seurakunnalle se oli liian iso pala. Olisi pitänyt saada koko kylä mukaan. Hetken mietittyäni esitin, et-

tä voidaanhan iso asia tehdä pienestikin."

Näin Salme kysyi Raijaa mukaan ja yhdessä homma sai vauhtia. Kaksikko mietti tekstit ja virret esitykseen. Raija on huolehtinut musiikista ja säestänyt vuoden 1938 virsikirjan virret. Myös tekstit ovat perustuneet saman vuoden raamatunkäännökseen.

"Toivon, että ihmiset saivat näin laskeutua ja rauhoittua pääsiäisen viettoon. Esitys tapahtui sisällä, ettei tarvinnut olla säiden armoilla."

"Meillä oli hieno ryhmä sitä esittämässä. Monet ovat olleet alusta lähtien mukana. Jokainen on tärkeä, sillä esitystä ei voida esittää, jos jo-

ku puuttuu. Erityisen tärkeä rooli oli veisaavalla kirkkokansalla."

Salme iloitsee varsinkin kahdesta uudesta, nuoresta vapaaehtoisesta, jotka oli saatu mukaan.

Raija muistuttaa, että Limingan esitys kesti koko illan ja sitä oli tekevässä paljon väkeä. "Säyneisessä oli reilut parikymmentä mukana. Halusin omalta osaltani antaa esitykseen panokseni niillä lahjoilla, joita minulla on."

Yhdessä tehtyä esitystä oli pyydetty uudelleen ja uudelleen.

"Nytkin mietittiin sitä, että esitetäänkö tänä vuonna. Seurakuntalaisten toive ratkaisi", Raija selvittää.

ERIKA SUOMINEN

Elämän karikat
voivat helposti
särkeä ihmisen.

TUJA RYTTINEN

se hyöty, että ensimmäisellä kerralla puhuttuja asioita jää makustelemaan mieleensä ja samalla valmistautuu jo seuraavaan tapaamiseen. Näin auttajan kanssa keskustellaan myös tapaamisten välillä.

Keskusteluapua tarvitsevan ei tarvitse itse osata mitään. Riittää, kun ottaa auttajaan yhteyttä. Kirkon työntekijä vie siitä tilannetta eteenpäin. Hän kyselee ja haastattelee. Hän pitää huolta aikataulusta.

Yhden ihmisen kanssa on järkevää keskustella noin tunnin kerrallaan, tilanteesta riippuen tietenkin.

Ammatillisesti ja omakohtaisesti

Auttaja suhtautuu keskusteluun ammatillisesti. Hän ei taivastele tai tuomitse, koska siitä ei ole hyötyä. Tärkeämpää on nähdä, mitä on tapahtunut ja miten asiat vaikuttavat toisiinsa.

Kirkon työntekijät eivät katso ihmisten ongelmia pelkästään ulkopuolisen silmin. He kärsivät itsekin samoista elämän kivuista kuin muut. Itsellä tai lähipiirissä on avioeroja, masennusta, omien lasten syrjäytymistä, luonnehäiriöitä, alkoholismia ja niin edelleen. Usko Jumalaan ei suojele särkymiseltä.

Siksi uskallan väittää, että mikään inhimillinen ei ole vierasta kirkon työntekijöille. Ovathan he jatkuvasti tekemisissä ihmisten ja ihmissuhdeasioiden kanssa.

Tämä ehkä unohtuu, jos ainoat kokemukset kirkon työntekijöistä ovat juhlatilanteita, joissa pappi puhuu kauniisti ja juo kahvia.

KARI KUULA

RUKOUS

”Kristus nousi kuolleista,
kuolemalla kuoleman voitti”
Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle!

LAINAUS VIRRESTÄ 90

SANALLISTA

Pääsiäispäivä

Luuk. 24: 1–12

Ensimmäisenä päivänä sapatin jälkeen naiset jo aamuvorhaisella menivät haudalle ja ottivat hankkimansa tuoksuöljyt mukaan. He havaitsivat, että kivi oli vieritetty haudan suulta, ja kun he menivät sisälle hautaan, he eivät löytäneet Herran Jeesuksen ruumista. Kun he olivat ymmällä tästä, heidän edessään seisoivat yhtäkkiä kaksi miestä sädehtivän kirkkaissa vaatteissa. Naiset pelästyivät ja painoivat katseensa maahan. Mutta miehet sanoivat heille: ”Miksi etsitte elävää kuolleiden joukosta? Ei hän ole täällä, hän on noussut kuolleista.”

Jeesus on nousenu kuolleista!

Monia vuosia, monia armorikkaita vuosia sitten, eräänä aurinkoisena pääsiäisaamuna kanttori-vaimoni saapui töistä. Sellaisesta käsittämättömän aikaisesta pääsiäisen jumalanpalveluksesta. Yksi tyttäristämme, silloin nelivuotias, juoksi pomppimaan ovelle ja kuulutti: ”Äitiäiti! Jeesus on nousenu kuolleista ja tuonu meille suklaamunia!”

Äitiäiti! Tai iskäiskä, mummimummi, naapurinaapuri tai kukakukatahansa! Tätä asiaa ei voi pidätellä sisällään. On pompittava ja kerrottava kaikille. Alkaen ihan niistä lähimmistä. Ja kauas asti. Sillä vain jaettu riemu on todellinen riemu.

Jeesus on nousenu kuolleista! Nousenu tai noussut. Voittanut kuoleman, elämäistynyt tai murtanut haudan salvat. Se on kuulkaa ihan sama, millä sanoilla ylösnousemuksen ihme ilmaistaan. Täysin oikeita ihmiskielen sanoja kun sellaiselle ei voi olla olemassakaan. Ihan omat sanat ovat juuri siksi ne parhaat.

Ja tuonu meille suklaamunia! Kyllä, niin on! Eikä pelkästään niitä, vaan myös tulevaisuuden ja toivon, voiton synnistä ja kuolemasta, kirkon ja seurakunnan, kanttorit, papit ja muut sellaiset, rippikoulun, kokkikerhot sekä diakoniapiirit, tämän ja iankaikkisen elämän ja lisäksi aika paljon kaikkea.

Jeesus on nousenu kuolleista! Varmana nousenu!

JARKKO MAUKONEN
Nuorisokanttori

Pääsiäisperinteet kuvastavat toivoa tulevasta

Ilo ja uuden elämän alku elävät pääsiäisperinteissä rinnakkain Jeesuksen kärsimysten kanssa. Harva tulee ajatelleeksi pääsiäisen värien ja symboleiden syvällisempää merkitystä. Vihreän ruohon välistä pilkistävät keltaiset tiput ja kasa pieniä suklaamunia ovat osa perinteistä pääsiäiskoristelua. Koristeet ja värit kuvastavat paitsi lähenevää kevättä ja valon lisääntymistä, myös uuden elämän alkua ja toivoa tulevasta.

Hyvän ja pahan taistelu

Yksi pääsiäisen näkyvimmistä symboleista on pääsiäismuna. Perinteisiä munia maalataan ja suklaamunia syödään. Pääsiäismuna on niin luomisen ja hedelmällisyyden kuin ylösnousemuksen ja kasvun vertauskuva. Uusi elämä on kätkeytyksessä muodossa, ja ajan tullessa elämä kuoriutuu munasta. Munankuori kuvastaa Kristuksen sinetöityä hautaa, jonka salvat elämä mursi Hänen noustessaan kuolleista.

Tutuimmat pääsiäisruuat lievänevät mämmi, pasha ja lammas. Mämiin ja pashaan liittyvät vahvasti happaman eli pahan ja happamattoman eli hyvän vastakkainasettelut. Kristillinen kirkko pitää Kristusta ”happamattomana leipänä”. Mämmi, pasha ja muut makeat pääsiäisleivonnaiset nähdään siis Kristuksen symbolina, ”makeana leipänä”. Kristinuskossa lammas kuvastaa Jeesusta uhrikaritsana, joka antoi henkensä vapauttaakseen ihmiset synnin ja kuoleman vallasta uuteen elämään.

Uuden elämän symbolit

Narsissi on suosittu pääsiäiskukka, josta on tullut Kristuksen ylösnousemuksen ja kuoleman voittamisen vertauskuva. Narsissit ovat kevään ensimmäisiä kukkia, jotka tunkautuvat sipuleistaan hangen läpi kohti valoa.

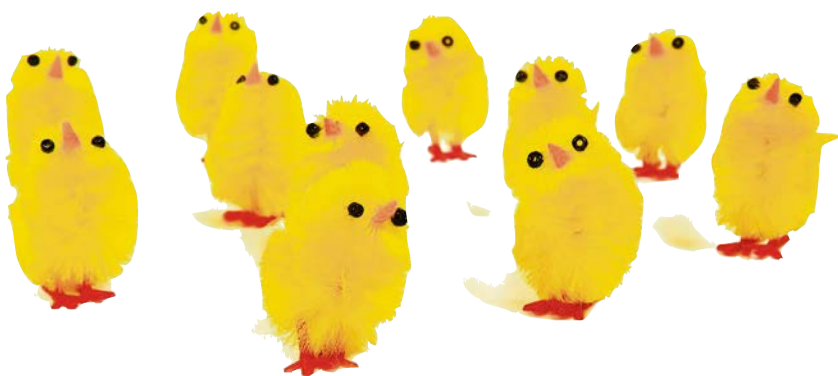
Toinen pääsiäisen kukka on valkoinen pääsiäisliilja. Tämä puhtauden ja viattomuuden alttarikukka muistuttaa siitä, että synnitön kärsi syntisten

puolesta, jotta saisimme elää puhtaina ja pyhinä. Varsinkin lapsiperheissä uuden elämän ja Kristuksen symbolina pidetyn rairuohon kasvatus aloitetaan viimeistään palmusunnuntaina. Tiput asetellaan myöhemmin kasvavan oraan joukkoon.

Keltaiset kananpojat voidaan tulkita samoin uuden elämän vertauskuviksi, vaikka kana sinänsä on harvinainen kristillinen symboli. Kana koetaan turvallisuuden sekä kestävyuden ja hellittämättömyyden vertauskuvana. Toinen pääsiäiseen liitetty eläin on jänis, jota on pidetty hedelmällisyyden vertauskuvana. Jäniksen valkoisen värin on sanottu ilmaisevan sitä miten puhdas sisimpämme tulisi olla. Kuitenkin lähimpänä kristillistä pääsiäistä on uskomus, että jänis nukkuu silmät auki tai ettei se nuku ollenkaan, kuten ei Jeesuskaan kuollessaan nukkunut ikuiseseen uneen.

MIRKA KARHUNEN

Lähteet: Pyhät ajat (Pentti Lempiäinen) ja Ajan virrassa vuodenkierto

LÄNSIVUOREN
HAUTAUSHUOLTO

Savonkatu 25, Kuopio
(Sokoksen takana)
www.lansivuoriky.fi
p. 017 261 3665

Hautakivi näyttely
liikkeessämme
-tervetuloa tutustumaan!

PUIJON KIVI

HAUTAKIVET
KAIVERRUKSET
ENTISÖINNIT
MUUT KIVITYÖT

PYÖRÄKATU 15, KUOPIO

Tervetuloa tutustumaan
myyntinäyttelyyn!

Puh. (017) 282 9000
www.puijonkivi.fi

KAIKKEA KIVAA KOTIIN
KEITTIÖTUNING

WWW.KEITTIOTUNING.FI

Tietokoneapu
Kotitalous-
vähennys 45%

www.orden.fi
040 5844 045

• Matot
• vuodevaatteet • ym.

PYYKKISATAMA

Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128
www.pyykkisatama.fi

• HAUTAKIVET
• KAIVERRUKSET
• KULTAUKSET
ENTISÖINTITYÖT
• KIVILYHDYT

**KIVI
PAJA**

Sari Kämäräinen
Jääskelänkatu 1
70780 Kuopio
puh. 050 575 0004
www.kivipajasarik.fi

HAUTAKIVET
LISÄKAIVERRUKSET
sekä kaikki hautakivityöt

KIVILÄHDE
KAAVIN KIVI

KAAVIN KIVI OY - KIVILÄHDE
Kirjekuorentie 6, Kaavi
p. 017 6880100, myynti@kaavinkivi.fi
Avoimma ma-pe 8-17
www.kaavinkivi.fi

HAUTAKIVET SUORAAN
VALMISTAJALTA

Myös lisänimen kaiverrukset

**VARPAISJÄRVEN
GRANIITTI**

Savonkatu 24, Ollinpuisto, Kuopio
Puh. (017) 263 3408

VARPAISJÄRVI, Graniitintie 7
Puh. (017) 771 811

**Ilmoittaja,
ota yhteyttä.**

Ilmoitusmarkkinointi

Jaana Mehtälä
041 454 6594
jaana.mehtala@kotimaa.fi

Laatukivet kohtuuhintaan
www.HautakiviHalvemmalla.fi

Sanna Taipale — Puh: 045 109 18 09 — Email: hautakivi@hautakivihalvemmalla.fi

*Suru on
hitaasti vaalenevia varjoja...*

**Hautaustoimisto
J. NURRO OY**

Kauppakatu 55-57 KUOPIO Puh. 017-2613065, 040 5056287
saila.lehto@nurro.fi www.nurro.fi

**Arkut, kuljetukset, kukkalaitteet,
sidontatyöt ja koristelu,
hautakivet ja kaiverrukset**

Iltaisin ja viikonloppuisin:
Kari Väänänen,
puh. 040 585 0456
toimisto@hautaustoimistoparviainen.fi

**Pitopalvelu kaikkiin
juhliin ja tilaisuuksiin**

Iltaisin ja viikonloppuisin:
puh. 040 585 0456

**Hautaustoimisto
PARVIAINEN OY**

Savonkatu 18, 70110 KUOPIO, puh. (017) 261 3771

www.piplia.fi ■

Piilian ilosanomaa

PSALMIEN SIIVIN
Sanoja sanattomalle. Anna pääsiäisen aikaan liittyvien psalmien kantaa rukousta.

KRISTUS ELÄÄ
Pieni lahjakirja pääsiäisen keskeisimmistä tapahtumista.
Kaksi kirjaa yhteensä 5 €

MUKIT
Arabian mikit Heljä Liukko-Sundströmin upeilla kuvilla. Kerää koko sarja! **Kevät herää, Elämän-
virran enkelit, Suojassa enkelten.**

**LAAJIN VALIKOIMA RAAMATTUJA
ERI KIELILLÄ JA KÄÄNNÖKSILLÄ!**
Tutustu ja tilaa helposti
www.pipliakauppa.fi

voimasanoja
PIPLIA.

Suomen Pipliaseura | myynti 010 838 6520 | myynti@piplia.fi | www.pipliakauppa.fi

Liikunta
Kotiapteekki
Kehon tuet
Apuvälineet
Hygienia
Haavanhoito
Virtsankarkailu
Katetrit

**PYYDÄ
ILMAINEN
POSTIMYYNTI-
KUVASTO**

LAAJA VALIKOIMA ARJEN APUVÄLINEITÄ

TERVEYTTÄ JA HYVINVOINTIA ARKEEN **fennokauppa.fi**

FENNO MEDICAL OY ☎ 09 276 360 asiakaspalvelu@fennomedical.fi

KIRJALLISTA

Merete Mazzarelli:
Aurinkokissan vuosi.
Tammi. 2015. 249 s.

Kissankäpälän tahdissa

Merete Mazzarelli uusin kirja on jälleen hänen henkilökohtaisimpiaan. Kuten nimikin viittaa, keskeisen pohdinnan kohteeksi nousee aika, jonka symbolina toimii matkamuisto aurinkokissa. Sen käpälänheilautus hidastuu talven tummuudessa, mutta vilkastuu taas kevättä kohti kuljettaessa.

Vuosi saa kirjailijan ajattelemaan useamminkin kerran elämän rajallisuutta, mitä erityisesti melko tuore avioliitto varsin täydelliseltä tuntuvan sielunkumppanin kanssa sävyttää.

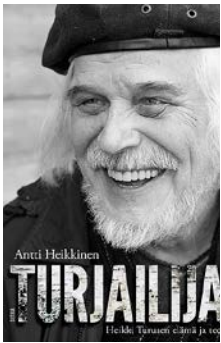
Yhteistä aikaa ei ole tiedossa ylettömästi ja sitten vielä se, mistä ei puhuta, mutta mistä Merete pu-

huu eli edelliset suhteet.

Ajankohtaisia asioita siis useimmille vuosien vartuttamille, joille elämä – syystä tai toisesta – tuottaa eteen suruja puolison menetyksensä, mutta myös mahdollisuuden uuteen rakkauteen.

Pelkkä love story Mazzarellan kirja ei kuitenkaan ole. Mutta kypsien daamien teos se on, sellaisten, jotka käyvät konserteissa, teattereissa, näyttelyissä sekä lukuvat kirjoja. Heidän, joille Merete ennen kaikkea kirjoittaa. Elämästä, jolle ei laiteta koskaan pistettä, vaan aina pilkku.

TERHI LAITINEN

Antti Heikkinen:
Turjailija.
Heikki Turusen elämä ja teot. Siltala. 2015. 320

Julumia juttuja

Antti Heikkinen jatkaa ansiokasta biografin uraansa ja on tehnyt yhtä aikaa ytimekkään ja savolaisella sananrieskalla höystetyn elämäkerran, jossa kuuluu vahvasti pohjoiskarjalaisen **Heikki Turusen** oma ääni. Maalaismies ymmärtää toista maaseudun kuvaajaa, jonka kirjailijantien ristiriita on juuri siinä, että hän kuvaa maastaeläjien nousua ja tuhoa, mutta joiden tarinaa ruisleivän syönnin ja maidolla höystetyn aamukahvin juonnin jälkeen kaupunkilaiskriitikot pitivät useinkin auttamattomasti vanhanaikaisena. Oivallinen yksityiskohta on se,

että Heikkinen kertoo itsestään myös verratessaan esimerkiksi kahden eri sukupolven kirjailijan juomatapoja.

Kirjallisuudentutkijaakin Nilsin pojasta löytyy, vaikka Turusen teot eivät aikansa ismeihin istukaan, vaan ovat nimenomaan seurausta eletystä elämästä ja kuulluista kertomuksista.

Haastateltu kirjailija tahtookin tarkastaa heti kättelyssä, aikooko Heikkinen kirjata kaiken rehellisesti, vaikka mukana on varsin julmiaakin juttuja.

TERHI LAITINEN

LYHYESTI

Yhdessä enemmän

Blogissaan **Leo Stranius** kehotti yhtenä ekopaaston toteutustapana tekemään vapaaehtoisuustyötä. ”Ota yhteyttä johonkin yhdistykseen, järjestöön tai liikkeeseen ja kysy, olisiko lahjoillesi käyttöä.»

Mikä on sen konkreettisempaa kuin laittaa itsensä likoon seurakunnassa tai muualla? Vapaaehtoistyö näkyy seurakunnissa monella tavalla. Esimerkiksi Alavassa runsaat 150 vapaaehtoista laulajaa ja musiikkia palveli viime vuonna seurakunnan eri kuoroissa, niin messuissa kuin muissakin tilaisuuksissa. Nuorisotyössä oli runsaat 60 aktiivista vastuunkantajaa, muista työaloista puhumattakaan.

Milloin olet ollut mukana messussa, jossa ei olisi vapaaehtoisia? Ketkä ovat palvelleet sinua kirkkokahveilla? Kuka tervehti sinua tullessasi kirkkoon? Miten seurakunnan pienryhmien vetäminen toimii?

Lähes koko ikäluokka käy rippikoulun ja monet osallistuvat aktiivisesti nuorten toimintaan. Missä ovat nuoret aikuiset? Mitä todellista haastetta seurakunta voisi tarjota someajan aikuisille? Entä ruuhkavuosiensa eläville työikäisille? Miten virkeitten eläkeläisten osaaminen on hyödynnetty?

Miten kehittää vapaaehtoistoimintaa? Nyt jo on paljon erilaisia messuja, koulutusta, bändejä ja tapahtumia. Monia näistä toteutetaan yhdessä eri järjestöjen kanssa. Someajan työkaluna otetaan käyttöön koko kirkossa verkkopalvelu Vapaaehtoistyö.fi

Kaikki eivät vielä ole intoutuneet kantaan korttaan kehoon. Missä sinä haluaisit olla aikaisempaa monipuolisemmin mukana, mitä lahjoja antaa kotiseurakuntasi käyttöön? Minun tehtäväni on tällä hetkellä luottamustehtävissä seurakuntaneuvostossa, järjestö- ja rukoustyössä. Missä on sinun paikkasi, ”lempitehtäväsi” kotikirkossasi?

”**Kaikille** tilaa riittää, kaikille paikkoja on, Jumalan kämmenellä ei kukaan ole ... vailla kuulumista joukkoon ja omaa palvelutehtävää.»

MIRJA KONTIO
Alavan seurakunnan luottamushenkilö

Tällä palstalla seurakuntien luottamushenkilöt kirjoittavat vuorollaan.

KULTTUURIKULMA

Koonnut PIIA JULKUNEN

Menovinkit 23.3.–27.4.2016

Lähetä vinkit osoitteeseen kulttuurikulma@gmail.com kaksi viikkoa ennen seuraavan lehden ilmestymistä.

Faces of Christ – Katolista nykytaidetta esillä 15.5. saakka Suomen ortodoksisessa kirkkomuseossa Riisassa. Teos Sergio Ferro: INRI, 2011 (Brasilia).

NÄYTTELYT

G12 Kuopio

+ 26.3.–14.4. Ilkka Kivelä & Veera Launonen ja Maria Liitola
16.4.–4.5. Piia Lehti ja Kirsi Tiittanen

Galleria KULMA / Satamankulma

16.3.–12.4. Joe Paczkowski

VB-valokuvakeskus

+ 8.4.–22.5. IMAGO 6

Siilinjärven pääkirjasto Artsi

2.–29.4. Siilinjärven Kuvataideyhdistys ry

Kuopion korttelimuseo

+ 12.3.–29.10. Paras paikka asua

Kuopion museo

+ 8.3.–31.12. Ainutlaatuisia esineitä kivikaudelta 24.4. saakka Ajasta aikaan – Tuomiokirkko 200 vuotta

Nilsin kotiseutukeskus ja museo

+ Nilsin seurakunta 200 vuotta ja kirkko 110 vuotta -näyttely 3.4. saakka

ESITYKSIÄ/TAPAHTUMIA

+ Teatteri Telmi

Pikkupietarin pihassa 4.–8.4.
Kulttuuriareena 44

+ Filosofiakahvila 12.4. klo 17

Kirkon usko ja tieteellinen maailman kuva, Jari Jolkkonen, dosentti, Helsingin yliopisto ja Itä-Suomen yliopisto,

TIINA HARING

Tiina Haringin Rakkaudesta revenneet -näyttely VB-valokuvakeskuksella 3.4. saakka.

Kuopion hiippakunnan piispa. Kuopion kaupunginkirjaston kahvila

+ SYTY-festivaali 15.–17.4.

Suomen Ylioppilasteatterifestivaalit Satamankulma/Kallamarina

+ Hyvän mielen Leijona-konsertti

17.4. klo 14 Salmin sali

+ 18.–24.4. Design Week Kuopio

www.designweekkuopio.com

Kuopion kaupunginteatteri

+ Kivi kiveltä, kantaesitys Tuomio-kirkossa 7.4. Frida, kantaesitys 9.4.

Kino Kuvakukko

Ohjelmassa mm.

+ 18.3. alkaen: Hail, Caesar! (ohj. Ethan & Joel Coen)

+ 18.3. alkaen: Suburra (ohj. Stefano Sollima)

+ 5.4. klo 13 Hopeatähti: Mandariinit

+ 26.4. klo 13 Hopeatähti: Nuotin vierestä

Kuopion Musiikkikeskus

Ohjelmassa mm.

+ 3.4. klo 17 Konserttitali: Jorma Hynnisen 75-vuotisjuhla-konsertti

+ 7.4. klo 19 Konserttitali: Sinfoniasarja V

+ 14.4. klo 19 Konserttitali: Sinfoniasarja VI

+ 21.4. klo 19 Konserttitali: Sinfoniasarja VII

+ 24.4. klo 15 Konserttitali:

Musiikkia Mölymäeltä 40 vuotta

+ 27.4. klo 13 Konserttitali: Kansallinen veteraanipäivän Kuopion juhla

+ 28.4. klo 19 Konserttitali: BRAVO!!

Sotku, Ohjelmassa mm.

+ TANSSI ITÄÄ 9.4. klo 16

+ Kulttuurikeitto 22.4. klo 12:

Anu Sistonen: Secret Charm

+ Savonia AMK:n tanssinopettaja-opiskelijat: TEOT 28.–29.4. klo 19

Kulttuurikeskus Vuorilinna

+ Sinikka Jäppisen taidenäyttely 8.4. saakka, Anita Rimpilä-Kaikkosen mekot kesään asti

+ Luomisnäyttely & Janica Candolinin luontokuvat, esillä 10.4.–12.6.

+ 6.4. Israelilaista tanssia klo 17–19. Sopii koko perheelle

+ 10.4. Luomisnäyttelyn avajaisseminaari alkaen konsertilla klo 13 www.kulttuurikeskusvuorilinna.fi

Wille Riekkinen toivoo, että pääsiäisen sanoma voisi edelleen koskettaa ihmisiä.

JUKKA GRANSTRÖM

Pääsiäisen sanomassa läikähtää ilo

Emerituspiispa Wille Riekkiselle pääsiäisen sanoma merkitsee iloa, kiitosta ja oikeudenmukaisuutta.

Voin erinomaisen hyvin, henkisesti ja hengellisesti, kiitos kysymästä”, **Wille Riekkinen** vastaa. ”Vanha astma vain hidastaa hie- man askelta.”

Toisaalta koira on vienyt piispan lenkille kolmesti päivässä. Kun joka päivä partioi kahden tunnin ajan kodin ympäristöä, painokin putoaa.

”Virka-vuosista on lähtenyt yksitoista ki- loa”, Riekkinen iloitsee.

”Koiralenkillä ehtii ajattelemaan ja muis- telemaan. Ja samalla tutustuu uusiin ihmisiin. Pystykorva on harvinaisempi näky Helsin- gissä, joten monen vastaan tulijan kanssa on avautunut mukava keskustelu.”

Koiraihmisistä on kertynyt Riekkiselle mel- koinen tuttavapiiri.

Ilo pienistä asioista

”On hyvä oppia iloitsemaan pienistä asioista”, Riekkinen pohtii. Ihminen ei lopulta tarvitse mitään erikoista ollakseen onnellinen.

”Saan suurta iloa arkirutiineista. Keitän aa- mulla perheelle teen, kahvin ja kaurapuuron. Leipää ja päälle omenaa. Pakkasesta pieni an- nos mustikoita.”

Mustikat ovat tietenkin peräisin Savon rin- tamailta. Riekkinen poimi ne kesällä mainiol- ta Kuopion torilta. Vaikka Riekkinen asuu ny- kyään Helsingissä, sydämessä läikähtää aina, kun katse osuu kartalla Itä-Suomeen. Sinne auton nokka kääntyy monta kertaa vuodessa. Mökille, ystäviä tapaamaan ja erilaisiin luotta- mustehtäviin.

”On aina onnen hetki päästä kesällä Kuopi- on torille. Kassiin siikliperunaa ja nippu tilliä.” Iloa virtaa myös ystävistä.

”Ihmisellä ei lopulta ole kovin paljon ys- täviä. Ehkä yhden käden sormilla laskettava määrä sellaisia, joihin pitää säännöllisesti yh- teyttä.”

”Käymme ystävien kanssa koiralenkillä, lounaalla, uimahallissa. Kerrotaan lasten kuu- lumisia ja muistellaan vanhoja asioita.”

Hyvän mielen juhla

Muistelusta päästään pääsiäiseen, kirkkovuo- den suurimpaan juhlaan. Riekkinen toivoo, että se olisi myös luterilaisille ilon, kiitoksen ja hyvän mielen juhla.

Riekkisen mietteet palaavat omaan lap- suuteen.

”Muistan lapsuuteni pääsiäisen kaaren. Palmusunnuntaina muisteltiin Jeesuksen rat- sastamista Jerusalemiin. Sitten kaatuivat ra- hanvaihtajien pöydät, vietettiin viimeistä ate- riaa, Juudas kavalsi Jeesuksen, Pietari poltti näppinsä ja itsetuntonsa hiilivalkealla.”

Piinaiviikon lataus huipentui pitkäperjan- taihin, Jeesuksen ristiinnaulitsemiseen. Mutta kun hänet saateltiin hautaan, homma jäi sii- hen. Lankalauantaina lähdettiin jo pilkille.

”Pääsiäisen vietto jäi kesken”, Riekkinen muistelee.

”Vähitellen opin näkemään pääsiäisen ilon päivänä. Se huipentuu Jeesuksen ylösnou- semukseen. Kirkon olemassaolo perustuu tä- hän sanomaan. Jeesus ei jäänyt kuolemaan, vaan Jumala herätti hänet, niin että hän on täällä tänään, meidän ulottuvallamme.”

Riekkinen toivoo, että pääsiäisen sanoma sytyttäisi meissä Jumalan valtakunnan tunto- merkit: oikeamielisyyden, ilon ja rauhan. Niis- tä on maailmalla nyt hirmuinen puute.

Ymmärryksen ihme

Hetkinen. Jeesuksen ylösnousemus ja tyh- jä hauta ovat monille myyttejä ja satuja. Eivät historiallisia tosiasioita.

”Jeesuksen ylösnousemuksesta voi toki käyt- tää uuden elämän metaforana”, Riekkinen vastaa skeptikolle.

Kristinusko kuitenkin syntyi siitä, että monet kokivat ylösnousseen ilmestyneen heille.

Vähitellen opin näkemään pääsiäisen ilon päivänä

”Näitä ilmestyksiä on mahdoton todentaa historiallisesti. Meidän kristittyjen omat koke- muksemme kuitenkin kertovat, että läsnä ole- va Kristus on meille merkityksellinen. Siksi ylö- nousemus ei ole vain uskomus korvien välissä, vaan se näkyy elämänä ja vakaumuksena.”

Riekkinen kuitenkin korostaa, ettei pääsi- äisihme jysähtänyt ensimmäisten kristittyjen tietoisuuteen yhdessä päivässä.

”Ei niin kuin virressä sanotaan, että nyt se suuri päivä koitti, vaan tarvittiin kypsytelyai- kaa. Vasta viidenkymmenen päivän kuluttua,

helluntaina, pääsiäissanoma kolahti monille ja ymmärryksen ihme tapahtui. Syntyi uusi uskon- to, jolla oli merkittävä sosiaalieettinen sanoma.”

Tämän elämän arvo

Entä jatkuuko elämä kuoleman jälkeen? Sen- kin merkinä kristikunta on pitänyt Jeesuksen ylösnousemusta.

Kuolema on tullut Riekkistä lähelle pro- fessori **Heikki Räisäsen** vakavan sairauden ja kuoleman kautta. Riekkinen piti tiiviisti yh- teyttä sairastavaan ystäväänsä ja kävi tätä ta- paamassa vielä tämän viimeisenä päivänä. Ja viimeisenä palveluksena toimitti ruumiin siu- naamisen.

Jatkuuko elämä siis haudan takana? Tä- hän Riekkinen piirtää suuren kysymysmerkin. Kuolemanjälkeisyyden sijaan hän miettii mie- lummin tämän elämän arvoa.

”On suurta armoa, että ylipäättään olem- me elossa. Nyt on vielä mahdollisuus vaikut- taa omaan ja toisen elämään.”

”Toivon, että perimmäisiä kysymyksiä mie- tittäisiin tässä elämässä, niin ettei kuolinvu- oteella tarvitsisi vastata niihin häkeltäneellä hymyllä. Heikin ei tarvinnut. Hän oli sinut ni- den kanssa”, Riekkinen kertoo.

Ja niin on Riekkisenkin. Käy ilmi, että hä- nen uskonymmärryksensä on hioutunut vuo- sien varrella. Tarpeettomat rönsyt ja järkipe- räiset spekulatiot on karsittu pois.

Pääsiäisen sanoma jää silti voimaan. Se ei ole mämmin makua, vaan vapautusta vanki- loista. Iloa. Kiitosta. Oikeudenmukaisuutta. Läsnä olevan Kristuksen voimassa.

KARI KUULA